

Projekt

z dnia 12 grudnia 2022 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ MIKOŁOWA**

z dnia ..... 2022 r.

w sprawie zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 503 z późn. zm.), w związku z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2022 r. o usprawnieniu procesu inwestycyjnego Centralnego Portu Komunikacyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1846) oraz z uchwałą nr XL/1047/2014 z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa", na wniosek Burmistrza Mikołowa,

**Rada Miejska Mikołowa,
uchwała, co następuje:**

§ 1. 1. Uchwała się zmianę „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa” przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa Nr XX/247/99 z dnia 14 grudnia 1999 r. wraz ze zmianami przyjętymi uchwałami Rady Miejskiej Mikołowa: Nr XXXIII/766/2013 z dnia 27 sierpnia 2013 r., Nr XXXVII/721/2017 z dnia 19 grudnia 2017 r. oraz Nr XLII/774/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r. , zwaną dalej „zmianą studium”.

2. Zmiana studium obejmuje zmianę polityki przestrzennej gminy w zakresie uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w tym:

- 1) zmiany przeznaczeń, numeracji i symboli terenów studium;
- 2) zmiany przebiegu granic terenów studium.

§ 2. Na zmianę studium składa się:

- 1) **Załącznik Nr 1** : Załącznik graficzny - Kierunki zagospodarowania przestrzennego – obszar w rejonie ulic Gliwickiej i Rety Śmiłowickiej;
- 2) **Załącznik Nr 2**: Tom I - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa" - tekst jednolity;
- 3) **Załącznik Nr 3**: Tom I- Załączniki tekstowo - tabelaryczne części uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego - tekst jednolity;
- 4) **Załącznik Nr 4**: Tom I - Rysunek I.A - Uwarunkowania zewnętrzne wynikające z dokumentów planistycznych gmin sąsiednich oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego na tle obowiązujących planów miejscowych miasta Mikołów - rysunek jednolity;
- 5) **Załącznik Nr 5**: Tom I - Rysunek I.B - Uwarunkowania zewnętrzne wynikające z dokumentów planistycznych gmin sąsiednich oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego na tle obowiązującego SUiKZP miasta Mikołów - rysunek jednolity;
- 6) **Załącznik Nr 6**: Tom I- Rysunek I.C - Uwarunkowania przestrzenne, przeznaczenie i zagospodarowanie terenów - rysunek jednolity;

- 7) **Załącznik Nr 7:** Tom I - Rysunek I.D - Uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe - rysunek jednolity;
- 8) **Załącznik Nr 8:** Tom I - Rysunek I.E - Uwarunkowania komunikacyjne - rysunek jednolity;
- 9) **Załącznik Nr 9:** Tom I - Rysunek I.F - Uwarunkowania wynikające z obowiązujących planów miejscowych - rysunek jednolity;
- 10) **Załącznik Nr 10:** Tom I - Rysunek I.G - Uwarunkowania infrastrukturalne - sieć wodociągowa, sieć elektroenergetyczna, gazowa, ciepłownicza - rysunek jednolity;
- 11) **Załącznik Nr 11:** Tom I - Rysunek I.H - Uwarunkowania infrastrukturalne - sieć kanalizacyjna - rysunek jednolity;
- 12) **Załącznik Nr 12:** Tom I - Rysunek I.I - Uwarunkowania górnicze - rysunek jednolity;
- 13) **Załącznik Nr 13:** Tom I - Rysunek I.J - Synteza uwarunkowań - rysunek jednolity;
- 14) **Załącznik Nr 14:** Tom II - Kierunki zagospodarowania przestrzennego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa” - tekst jednolity;
- 15) **Załącznik Nr 15:** Tom II - „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa” – Rysunek Studium – Ustalenia Kierunków - rysunek jednolity;
- 16) **Załącznik Nr 16:** Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej Mikołowa o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag do projektu zmiany Studium;
- 17) **Załącznik Nr 17:** Dane przestrzenne utworzone dla zmiany Studium.

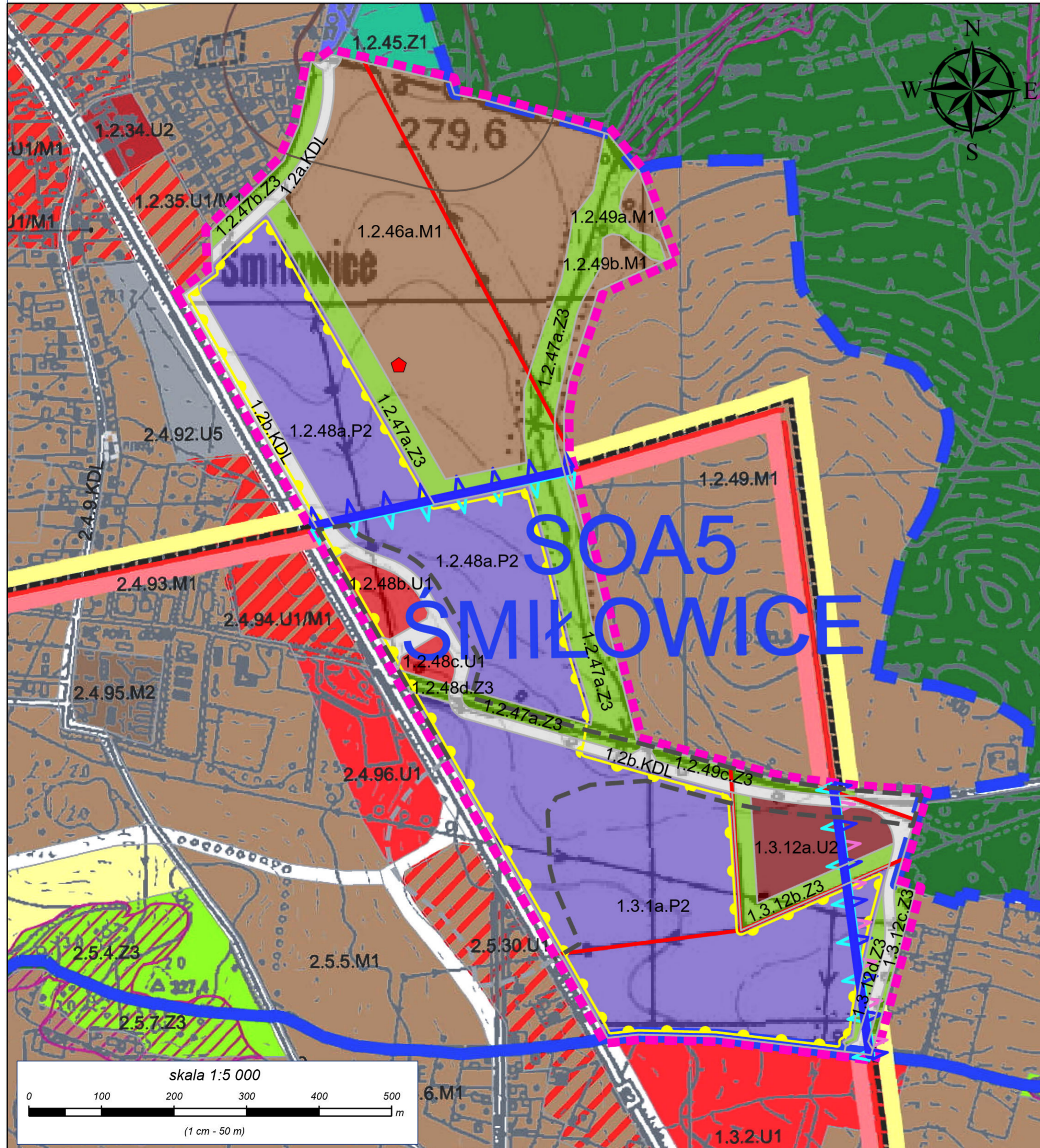
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mikołowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

ZMIANA „STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MIKOŁOWA”

Załącznik graficzny - Kierunki zagospodarowania przestrzennego - obszar w rejonie ulic Gliwickiej i Rety Śmiłowickiej

LEGENDA ZMIANY STUDIUM:

- GRANICA ZMIANY STUDIUM
- GRANICA ZŁOŻA WĘGLA KAMIENNEGO "BOLESŁAW ŚMIAŁY" WK 348
- GRANICA ZŁOŻA METANU POKŁADÓW WĘGLA "PANIOWY-MIKOŁÓW-PANEWNIKI" MW 5338
- GRANICA ZŁOŻA METANU POKŁADÓW WĘGLA "MURCKI" (GŁĘBOKIE) MW 6691
- OBSZAR ZMIANY STUDIUM W CAŁOŚCI ZNAJDUJE SIĘ NA ZŁOŻU WĘGLA KAMIENNEGO I METANU POKŁADÓW WĘGLA "ŚMIŁOWICE" WK 16754
- STREFY OCHRONY SANITARNEJ CMENTARZA
- STREFA POTENCJALNEGO ROZWOJU KOMUNIKACJI, W GRANICACH KTÓREJ STUDIUM DOPUSZCZA ROZBUDOWĘ DRÓG ISTNIEJĄCYCH, PRZEBUDOWĘ WĘZŁÓW DROGOWYCH, NOWE DROGI UKŁADU PODSTAWOWEGO I UZUPEŁNIAJĄCEGO, DLA KTÓRYCH DECYZJA O LOKALIZACJI I WYTYCZENIU POWINNA NASTĘPOWAĆ NA ETAPIE PLANU MIEJSCOWEGO

TERENY LINIOWE W OBSZARZE ZMIANY STUDIUM:

- KDL** TERENY KOMUNIKACJI DRÓG PUBLICZNYCH LOKALNYCH

PRZEZNACZENIA DOMINUJĄCE TERENÓW W OBSZARZE ZMIANY STUDIUM:

TERENY STUDIUM:

- M1** TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I NISKIEJ INTENSYWNOŚCI
- U1** TERENY ZABUDOWY USŁUG KOMERCYJNYCH
- U2** TEREN ZABUDOWY USŁUG PUBLICZNYCH
- P2** TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ
- Z3** TERENY ZIELENI POZOSTAŁEJ

USTALENIA OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO:

- SCHRON BOJOWY WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO POD NR A/787/2021

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII:

- OBSZAR ROZMIESZCZENIA URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 kW WRAZ ZE STREFĄ OCHRONNĄ

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA:

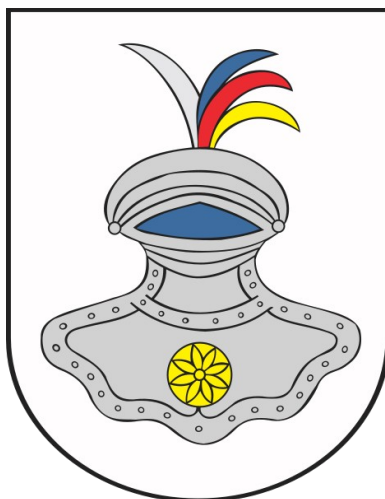
- GŁÓWNE PRZEWODY SIECI ELEKTROENERGETYCZNEJ WN (220KV)

„STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MIKOŁOWA”

TOM I UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

TEKST JEDNOLITY STUDIUM

**„STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA MIKOŁOWA”**

Studium 2013

**TOM I
UWARUNKOWANIA
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

TEKST STUDIUM

ZAŁĄCZNIK TEKSTOWY NR 1

DO UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ MIKOŁOWA

nr XXXIII/766/2013 z dnia 27 sierpnia 2013 r.

**w sprawie zmiany studium uwarunkowań
i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa**

ZAWARTOŚĆ TOMU I:

TEKST UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ZAWARTY JEST W NASTĘPUJĄCYCH ROZDZIAŁACH, ZAŁĄCZNIKACH TEKSTOWYCH, GRAFICZNYCH ORAZ RYSUNKACH STUDIUM:

ROZDZIAŁ 1. WPROWADZENIE	4
§ 1 PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	4
§ 2 USTALENIA OGÓLNE.....	4
§ 3 INFORMACJA O MIEŚCIE.....	5
§ 4 INFORMACJA O GMINACH SĄSIEDNICH.....	5
ROZDZIAŁ 2. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	5
§ 5 DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENÓW....	5
§ 6 STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMÓG JEGO OCHRONY.....	6
§ 7 STAN ŚRODOWISKA ORAZ WYMÓGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY.....	7
§ 8 STAN KRAJOBRAZU KULTUROWEGO ORAZ WYMÓG JEGO OCHRONY.....	8
§ 9 STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	9
§ 10 SYTUACJA SPOŁECZNA, WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.....	9
§ 11 ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.....	10
§ 12 STAN, POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA.....	11
§ 13 STAN PRAWNY GRUNTÓW.....	12
§ 14 WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	12
§ 15 WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	12
§ 16 WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	13
§ 17 WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	13
§ 18 STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.....	14
§ 19 INWESTYCJE SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW PUBLICZNYCH.....	16
§ 20 WNIOSKI I WYTYCZNE Z UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO....	17

ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWO-TABELARYCZNE CZĘŚCI UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:

- ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE I TABELARYCZNE NR UT1 – UT33.

RYSUNKI STUDIUM DOTYCZĄCE UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:

- RYSUNEK NR I.A - UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH GMIN SĄSIEDNICH ORAZ PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA TLE OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW MIEJSCOWYCH MIASTA MIKOŁÓW,
- RYSUNEK NR I.B - UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH GMIN SĄSIEDNICH ORAZ PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA TLE OBOWIĄZUJĄCEGO SUIKZP MIASTA MIKOŁÓW,
- RYSUNEK NR I.C - UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE, PRZEZNACZENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW,
- RYSUNEK NR I.D - UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE, KULTUROWE I KRAJOBRAZOWE,
- RYSUNEK NR I.E - UWARUNKOWANIA KOMUNIKACYJNE,
- RYSUNEK NR I.F - UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW MIEJSCOWYCH,
- RYSUNEK NR I.H - UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURALNE - SIEĆ KANALIZACYJNA,
- RYSUNEK NR I.G - UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURALNE - SIEĆ WODOCIĄGOWA, SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA, GAZOWA, CIEPŁOWNICZA;
- RYSUNEK NR I.I - UWARUNKOWANIA GÓRNICZE,
- RYSUNEK NR I.J - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ.

ROZDZIAŁ I **WPROWADZENIE**

§ 1

PRZEDMIOT OPRACOWANIA

1. Przedmiotem opracowania jest „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa**”, w granicach wyznaczonych na rysunkach studium, zgodnie z uchwałą nr XXXI/574/2009 Rady Miejskiej w Mikołowie z dnia 24 lutego 2009 roku o przystąpieniu do opracowania zmian fragmentu “Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa”.
2. Studium sporządzono dla obszaru o powierzchni 74,28 km².
3. Ilekroć w niniejszym dokumencie odnosi się lub przywołuje „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa**” - **studium 2013**, stosuje się w skrócie określenie **studium** lub **studium 2013**.

§ 2

USTALENIA OGÓLNE

1. Ilekroć w studium jest mowa o:
  - 1) **uchwale** – należy przez to rozumieć uchwałę Rady Miejskiej w Mikołowie w sprawie **przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa**, wraz z załącznikami, o ile z treści przepisu nie wynika inaczej;
  - 2) **studium** – należy przez to rozumieć „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa”, na które składają się kolejno:
    - a) **Tom I – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego**, zawarte w rozdziałach 1-20, oraz załącznikach tekstowych, tabelarycznych i graficznych wraz z rysunkami studium,
    - b) **Tom II – Kierunki zagospodarowania przestrzennego**, zawarte w rozdziałach 1–14 oraz załącznikach tekstowych, tabelarycznych i graficznych wraz z rysunkami studium;
  - 3) **mapie** – należy przez to rozumieć mapę topograficzną, która stanowi tło wszystkich opracowań graficznych studium, w skali 1:10 000. Poszczególne problematyki studium zostały opracowane z wykorzystaniem map w różnych skalach od 1:500 do 1:10 000;
  - 4) **ustawie lub ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z dnia 10 maja 2003r., Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami);
  - 5) **rysunku studium** – należy przez to rozumieć rysunki stanowiące załączniki graficzne do uchwały Rady Miejskiej;
  - 6) **załączniki tekstowe i tabele studium** – należy przez to rozumieć komplet załączników stanowiących źródłowe opracowania problemowe poszczególnych tematów studium:
    - a) w odniesieniu do **uwarunkowań**, wszystkie odpowiadające im teksty i tabele oznaczono symbolem **UT**,
    - b) w odniesieniu do **kierunków**, wszystkie odpowiadające im tabele, oznaczono symbolem **KT**;

- 7) **przepisach odrębnych** – należy rozumieć obowiązujące ustawy, wraz z aktami wykonawczymi oraz pozostałymi przepisami.
2. Wszystkie informacje oraz dane zawarte w I tomie studium są aktualne na dzień przystąpienia do uzgadniania i opiniowania tj. 06. 07. 1012 r. oraz wynikają z aktualności baz danych instytucji udostępniających informacje.

§ 3

INFORMACJA O MIEŚCIE

1. Informacje o mieście Mikołów:
  - 1) obszar położony w środkowej części Województwa Śląskiego, w obrębie Aglomeracji Śląskiej, na 50° 10' szerokości geograficznej północnej oraz na 18° 54' długości geograficznej wschodniej;
  - 2) ludność ogółem 38 974 osób, wg danych: Banku Danych Regionalnych GUS (stan na dzień 31 grudnia 2009r.);
  - 3) gęstości zaludnienia 494 osób/km² (stan na dzień 31 grudnia 2009r.);
  - 4) działalność gospodarcza prowadzona przez ok. 3000 podmiotów.
2. Do miasta należy dzielnica Kamionka oraz 5 sołectw: Borowa Wieś, Bujaków, Mokre, Paniowy, Śmiłowice.

§ 4

INFORMACJA O GMINACH SĄSIEDNICH

Informacje o sąsiadujących z Mikołowem miastach i gminach zestawiono poniżej:

- 1) od północy z **Rudą Śląską**,
- 2) od wschodu z **Katowicami**,
- 3) od zachodu z **gminami Ornontowice i Gierałtowice**,
- 4) od południa z **Tychami, gminą Wyry, Łaziskami Górnymi, Orzeszem**.

ROZDZIAŁ II

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

§ 5

DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE

I UZBROJENIE TERENÓW

1. Identyfikacja istniejącego przeznaczenia i zagospodarowania terenów została przeprowadzona dla potrzeb Studium, na podstawie następujących materiałów wyjściowych:
  - 1) inwentaryzacji urbanistycznej, wykonanej na tle mapy topograficznej w skali 1:10 000,
  - 2) cyfrowej ortofotomapy w skali 1:2000,
  - 3) obowiązujących, sporządzonych po 1995 r. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
  - 4) projektów planów i zmian planów będących w opracowaniu.
2. Dla potrzeb studium, przeznaczenia terenów w stanie istniejącym zostały zdefiniowane, przez analogię do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. (Dz.U. z roku 2003, nr 164, poz.

1587), „w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego”, załącznika nr 1, zatytułowanego „podstawowe barwne oznaczenia graficzne i literowe dotyczące przeznaczenia terenów, które należy stosować na projekcie rysunku planu miejscowego”, rozwinięte i dostosowane do potrzeb studium oraz specyfiki terenów miasta Mikołowa.

3. Przeznaczenie i zagospodarowanie stanu istniejącego zostało zdefiniowane w granicach obszarów zwanych **terenami** stanu istniejącego, wydzielonych i wyznaczonych graficznie za pomocą ciągłych linii rozgraniczających, posiadających jednolite przeznaczenie oraz sposoby zagospodarowania i użytkowania (*rysunek studium nr 03*).
4. Z uwagi na specyfikę i skalę opracowania studium (1:10 000), **jednorodność istniejącego przeznaczenia** została sprowadzona (uśredniona) do **istniejącego przeznaczenia wodącego**, występującego w granicach wyznaczonego terenu stanu istniejącego.
5. Dla potrzeb studium wyodrębniono w granicach miasta tereny stanu istniejącego (*zał. tekst-tab. nr UT/1*).

§ 6

STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMÓG JEGO OCHRONY

1. Ocenę stanu ładu przestrzennego, (rozumianego zgodnie z treścią ustawy jako „*takie kształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczne, gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne*”), odniesiono do obszaru całej gminy, w zakresie terenów niezurbanizowanych, zurbanizowanych zabudowanych i niezabudowanych oraz terenów pozostałych, wyznaczając obszary zwane obszarami istniejącej struktury gminy, których granice stanowią wybrane drogi lokalne i ponadregionalne.

Obszary te wyznaczono na podstawie analizy:

- 1) lokalizacji w skali gminy,
  - 2) sposobów formowania struktury urbanistycznej,
  - 3) przeznaczeń i funkcji terenów (budynków),
  - 4) stosunku terenów zainwestowanych do niezainwestowanych,
  - 5) intensywności zainwestowania terenów zainwestowanych,
  - 6) sąsiedztwa.
2. W granicach każdego obszaru istniejącej struktury gminy wskazano, jeśli występowały:
    - 1) zasięg terenów zurbanizowanych i zabudowanych stanu istniejącego,
    - 2) zasięg terenów leśnych,
    - 3) zasięg terenów (budynków) do rehabilitacji,
    - 4) zasięg terenów (budynków) do uzupełnienia,
    - 5) zasięg terenów (budynków) do wymiany,
    - 6) zasięg terenów (budynków) do rehabilitacji i uzupełnienia,
    - 7) zasięg terenów (budynków) do uzupełnienia i wymiany,
    - 8) zasięg terenów (budynków) do rehabilitacji i wymiany,

9) zasięg terenów (budynków) do rehabilitacji, uzupełnienia i wymiany.

§ 7

STAN ŚRODOWISKA ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYRODY

1. Stan środowiska przyrodniczego rozpoznano w zakresie:

- 1) położenia (zał. tekst-tab. nr **UT/11**),
- 2) budowy geologicznej i stratygrafii (zał. tekst-tab. nr **UT/12**),
- 3) rzeźby terenu - geomorfologii (zał. tekst-tab. nr **UT/13**),
- 4) wód powierzchniowych i ich jakości (zał. tekst-tab. nr **UT/14**),
- 5) wód podziemnych i ich jakości (zał. tekst-tab. nr **UT/15**),
- 6) warunków klimatycznych (zał. tekst-tab. nr **UT/16**),
- 7) hałasu (zał. tekst-tab. nr **UT/17**).

2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej rozpoznano w zakresie:

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Udział procentowy w całości miasta
1	2	3	4
1.	Ogólna powierzchnia miasta Mikołów	7 889	100%
2.	Użytki rolne w tym:	4 274	54,2%
2.1	Grunty orne	3 157	40,0%
2.2	Łąki	608	7,7%
2.3	Pastwiska	422	5,3%
2.4	Sady	87	1,1%
3.	Lasy i grunty leśne	2 169	27,5%
4.	Tereny zabudowane i zurbanizowane	1446	18,3%

/źródło: Bank Danych Regionalnych GUS 2010/

1) Gleb:

- a) użytki rolne stanowią 4 274 ha - **54,2%** powierzchni całego miasta,
  - b) grunty leśne stanowią 2169 ha – **27,5%** powierzchni całego miasta (na podstawie Programu Ochrony Środowiska na lata 2004 -2015 dla Miasta Mikołowa),
  - c) informacje źródłowe o glebach i gruntach rolnych zawiera *zał. tekst-tab. nr **UT/18***;
- 2) Analiza kategorii gleb, a tym samym poszczególnych użytków zakwalifikowanych do klas bonitacji oraz pochodzenia i zanieczyszczenia, została przeprowadzona w ramach Programu Ochrony Środowiska na lata 2004 – 2015.

3. Tereny gminy pokryte są roślinnością o półnaturalnej i naturalnej genezie oraz roślinnością antropogeniczną. Informacje i uwarunkowania zestawiono w *zał. tekst-tab. nr UT/19*.
4. Uwarunkowania w zakresie ochrony środowiska, w tym obiektów i terenów chronionych prawem oraz obiektów proponowanych do ochrony prawnej zebrane w *zał. tekst-tab. nr UT/20* to zespół ograniczeń i warunków ukierunkowujących (w przyszłych planach miejscowych) prawo wykonywania własności na nieruchomościach, w granicach których występują.
5. System terenów wód powierzchniowych, w zakresie stanu istniejącego i uwarunkowań został omówiony w *zał. tekst-tab. nr UT/14*. Z punktu widzenia struktury urbanistycznej miasta wyróżniono:
- 1) tereny wód powierzchniowych płynących wyznaczone graficznie (do których należą: potoki i tereny pod wodami, zgodnie z przepisami odrębnymi),
  - 2) tereny wód powierzchniowych stojących wyznaczone graficznie, do których należą stawy, oczka wodne i pozostałe tereny pod wodami zgodnie z przepisami odrębnymi oraz tereny pod zbiornikami wodnymi powstałymi w wyniku przekształceń geologicznych i działalności przemysłowej.
6. Analiza wymienionych w ust. 1-5 elementów środowiska, stanowi podstawę do opracowania zbiorczej mapy środowiska przyrodniczego *rysunku studium nr I.D*, obejmującej zarówno elementy stanu istniejącego, jak i uwarunkowania form ochrony oraz preferencji przyszłego zagospodarowania terenów, położonych w zasięgach ich oddziaływania.

§ 8

STAN KRAJOBRAZU KULTUROWEGO ORAZ WYMÓG JEGO OCHRONY

1. Zasoby krajobrazu kulturowego miasta Mikołowa, to najważniejsze elementy decydujące o jego indywidualności, a tym samym atrakcyjności. Tworzą go:
  - 1) **struktura przestrzenna miasta** narastająca od czasów średniowiecza, rozwinięta głównie w XIX i XX wieku,
  - 2) **wartościowa substancja zabytkowa i kulturowa**, w skład której wchodzi dominujące w krajobrazie obiekty sakralne, obiekty rezydencjalne, zabudowa mieszkaniowa oraz mała architektura w postaci licznych kaplic i krzyży (*zał. tekst-tab. nr UT22, UT/23, UT/24*),
  - 3) **założenia zieleni projektowanej**, obejmujące układy historyczne oraz współczesne, w tym cmentarze o historycznym rodowodzie,
  - 4) **układ komunikacyjny** oparty na historycznym zarysie ciągów komunikacyjnych układu drogowego i kolejowego,
  - 5) **wartości niematerialne**, np. zachowane historyczne nazwy miejscowe (*zał. tekst-tab. nr UT/26*).
2. Problematyka ust. 1 została przedstawiona na *rysunku studium zał. nr I.D*.

§ 9

STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

1. Stan dziedzictwa kulturowego, walory kulturowe i historyczne (*zał.tekst-tab.nr UT/21, UT/22, UT/23, UT/24*) oraz wartości niematerialne (*zał.tekst-tab.nr UT/26*), stanowią tło dla waloryzacji jego materialnych elementów takich jak: **układ osadniczy, układy i obiekty zabytkowe** oraz **krajobraz**.
2. W obszarze miasta Mikołowa znajdują się następujące zabytki objęte formami ochrony na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:
  - 1) zabytki architektury sakralnej oraz mieszkalnej, objęte wpisem do rejestru zabytków nieruchomych,
  - 2) zabytki małej architektury sakralnej i wyposażenia wnętrz objęte wpisem do rejestru zabytków ruchomych,
  - 3) zabytki architektury sakralnej i mieszkaniowej oraz małej architektury wskazane na rysunku i w tekście studium, które kwalifikują się do ochrony prawnej, wskazane do objęcia ochroną prawem miejscowym,
  - 4) zabytki archeologiczne dokumentujące ślady osadnictwa z okresu średniowiecza i nowożytnego.
3. Rozwój miasta przedstawiony został w *zał.tekst-tab.nr UT/21*.
4. Wykaz obiektów ujętych w rejestrze zabytków znajduje się w załączniku w *zał.tekst-tab.nr UT/23*.
5. Wykaz pozostałych obiektów zabytkowych znajduje się w załączniku w *zał.tekst-tab.nr UT/24*.
6. Wykaz stanowisk archeologicznych znajduje się w załączniku w *zał.tekst-tab.nr UT/25*.
7. Uwarunkowania w zasięgu stref ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej stanowią zespół ograniczeń i warunków ukierunkowujących w przyszłych planach miejscowych wykonywanie prawa własności na nieruchomościach, dla których są definiowane.
8. Ze względu na skalę opracowania wymieniono w tekście, lecz nie wyznaczano w rysunku Studium wszystkich obiektów małej architektury.

§ 10

SYTUACJA SPOŁECZNA, WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

1. Ludność (*zał.tekst-tab.nr UT/27*).
  - 1) Dane statystyczne: stan ludności na dzień 31 XII 2009 r. wg. GUS (Bank Danych Regionalnych) wynosi **38 974** mieszkańców. Przyjmując tę liczbę ludności do analizy można zauważyć wzrost liczby ludności o **797** osób w stosunku do 2002 r.;
  - 2) Tendencje demograficzne opracowane w ramach prognoz demograficznych dla powiatu mikołowskiego wskazują raczej pesymistyczny kierunek rozwoju. Wszystkie wskazują na spadek ludności w okresie następnych 20 lat;
  - 3) Zjawiska migracyjne:
    - a) przyrost naturalny jest dodatni,
    - b) saldo migracji w mieście jest dodatnie.
2. Zatrudnienie zostało scharakteryzowane w *zał.tekst-tab.nr UT/28*.
3. Bezrobocie:
  - 1) Czynniki wpływające na kształtowanie się poziomu bezrobocia:

- a) udział w strukturze zatrudnienia dużych zakładów pracy opartych na tradycyjnych dla regionu gałęziach produkcji,
  - b) stosunkowo mała ilość średnich i małych przedsiębiorstw o zróżnicowanej produkcji,
  - c) podatność ww. gałęzi produkcji na niezależne od gminy wahania makroekonomiczne;
- 2) Rozmiar i struktura bezrobocia została scharakteryzowana w *zał.tekst-tab.nr UT/28*.
4. Jakość życia mieszkańców, odzwierciedlają wskaźniki odnoszące się do:
- 1) Stałego miejsca zamieszkania (*zał.tekst-tab.nr UT/29*),
  - 2) Identyfikacji stanu infrastruktury społecznej (*zał.tekst-tab.nr UT/30*).

§ 11

ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

1. Do czynników pośrednio wpływających na poziom zagrożenia i bezpieczeństwa w gminie należą:
  - 1) zagrożenia bezpieczeństwa ludności, polegającego na groźbie wzrostu bezrobocia, w przypadku spowolnienia tempa rozwoju gospodarczego, ogólnokrajowej recesji, spadku koniunktury budowlanej,
  - 2) stan środowiska naturalnego i kulturowego, nie wskazujący na narastanie zjawisk degradujących je, za wyjątkiem dużej presji na zajmowanie nowych terenów czynnych przyrodniczo dla zabudowy, które w strukturze przestrzennej gminy pełnią ważną rolę z uwagi na warunki przewietrzania. Całkowicie zjawiska tego nie można wyeliminować lub zakazać, należy jednak doprowadzić do zrjonalizowania tych procesów,
  - 3) istniejące i przewidywane formy działalności przemysłowej.
2. Oceniając stan bezpieczeństwa i porządku publicznego, poddano analizie czynniki rzutujące bezpośrednio na ten stan, takie jak:
  - 1) ilość zaistniałych przestępstw, w tym głównie kryminalnych,
  - 2) wykrywalność sprawców przestępstw,
  - 3) bezpieczeństwo i porządek w miejscach publicznych,
  - 4) bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
  - 5) liczba osób bezdomnych.
3. Z analizy pośrednich i bezpośrednich czynników rzutujących na poziom bezpieczeństwa ludzi i mienia, można stwierdzić, iż czynniki pośrednie są zdecydowanie korzystne, bezpośrednie nie odbiegają od średniej statystycznej w tym rejonie, a widoczna malejąca dynamika niektórych zjawisk patologicznych potwierdza tezę o względnie dobrym poziomie bezpieczeństwa.
4. W obszarze objętym zmianą studium przy ul.Piaskowej występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią (wyznaczone na podstawie map zagrożenia powodziowego) obejmujące tereny wzdłuż rzeki Kłodnica. W zasięgu tych obszarów obowiązują zakazy, nakazy i dopuszczenia wymienione w przepisach odrębnych.¹⁾

---

1) Zmiana wprowadzona Uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa XXXVII/721/2017 z dnia 19 grudnia 2017 r.w sprawie zmiany „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mikołowa”

§ 12

STAN, POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA

1. Stan gospodarki miasta omówiono w *zał.tekst-tab.nr UT/31*.
2. Stan miasta zdefiniowano kolejno w par. 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11.
3. Potrzeby miasta równoznaczne w większości przypadków z kierunkami zmian zdefiniowano w Tomie II Kierunki studium.
4. Możliwości rozwoju miasta przeanalizowano z punktu widzenia porównania średnich wielkości budżetów i struktury wydatków w skali roku (wg uchwały budżetowej na 2009 r.):
  - 1) Budżet miasta realizowany jest w oparciu o następujące źródła dochodów:
    - a) dochody własne: pokrywające średnio **75,90%** budżetu rocznego,
    - b) subwencje: pokrywające średnio **12,96%** budżetu rocznego,
    - c) dotacje celowe: pokrywające średnio **7,22%** budżetu rocznego;
  - 2) Struktura wydatków w rozbiciu na podstawowe działy:
    - a) Rolnictwo i łowiectwo: 0,09 %,
    - b) Turystyka: 0,04%,
    - c) **Transport i łączność: 8,10 %**,
    - d) **Gospodarka mieszkaniowa: 15,54%**,
    - e) Działalność usługowa: 0,18 %,
    - f) **Administracja publiczna: 11,25 %**,
    - g) Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa: 0,0057%,
    - h) Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa: 0,45%,
    - i) Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem 0,09%
    - j) Obsługa długu publicznego: 0,22 %,
    - k) Różne rozliczenia: 0,81%,
    - l) **Oświata i wychowanie: 28,17 %**,
    - m) Szkolnictwo wyższe: 0,04%,
    - n) Ochrona zdrowia: 0,86 %,
    - o) **Opieka społeczna: 9,61 %**,
    - p) Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej: 1,64%,
    - q) Edukacyjna opieka wychowawcza: 1,17 %,
    - r) **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska: 8,20 %**,
    - s) **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego 5,33 %**,
    - t) Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody: 0,18%,
    - u) **Kultura fizyczna i sport: 8,04%**,

(zaznaczono pozycje wydatków przekraczających próg **5%** udziału);

- 3) Przy zrównoważonym budżecie, struktura wydatków gwarantowałaby rozwijania ze środków budżetowych strategicznych dla rozwoju gminy zadań i inwestycji, jednakże udział środków pozyskanych i pozyskiwanych w ramach funduszy Unii Europejskiej umożliwia znaczące zwiększanie nakładów inwestycyjnych ;
- 4) Z punktu widzenia koniecznych inwestycji zdecydowanie większych nakładów budżetowych wymagają: transport i łączność, gospodarka komunalna i mieszkaniowa oraz ochrona środowiska. Dla wzrostu potencjału rozwojowego gminy należałoby pozyskać wieloletnie gwarantowane dotacje celowe, których całość winna być wydatkowana właśnie na wymienione powyżej działy.

§ 13

STAN PRAWNY GRUNTÓW

1. Stan prawny gruntów gminy, zidentyfikowano w zakresie podstawowych form własności gruntów, to jest informacji istotnych do podejmowania decyzji w skali i zakresie merytorycznym odpowiadającym studium.
2. Wyodrębniono grunty stanowiące własność gminy Mikołów: łącznie ponad 500 ha, co stanowi około 7% powierzchni Gminy.
3. Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa w większości stanowią lasy.
4. Decydującymi gruntami dla realizacji większości ze zidentyfikowanych w ramach uwarunkowań celów i zadań publicznych, związanych ze stopniową zmianą struktury przestrzennej gminy są grunty gminne. Mały potencjał gminy w tym zakresie nie gwarantuje realizacji celów i zadań publicznych na terenach będących w jej własności.

§ 14

WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

W obszarze objętym Studium występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych, należą do nich:

- 1) obszary, strefy, obiekty chronione w myśl ustawy prawo ochrony przyrody, omówione w par.7,
- 2) obszary, strefy, obiekty chronione w myśl ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, omówione w par.8 i 9.

§ 15

WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

1. W obszarze objętym Studium nie zidentyfikowano obszarów antropogenicznych, mogących powodować naturalne zagrożenia geologiczne.
2. Budowa geologiczna obszaru została przeanalizowana w *zał.tekst.-tab.nr UT/12*.
3. W obszarze objętym Studium występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny osuwisk wraz z 20-metrową strefą buforową, które zostały wskazane na rysunku studium nr **I.D** zgodnie z „Rejestrem zawierającym informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenach, na których występują te ruchy w obszarze powiatu Mikołowskiego”.

4. Dla gruntów o warunkach skomplikowanych, a tym samym mało korzystnych dla celów budowlanych, w kierunkach zagospodarowania przestrzennego należy określić warunki pozwalające na utrzymanie istniejącej zabudowy oraz realizację nowych przedsięwzięć budowlanych, w tym budynków i budowli.
5. Dla gruntów znajdujących się w obszarach osuwisk oraz w ich 20-metrowej strefie buforowej, w kierunkach zagospodarowania przestrzennego należy określić warunki dla istniejącej zabudowy oraz wprowadzić zakaz realizacji nowej zabudowy.

§ 16

WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

1. Na terenie miasta Mikołów występuje 9 złóż kopalin, jeden obszar perspektywiczny dla wapienia i 11 nieudokumentowanych miejsc eksploatacji. Obszar miasta zasobny jest w węgiel kamienny, metan oraz kopaliny pospolite tj. surowce krzemionkowo – okrucowe (piaski, utwory piaszczysto-żwirowe i piaskowce), surowce ilaste i surowce węglanowe.
2. Zgodnie z podziałem A. Rożkowskiego wody karbońskie na terenie miasta Mikołowa zaliczono do **ZWP C/2** Tychy Siersza oraz **UPWP C_{II}** Mikołów Sosnowiec, natomiast wody czwartorzędowe do **GZWP 331** Dolina Kopalna Rzeki Górna Kłodnica (nieudokumentowany) i **UPWP Q_I** Rejonu Górnej Odry. Na terenie Mikołowa występuje dziewięć rozpoznanych hydrogeologicznie ujęć wód podziemnych.
3. Stan j jakość wód podziemnych omówiono w *zał.tekst-tab nr UT/15*.
4. Według raportów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach zasoby dyspozycyjne i perspektywiczne wód podziemnych w powiecie mikołowskim określone są jako średnie i mieszczą się w zakresie 200 – 400 m³/d/km². Obecnie pobór wód kształtuje się na poziomie poniżej 100 m³/d/km², co oznacza, iż gmina Mikołów posiada znaczne rezerwy zasobów wodnych.

§ 17

WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

1. Obszar zmiany studium położony jest w granicach ustanowionych dla eksploatacji złoża węgla kamiennego obszarów górniczych / terenów górniczych:
  - 1) OG „Makoszowy II”,
  - 2) OG „Ornontowice I”,
  - 3) OG „Ornontowice II” / TG „Ornontowice II”,
  - 4) OG „Bielszowice III” i TG „Bielszowice III”
  - 5) OG „Halemba II” / TG „Halemba I/II”,
  - 6) OG „Łaziska II” / TG „Łaziska II”,
  - 7) OG Ruda Śląska-Panewniki II” / OG Ruda Śląska-Panewniki II”,
  - 8) OG „Murcki I” / TG „Murcki I”.

Obszar objęty zmianą studium: ¹⁾

- przy ul.Piaskowej (na załączniku graficznym oznaczony jako obszar 1) – znajduje się częściowo na złożu węgla kamiennego „ Makoszowy” WK 380 częściowo na złożu węgla kamiennego „Zabrze-Bielszowice” WK381 ponadto częściowo na złożu piasków podsadzkowych „Borowa Wieś” PP229 (eksploatacja zaniechana) ¹⁾

- przy ul. Rybnickiej (na załączniku graficznym oznaczony jako obszar 2) – znajduje się częściowo na złożu węgla kamiennego „Bolesław Śmiały” WK 348, częściowo na złożu węgla kamiennego i metanu pokładów węgla „Śmiłowice” WK16754, częściowo na złożu metanu pokładów węgla Murcki (głębokie) MW6691 ponadto w części na złożu metanu pokładów węgla „Paniowy-Mikołów-Panewniki” MW5338¹⁾
- pomiędzy ul. Przyjaciół i ul. Młyńską (na załączniku graficznym oznaczony jako obszar 3) – znajduje się w całości na złożu węgla kamiennego „Bolesław Śmiały” WK 348¹⁾
- przy ul. Józefa Elsnera (na załączniku graficznym oznaczony jako obszar 4) – znajduje się częściowo na złożu węgla kamiennego „Halemba II” WK 7320, częściowo na złożu metanu pokładów węgla „Halemba II” WK 7322 ponadto częściowo na złożu węgla kamiennego i metanu pokładów węgla „Śmiłowice” WK16754 oraz w części na złożu metanu pokładów węgla „Paniowy-Mikołów-Panewniki” MW5338¹⁾
- przy ul. Mieczysława Dzieńdziela (na załączniku graficznym oznaczony jako obszar 5) – znajduje się w całości na złożu węgla kamiennego i metanu pokładów węgla „Śmiłowice” WK16754, w całości na złożu metanu pokładów węgla „Paniowy-Mikołów-Panewniki” MW5338 oraz w całości na złożu metanu pokładów węgla Murcki (głębokie) MW 6691¹⁾,

Obszar objęty zmianą studium: ²⁾

- przy ul. Mieczysława Dzieńdziela (w północnej części terenu oczyszczalni ścieków) – znajduje się w całości na złożu węgla kamiennego i metanu pokładów węgla „Śmiłowice” WK16754 ponadto w całości na złożu metanu pokładów węgla „Paniowy-Mikołów-Panewniki” MW5338 oraz w całości na złożu metanu pokładów węgla Murcki (głębokie) MW 6691²⁾.

Obszar objęty zmianą studium: ³⁾

- w rejonie ulic Gliwickiej i Rety Śmiłowickiej – znajduje się częściowo w obszarze złoża metanu pokładów węgla „Murcki” (głębokie) MW6691, częściowo w obszarze złoża węgla kamiennego „Bolesław Śmiały” WK 348, częściowo w obszarze złoża metanu pokładów węgla „Paniowy-Mikołów-Panewniki” MW5338 i w całości na złożu węgla kamiennego i metanu pokładów węgla „Śmiłowice” WK16754.³⁾

Problematyka została przedstawiona na *rysunku studium zał. nr I.I.*

§ 18

STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

1. Komunikacja drogowa w gminie oparta jest na:

- 1) drogi krajowe: dk 44: Gliwice – Oświęcim – Kraków oraz dk 81: Katowice – Cieszyn,
- 2) drogach wojewódzkich: nr 927 Mikołów - Ornontowice, nr 925: Bytom-Ruda Śląska-Rybnik, nr 928 Mikołów – Kobiór,

¹⁾ Zmiana wprowadzona Uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa XXXVII/721/2017 z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie zmiany „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mikołowa”

²⁾ Zmiana wprowadzona Uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa XLII/774/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie zmiany „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mikołowa”

³⁾ Zmiana wprowadzona Uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa Nr ..... z dnia ..... r. w sprawie zmiany „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mikołowa”

- 3) drogach powiatowych: ul. 15 Grudnia, ul. Chudowska, ul. Darwina, ul. Dworcowa, ul. Wyzwolenia, ul. Rybnicka, ul. Krakowska, ul. Podleska, ul. Pszczyńska, ul. Konstytucji 3. Maja, ul. Nowy Świat, ul. 22 Lipca, ul. Mokierska, ul. Wolności, ul. Bandurskiego, ul. Staropodleska, ul. Wojska Polskiego, ul. Staromiejska, ul. Górna, ul. Żwirki i Wigury, ul. Fabryczna,
  - 4) drogach gminnych.
2. Ogółem długość dróg wynosiła 190,70 km, w tym:
    - 1) długość dróg krajowych – 17,56 km,
    - 2) długość dróg wojewódzkich – 16,82 km,
    - 3) długość dróg powiatowych – 28,17 km,
    - 4) długość dróg gminnych – 128,15 km.
  3. W odniesieniu do drogi krajowej, dróg wojewódzkich oraz dróg powiatowych stanowiących element sieci aglomeracyjnych dróg tranzytowych, należy stwierdzić, że praktycznie wydzielają one ruch tranzytowy. Drogi te prowadzone są w większości w terenach zainwestowanych, co niekorzystnie wpływa na możliwość prawidłowego kształtowania struktury przestrzennej tych jednostek. Wpływa to również na nowo realizowane zainwestowanie, które musi być lokalizowane z uwzględnieniem parametrów technicznych dróg odpowiadających ich klasie.
  4. W odniesieniu do dróg powiatowych oraz niektórych gminnych to tworzą one nieregularną sieć układu drogowego gminy, który winien podlegać modyfikacji i wyznaczeniu nowych połączeń wewnątrz gminnych.
  5. W zakresie transport zbiorowego funkcjonuje miejska komunikacja autobusowa realizowana przez:
    - 1) MZK Tychy,
    - 2) KZK GOP Katowice,
    - 3) Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej,
    - 4) prywatnych przewoźników.
  6. Komunikacja kolejowa w gminie ma znaczenie krajowe i lokalne. Przez Mikołów przebiegają dwie osobowe linie kolejowe: główna trasa kolejowa Katowice – Wodzisław Śląski oraz pierwszorzędna linia PKP nr 140 Katowice Ligota – Mikołów – Orzesze – Rybnik – Racibórz – Chałupki - Nędza. Obsługują one miasto poprzez dwie stacje osobowe. Komunikacja kolejowa zapewnia połączenie osobowe regionalne z Katowicami, Chałupkami, Raciborzem, Rybnikiem, Wodzisławiem.
  7. W zakresie transportu lotniczego miasto obsługiwane jest poprzez lotnisko Pyrzowice, z którym posiada połączenie autobusowe (KZK GOP).
  8. Według "Informacji o kierunkach rozwoju lotnictwa cywilnego do roku 2010", dokumentu Ministerstwa Infrastruktury, zalicza lotnisko Katowice – Pyrzowice, zgodnie z klasyfikacją odpowiadającą wymogom

- Unii Europejskiej, do portów lotniczych poziomu III – regionalnych. Lotnisko przystosowane jest do obsługi przewozów międzynarodowych na liniach średniego i krótkiego zasięgu, obsługi przewozów krajowych pomiędzy portami regionalnymi oraz przewozów krajowych pomiędzy portami regionalnymi oraz przewozów krajowych w celu dowozu pasażerów do Centralnego Portu Lotniczego Warszawa – Okęcie. Zgodnie z ustawą Prawo Lotnicze ustanowiono w Pyrzowicach stałe lotnicze przejście graniczne.
9. Elementy i stan systemu komunikacji drogowej i kolejowej omówiono *zał.tekst-tab nr UT/2, UT/3*.
  10. Elementy i stan systemu infrastruktury technicznej omówiono *zał.tekst-tab. od nr UT/4 do nr UT/10*.
  11. Stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej omówiono w *zał.tekst-tab.nr UT/6 i nr UT/7*.
  12. Stopień uporządkowania gospodarki energetycznej omówiono w *zał.tekst-tab.nr UT/4, nr UT/5 i nr UT/9*.
  13. Stopień uporządkowania gospodarki odpadami omówiono w *zał.teks.-tab.nr UT/32*.

§ 19

INWESTYCJE SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW PUBLICZNYCH

1. W ramach analizy uwarunkowań została zidentyfikowana inwestycja służąca realizacji **celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym** - „Budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty”.
2. W oparciu o zapisy Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego sformułowano następujące wnioski dla poszczególnych problematyk zagospodarowania przestrzennego:
  - 1) Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa:
    - a) Wspieranie tworzenia warunków przestrzennych rozwoju przedsiębiorczości, innowacji gospodarczej i transferu technologii,
    - b) Rozwój i wspieranie restrukturyzacji wybranych dziedzin usług publicznych,
    - c) Przeciwdziałanie największym zagrożeniom i poprawa bezpieczeństwa publicznego,
    - d) Wykreowanie zintegrowanego regionalnego produktu turystycznego,
    - e) Rozwój infrastruktury technicznej i transportowej, poprawiającej warunki inwestowania,
    - f) Rozwijanie potencjału wewnętrznego obszarów zagrożonych marginalizacją;
  - 2) Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej:
    - a) Promowanie zwartych miast, efektywnie wykorzystujących teren,
    - b) Kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających tworzeniu alternatywnych sposobów transportu w stosunku do samochodu i bardziej przyjaznych środowisku,
    - c) Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych,
    - d) Rewitalizacja miejskich dzielnic;
  - 3) Ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych:
    - a) Ochrona zasobów środowiska,
    - b) Racjonalne użytkowanie terenów o wysokich walorach środowiska i dużej atrakcyjności dla rozwoju rekreacji i turystyki,
    - c) Przekształcenia terenów intensywnego rolnictwa,
    - d) Wzmocnienie ekonomicznej siły i żywotności strukturalnie słabych obszarów wiejskich;
  - 4) Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury:

- a) Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym,
- b) Promowanie rozwoju pasażerskiego transportu zbiorowego,
- c) Promowanie rozwoju zintegrowanych systemów transportu kombinowanego,
- d) Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej;
- 5) Stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią:
  - a) Wykreowanie i rozwój obszarów metropolitalnych,
  - b) Promowanie innowacyjnych instrumentów zarządzania przestrzenią;
- 6) Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego:
  - a) Rozwijanie współpracy transgranicznej na obszarach stykowych,
  - b) Rozwijanie współpracy międzyregionalnej w obszarze makroregionu,
  - c) Rozwijanie współpracy międzynarodowej.
- 3. W ramach analizy uwarunkowań zidentyfikowano inwestycje związane z wieloletnimi programami inwestycyjnymi Miasta Mikołowa i przedstawiono je w *zał.teks.-tab.nr UT/33*.

§ 20

WNIOSKI I WYTYCZNE Z UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Wnioski i wytyczne w zakresie zagospodarowania przestrzennego i przeznaczenia terenów obejmują następujące zagadnienia:
  - 1) Z analizy stanu istniejącego zabudowy i zagospodarowania terenów w świetle dotychczasowych opracowań planistycznych wynika iż:
    - a) tereny zurbanizowane (stan na rok 2008 wg inwentaryzacji) stanowią 18,0 % powierzchni miasta,
    - b) z porównania analizy stanu istniejącego oraz opracowań planistycznych wynika, iż:
      - b1) w odniesieniu do gminy przyrost terenów zurbanizowanych w chwili obecnej pozostawia rezerwę wg poprzedniej edycji studium 22% powierzchni miasta,
      - b2) planowane nowe tereny zurbanizowane powstawały poprzez zmniejszenie areału terenów rolniczych oraz w minimalnym stopniu terenów lasów, położonych poza terenami dotychczasowej urbanizacji;
  - 2) Z analizy stanu istniejącej zabudowy i zagospodarowania terenów, wniosków złożonych do studium (wnioski właścicieli lub użytkowników terenów) oraz wniosków archiwalnych, potwierdza się fakt, iż niezależnie od rzeczywistego tempa zmian i przekształcania się terenów niezurbanizowanych w zurbanizowane (w ostatnich 10 latach), pojawiły się wyraźne tendencje do:
    - a) zachowania zasięgów terenów zurbanizowanych wynikających z poprzednich opracowań planistycznych,
    - b) maksymalnego rozszerzania się terenów zurbanizowanych w granicach gminy,
    - c) wyznaczania nowych zwartych terenów zurbanizowanych,
    - d) wyznaczania nowych terenów aktywności gospodarczej.

Tendencje te powodują konieczność poszukiwania nowych rozwiązań przede wszystkim w odniesieniu do systemu komunikacji drogowej, gdyż w przypadku pozostawienia dróg układu podstawowego

i uzupełniającego wg dotychczasowych rozstrzygnięć planistycznych, będą nawarstwiały się konflikty

przestrzenne, własnościowe oraz środowiskowe.

2. Wnioski i wytyczne z zakresu uwarunkowań środowiska (rysunek studium nr **I.D**) obejmują następujące zagadnienia:

- 1) Ochroną winny zostać objęte **zwarte kompleksy** oraz **enklawy zadrzewień i zakrzewień** przede wszystkim o powierzchni powyżej 1,0 ha. Mniejsze kompleksy zadrzewień na terenach zurbanizowanych mogą być objęte ochroną w zależności od jakości kompleksu oraz pozostałych uwarunkowań środowiska przyrodniczego i kulturowego, a także uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych;
- 2) Ochroną powinny być objęte **wody powierzchniowe** (tereny: potoków, zbiorników wodnych itp.) wraz z ich bezpośrednim otoczeniem, tworząc system **terenów zieleni przywodnej**;
- 3) Ochroną powinny być objęte **obiekty i tereny chronione** prawem oraz **tereny dolin** potoków i rzek, traktując je jako istotne z punktu widzenia zachowania ciągów ekologicznych elementy przyrodnicze.

Dla wszystkich wymienionych w pkt. 1-3 elementów podlegających ochronie, z uwagi na wartości i cechy środowiska, w tomie II – kierunki, zostaną zdefiniowane stosowne ustalenia gwarantujące ich ochronę prawną w sporządzanych przez miasto dokumentach planistycznych.

3. Wnioski i wytyczne z zakresu uwarunkowań środowiska przyrodniczego obejmują następujące zagadnienia:

- 1) typy gruntów, odpowiadających **budowie geologicznej** obszaru położonego w granicach administracyjnych gminy, stanowiących materiał źródłowy do waloryzacji gruntów dla celów przydatności budowlanej;
- 2) kategorie warunków inżyniersko-geologicznych odpowiadających ich **potencjalnej przydatności budowlanej**, muszą uwzględniać zarówno uwarunkowania górnicze, jak również uwarunkowania naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym tereny osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Dla wszystkich wymienionych w pkt. 1-2 elementów stanowiących potencjalne zagrożenie, z uwagi na budowę geologiczną gruntów w tomie II - kierunki, zostaną zdefiniowane stosowne ustalenia gwarantujące ich uwzględnienie w sporządzanych przez miasto dokumentach planistycznych.

4. Wnioski i wytyczne Uwarunkowań środowiska kulturowego (rysunek studium nr **I.D**) obejmują następujące zagadnienia:

- 1) Ochroną są objęte zabytki nieruchome wpisane do rejestru i ich otoczenie,
- 2) Ochroną winny być objęte pozostałe zabytki nieruchome wskazane w tekście i rysunku,
- 3) Ochroną winny być objęte obiekty wskazane jako dominanty i akcenty krajobrazowe,
- 4) Ochroną i rewaloryzacją winny zostać objęte tereny o znacznym nasyceniu substancją zabytkową.

Dla wszystkich wymienionych w pkt. 1-4 elementów podlegających ochronie, z uwagi na wartości historyczne i kulturowe w tomie II - kierunki zostaną zdefiniowane stosowne ustalenia gwarantujące ich ochronę prawną w sporządzanych przez miasto dokumentach planistycznych.

ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWO – TABELARYCZNE CZĘŚCI UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK TEKSTOWY NR 1

DO UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ MIKOŁOWA

nr XXXIII/766/2013 z dnia 27 sierpnia 2013 r.

**w sprawie zmiany studium uwarunkowań
i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa**

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW **TEKSTOWYCH I TABELARYCZNYCH**

NR	ZAŁĄCZNIK TEKSTOWO-TABELARYCZNY	STRONA
UT/1	SYMBOLE PRZEZNACZENIA TERENÓW STANU ISTNIEJĄCEGO - - ROZWIĘTA SYSTEMATYKA STUDIUM	3
UT/2	SYSTEM KOMUNIKACJI DROGOWEJ	5
UT/3	SYSTEM KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ, W TYM KOLEJOWEJ	6
UT/4	ENERGETYKA	7
UT/5	SIEĆ GAZOWA	9
UT/6	SIEĆ WODOCIĄGOWA	10
UT/7	KANALIZACJA	12
UT/8	TELEKOMUNIKACJA	14
UT/9	CIEPŁOWNICTWO	15
UT/10	ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII	16
UT/11	POŁOŻENIE	18
UT/12	BUDOWA GEOLOGICZNA I STRATYGRAFIA	19
UT/13	RZEŻBA TERENU - GEOMORFOLOGIA	23
UT/14	WODY POWIERZCHNIOWE I ICH JAKOŚĆ	24
UT/15	WODY PODZIEMNE I ICH JAKOŚĆ	26
UT/16	WARUNKI KLIMATYCZNE	29
UT/17	HAŁAS	30
UT/18	ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	31
UT/19	SZATA ROŚLINNA	33
UT/20	OBIEKTY I TERENY CHRONIONE I PROPONOWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ	35
UT/21	HISTORIA MIASTA	36
UT/22	DOMINANTY, AKCENTY, OSIE WIDOKOWE CHARAKTERYSTYCZNE W KRAJOBRAZIE MIASTA	39
UT/23	OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW	41
UT/24	OBIEKTY WSKAZANE DO OCHRONY ZAPISAMI PLANÓW	48
UT/25	STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE	60
UT/26	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	64
UT/27	LUDNOŚĆ	65
UT/28	ZATRUDNIENIE	71
UT/29	WARUNKI MIESZKANIOWE	74
UT/30	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	80
UT/31	GOSPODARKA	86
UT/32	GOSPODARKA ODPADAMI	88
UT/33	ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW PUBLICZNYCH	94

ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE I TABELARYCZNE NR UT/1

UWARUNKOWANIA – PROBLEMATYKA: **SYMBOLE PRZEZNACZENIA TERENÓW STANU ISTNIEJĄCEGO - ROZWIĘTA SYSTEMATYKA STUDIUM**

Tabela – Przeznaczenia

<i>LP.</i>	<i>PRZEZNACZENIA TERENÓW STUDIUM</i>	<i>OPIS PRZEZNACZEŃ STUDIUM</i>
1	2	3
1	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	nieruchomości i obiekty: mieszkaniowe jednorodzinne, mieszkaniowe wielorodzinne do 5 mieszkań;
2	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami	nieruchomości i obiekty: mieszkaniowe jednorodzinne, mieszkaniowe wielorodzinne do 5 mieszkań z usługami;
3	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	nieruchomości i obiekty mieszkaniowe wielorodzinne od 5 mieszkań wzwyż;
4	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami	nieruchomości i obiekty mieszkaniowe wielorodzinne od 5 mieszkań wzwyż z usługami;
5	Tereny zabudowy zamieszkania zbiorowego	nieruchomości i obiekty zamieszkania zbiorowego, w tym: hotele, motele, schroniska, domy spokojnej starości, domy zgromadzeń zakonnych;
6	Tereny zabudowy usługowej	nieruchomości i obiekty usług komercyjnych, w tym: handel, usługi nieprodukcyjne, gastronomia, hotele, motele, schroniska;
7	Tereny zabudowy usług publicznych	nieruchomości i obiekty usług publicznych, w tym: oświata, nauka, administracja, służba zdrowia, służby publiczne, kultu religijnego;
8	Tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	nieruchomości i obiekty kubaturowe i niekubaturowe, związane ze sportem wyczynowym, amatorskim i kulturą fizyczną;
9	Tereny przemysłowe	nieruchomości i obiekty usług przemysłowych, w których prowadzona jest działalność z sekcji D PKD z zastrzeżeniem indywidualnych działalności wykluczonych na podstawie kart terenów;
10	Tereny rolnicze	nieruchomości i obiekty niekubaturowe związane z uprawami rolnymi i hodowlą zwierząt;
11	Tereny rolnicze produkcji i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	nieruchomości i obiekty kubaturowe związane z produkcją rolniczą, uprawami rolnymi i hodowlą zwierząt;
12	Tereny zieleni nieurządzonej	nieruchomości zieleni pozostałej nie wymienionej w innych przeznaczeniach;
13	Tereny zadrzewień	nieruchomości zadrzewione i zakrzewione;
14	Tereny lasów	nieruchomości i obiekty lasów państwowych, lasów komunalnych, pozostałych wraz z terenami zabudowanymi na gruntach leśnych, tereny nieurządzonych terenów śródleśnych, do których należą grunty oznaczone w ewidencji symbolami: Ls;
15	Tereny cmentarzy	nieruchomości i obiekty istniejących cmentarzy, bezpośrednio przyległe doń tereny rezerwowe oraz nowe perspektywiczne rezerwy dla terenów Z1, z zakazem jakiegokolwiek innego przeznaczenia niż wynika to ze stanu istniejącego i przepisów odrębnych;
16	Tereny ogrodów działkowych	nieruchomości zwartych zespołów ogrodów działkowych;
17	Tereny infrastruktury technicznej	nieruchomości i obiekty infrastruktury technicznej, w tym: oczyszczalnie ścieków stacje transformatorowe, stacje redukcyjne oraz składowiska odpadów;
18	Tereny wód powierzchniowych stojących	tereny wód powierzchniowych stojących i płynących;

19	Tereny komunikacji parkingów i garaży	nieruchomości i obiekty usług parkingowych, w tym: parkingi i garaże.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Mikołów leży na przecięciu dwóch, ważnych dla Polski południowej, szlaków komunikacyjnych łączących centrum kraju z granicą państwową w Cieszynie.

Sieć drogową tych szlaków tworzą droga krajowa nr 44 z Gliwic przez Tychy do Oświęcimia i Krakowa oraz droga krajowa nr 81 z Katowic do Wisły i Cieszyna. W skali Europy są to szlaki łączące wschód z zachodem oraz północ z południem Europy.

Przez teren gminy przebiegają również trzy drogi wojewódzkie : Mikołów – Ornontowice (nr 927), Mikołów – Kobiór (nr 928) i Ruda Śląska – Rybnik (nr 925), a rozbudowana sieć dróg gminnych umożliwi szybki dojazd do okolicznych miast aglomeracji śląskiej.

Zaledwie kilkadziesiąt kilometrów dzieli Mikołów od trasy autostrady A4 Wschód – Zachód łączącej obecnie Kraków z Wrocławiem (docelowo Zgorzelec - Medyka), a do roku 2015 ma znaleźć się w stosunkowo bliskiej odległości od projektowanej autostrady A1 Północ - Południe, która łączy Gdańsk z Ostrawą. Obie powstające autostrady przebiegają blisko zewnętrznych granic miasta i gminy: autostrada A1 od strony wschodniej, natomiast A4 od strony północnej.

Miasto leży w odległości:

- Katowice : 15 km;
- Wrocław : 200 km;
- Warszawa : 300 km;
- Poznań : 320 km;
- Gdańsk : 550 km.

Źródło: /www.mikolow.um.gov.pl/

Długość dróg gminnych wynosi 128,15 km.

Stan techniczny dróg gminnych jest bardzo zróżnicowany. Znaczna ich część, z uwagi na występującą na nich wypadkowość i stan techniczny powinna zostać przebudowana bądź zmodernizowana. W latach 2005-2006 przebudowano łącznie 1,83 km dróg oraz wyremontowano 4,97 km odcinków drogi. Wybudowano również nowe parkingi w pasach drogowych.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Przez Mikołów przechodzi główna trasa kolejowa Katowice – Wodzisław Śląski z bezpośrednim połączeniem Racibórz - Gdynia przez Warszawę. Przebiega też pierwszorzędna linia kolejowa PKP nr 140 relacji Katowice Ligota – Mikołów - Orzesze – Rybnik – Nędza. Obsługują one miasto poprzez dwie stacje osobowe: zlokalizowaną w centrum miasta – „Mikołów” oraz „Mikołów Jamna”. Komunikacja kolejowa zapewnia połączenie osobowe regionalne z Katowicami, Chałupkami, Raciborzem, Rybnikiem, Wodzisławiem oraz ponadregionalne z Warszawą, Krakowem i Bohuminem.

Miejska komunikacja autobusowa realizowana jest przez:

- Miejski Zarząd Komunikacji w Tychach,
- Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego z siedzibą w Katowicach,
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej,
- Prywatnych przewoźników.

Komunikacja publiczna realizowana przez w/w przewoźników umożliwia sprawny transport pasażerów pomiędzy węzłami komunikacyjnymi miast aglomeracji śląskiej jak i w samym mieście.

Położenie w obrębie aglomeracji śląskiej, doskonałe połączenie komunikacyjne z szybko rozwijającymi się miastami regionu ma duże znaczenie dla kierunku i tempa rozwoju społeczno - gospodarczego gminy Mikołów.

W zakresie transportu lotniczego miasto obsługiwane jest poprzez oddalone o 38,6 km lotnisko w Pyrzowicach, z którym posiada połączenie autobusowe (KZK GOP) oraz kolejowe (przez Katowice). Lotnisko w Balicach (Kraków) znajduje się w odległości 70,6 km, a lotnisko w Ostrawie – 98,5 km.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Mikołów nie posiada własnego źródła energii elektrycznej. Doprowadzana jest ona z pobliskich elektrowni krajowego systemu elektroenergetycznego, zlokalizowanych na terenie sąsiednich miast. Na terenie Mikołowa istnieje rozbudowany układ sieci elektroenergetycznych wysokich i średnich napięć, pośredniczących w dostawie energii elektrycznej z krajowego systemu elektroenergetycznego do odbiorców bytowo - komunalnych i przemysłowych.

Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych przypadające na 1 mieszkańca Mikołowa wynosi średnio 870 Kw/h (średnia dla aglomeracji śląskiej 720,7 Kw/h)

Przez teren Mikołowa przebiegają będące w eksploatacji PSE – Południe S.A. dwutorowe linie elektroenergetyczne 220 kV relacji:

- linia 220 kV Katowice – Kopanina, Kopanina – Halemba,
- linia 220 kV Łagisza – Byczyna – Halemba, Katowice – Kopanina,
- linia 220 kV Łagisza – Byczyna – Halemba, Kopanina – Halemba.

Elementami systemu sieci wysokich napięć są również:

- GPZ 110/20 kV Reta – pracujący na potrzeby odbiorców,
- GPZ 110/6 kV Szyb Bujaków – pracujący na potrzeby górnictwa – KWK „Bolesław Śmiały”.

Linie 220 kV i większość linii 110 kV ma charakter przemysłowy. Nie biorą one bezpośredniego udziału w gospodarce energetycznej miasta.

Bezpośrednią obsługę odcinków zapewnia układ sieci średnich i niskich napięć rozbudowany o miejscowy GPZ 110/20 kV Reta, będący źródłem energii elektrycznej dla większości odbiorców miasta Mikołów, a także południowych dzielnic miasta Katowice.

Południowe dzielnice Mikołowa zasilane są ze źródeł zewnętrznych GPZ Łaziska Średnie i Orzesze.

Układ sieci średnich napięć tworzą: rozdzielnia sieciowa RS, stacje transformatorowo – rozdzielnicze 20/0,4 kV oraz linie kablowe i napowietrzne 220 kV.

Energia elektryczna dostarczana jest do wszystkich odbiorców bytowo - komunalnych i przemysłowych miasta.

B) UWARUNKOWANIA:

Stan techniczny sieci i urządzeń 110 kV i 20 kV jest w zasadzie dobry. Remontu wymagają odcinki linii 110 kV Halemba – Sońnica oraz Halemba – Makoszowy. Lokalny GPZ oraz GPZ zewnętrzny Orzesze i Łaziska Średnie posiadają rezerwy mocy. Stan techniczny sieci średnich napięć, pewność zasilania i standard obsługi odbiorców jest zróżnicowany.

Istniejące sieci średnich i niskich napięć nie mają większych rezerw, pozwalających na przyłączenie większej ilości nowych odbiorców i pokrycie zwiększonego zapotrzebowania na moc i energię elektryczną.

C) STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI ENERGETYCZNEJ:

Atuty sprzyjające rozwojowi systemu elektroenergetycznego miasta Mikołów:

- energia elektryczna doprowadzana jest do 100% odbiorców,
- sieci i urządzenia wysokich napięć są w dobrym stanie technicznym,
- istnieją rezerwy mocy w krajowym systemie WN,
- lokalny GPZ Reta oraz GPZ Orzesze i Łaziska Średnie posiadają rezerwy mocy, pozwalające rozwijać system średniego napięcia,
- istnieją techniczne możliwości rozbudowy systemu średnich i niskich napięć,
- stan techniczny sieci średnich i niskich napięć na terenie nowej zabudowy jedno i wielorodzinnej jest w miarę dobry.

Słabymi punktami istniejącego układu, które mogą stać się barierą rozwojową dla miasta są:

- zły stan techniczny części sieci średnich i niskich napięć szczególnie w obszarach starej zabudowy mieszkaniowej centrum miasta oraz dzielnicy Reta,
- zbyt wolne tempo działań służb energetycznych zmierzające do poprawy niezawodności działania i modernizacji sieci średnich i niskich napięć (spowodowane głównie brakiem odpowiednich środków finansowych),
- brak sukcesywnej przycinki drzew co powoduje zakłócenia w pracy sieci NN.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Miasto Mikołów jest zasilane gazem ziemnym z regionalnego systemu gazowniczego przez gazociąg średnioprężny relacji Szopienice - Wyry Dn=400 mm.

Teren śródmieścia zaopatrywany jest w gaz ziemny siecią gazociągów niskoprężnych wyprowadzonych ze stacji redukcyjno - pomiarowych zasilanych z gazociągu średnioprężnego Dn= 300 przebiegającego wzdłuż ul. Krakowskiej – Gliwickiej. Z tego gazociągu zasilane są też tereny zabudowane Śmiłowic.

W centrum, w rejonie ulic Prusa, Miarki, Szafranka, Stawowa, Rynek, Krakowska, pracują 4 kotłownie gazowe, ponadto w ogrzewanie gazowe wyposażona jest część mieszkań i usług (ulice Jana Pawła II, Rynek, Okrzei, Lompy, Szafranka, Stolarska).

B) UWARUNKOWANIA:

Przy zapewnieniu właściwych parametrów technicznych zaopatrzenia w gaz oraz przy wykonaniu nowych stacji redukcyjno - pomiarowych istnieje możliwość dowolnego kształtowania zapotrzebowania na gaz ziemny.

C) STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI:

Aktualnie niezgazyfikowane są tereny zainwestowane w Borowej Wsi, Paniowach, na Recie i w Bujakowie, jednak gazyfikacja tych terenów (może za wyjątkiem Bujakowa) jest całkiem realna ze względu na znaczne rezerwy gazu i bliskość przewodów magistralnych.

Teoretycznie nie ma ograniczeń w ilości dostarczanego dla potrzeb mieszkańców i przemysłu gazu ziemnego, jednak praktycznie dostawy te byłyby limitowane możliwościami technicznymi stacji redukcyjno - pomiarowych.

A) INFORMACJE OGÓLNE:**Źródła wody**

Większość wody w jaką zaopatruje się miasto Mikołów pochodzi z zakupu od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach bezpośrednio z sieci magistralnych. Woda ta pochodzi z powierzchniowych ujęć Zakładów Uzdatniania Wody (Goczałkowice, Dzieńkowice i Czaniec) zlokalizowanych poza powiatem mikołowskim. Na terenie miasta dostarczana jest 35 060 odbiorcom (dane z 2011 r.) poprzez przepompownię Oddziału Sieci Magistralnej w Mikołowie. Pozostałe źródła wody to: dwa ujęcia wód podziemnych czwartorzędowych, zlokalizowane w Śmiłowicach i Bujakowie, eksploatowane przez Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie oraz ujęcie w Paniowach, należące i administrowane przez Gospodarstwo Rolne Marek Błaszczak.

Ujęcie Śmiłowice to woda czerpana ze studni z czwartorzędowego poziomu wodonośnego o wydajności 1820 m³/d. Zaopatrywane są z niej sołectwa Śmiłowice, Paniowy, Borowa Wieś, Goj, Mokre oraz ulice Akacjowa, Kalinowa, Olchowa, Cedrowa i Cyprysów w Bujakowie. Sołectwo Bujaków w głównej mierze zasilane jest poprzez przepompownię przy ul. Korfantego. Celem ochrony jakości wody prowadzony jest monitoring osłonowy, a wokół ujęcia wyznaczono strefę ochrony bezpośredniej i pośredniej. Ujęcie eksploatowane jest na podstawie decyzji nr WS-6223-6/1/0224/972/18331/02 z dnia 10.09.2002 r. Woda dostarczana jest około 3 600 odbiorcom.

Ujęcie Bujaków składa się z czterech studni czerpiących wody z czwartorzędowego poziomu wodonośnego o wydajności 15,5 m³/d. Dookoła wyznaczono strefę ochrony bezpośredniej. Ujęcie eksploatowane jest na podstawie decyzji nr OS-4.6223-1/08 z dnia 31.03.2008. Woda z ujęcia dostarczana jest około 416 odbiorcom.

Ujęcie przy Gospodarstwie Rolnym w Paniowach zlokalizowane jest przy ul. Przelotowej 7 i dostarcza wodę dla ulicy Solnej w ilości 120 odbiorców.

Każde ujęcie podlega ochronie oraz jest monitorowane aby zapewnić pełne bezpieczeństwo.

Sieć wodociągowa

Na terenie miasta zlokalizowane są wodociągi magistralne: Ø 1200, Ø1400, Ø1600

Magistrale są magistralami tranzytowymi. Na magistrali Ø 1400 zb. Mikołów zb. Czarny Las, są włączenia :

- króćcem Ø 400 w rejonie ul. Zielonej dla obsługi dzielnicy Reta,
- króćcem Ø 400 w rejonie ul. Jesionowe dla obsługi sołectw Śmiłowice, Paniowy, Borowa Wieś.

Istniejące urządzenia wodociągowe umożliwiają całkowite pokrycie obecnych potrzeb wodnych miasta. Na system dystrybucji wody w Mikołowie składa się 307,4 km sieci wodociągowej i 110,1 km przyłączy.

Na dzień 21.01.2009 w Mikołowie podłączonych do sieci wodociągowej było 7101 odbiorców indywidualnych i podmiotów gospodarczych.

B) UWARUNKOWANIA:

Sieć wodociągowa dostarcza wodę do ok. 98% mieszkańców. Na znacznym obszarze Mikołowa, a zwłaszcza w centrum, sieć wodociągowa jest w złym stanie technicznym, następują jej częste awarie. Spowodowane jest to brakiem konserwacji stalowych i żeliwnych przewodów wodociągowych przez wiele lat (znaczna część nigdy nie była remontowana), a także zbyt małymi ich przekrojami. Poważnym problemem jest również brak odpowiednich zabezpieczeń przed występującymi na znacznym obszarze Mikołowa szkodami górnictwami: w miejscowości Borowa Wieś i częściowo w miejscowości Bujaków.

C) STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNEJ:

Najważniejsze zadania inwestycyjne w zakresie zaopatrzenia w wodę to:

- wymiana i remont wodociągów w gminie Mikołów, realizowana pod nazwą „Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej miasta Mikołów”
- wymiana i remont wodociągów na terenie 5 sołectw gminy Mikołów: Borowa Wieś, Bujaków, Mokre, Paniowy, Śmiłowice na terenie dzielnicy Mikołowa Kamionka, Nowy Świat, Gniotek, Reta i Goj.

/Źródło: Ocena jakości wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia dla Miasta Mikołów w roku 2011, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach/

A) INFORMACJE OGÓLNE:

System wodno - ściekowy w gminie Mikołów obsługuje Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. z siedzibą przy ulicy Kolejowej 4 w Mikołowie, będący w pełni własnością gminy. W Mikołowie dominuje system kanalizacji mieszanej. Rejon śródmieścia i centrum obsługuje ogólnospławna sieć odprowadzania ścieków bytowo - gospodarczych i przemysłowych. Na obszarze osiedli mieszkaniowych działa z kolei kanalizacja rozdzielcza, połączona z kanalizacją ogólnospławną.

Sieć kanalizacyjna miasta Mikołowa obejmuje centralną, wschodnią oraz południową część miasta. W jej skład wchodzi:

- ok. 35,2 km kolektorów kanalizacji ogólnospławnej,
- 35,6 km kolektorów kanalizacji sanitarnej,
- 31 km kanalizacji deszczowej,
- 11,7 km przyłączy kanalizacyjnych.

W zasięg kanalizacji sanitarnej nie wchodzi sołectwa:

- Mokre,
- Paniowy,
- Bujaków,
- Borowa Wieś,
- północna część dzielnicy Kamionka,
- tereny znajdujące się poza obszarem wodnym: Gniotek, Regielowiec, niektóre obszary Centrum.

Kanalizacja deszczowa na osiedlach stanowi system retencyjny dla istniejącej sieci ogólnospławnej w centrum miasta. Ze względu na istniejącą zabudowę w centrum, trudne technicznie jest dokonanie przebudowy sieci ogólnospławnej na sieć rozdzielczą. Na pozostałych terenach nieskanalizowanych (zabudowa jednorodzinna) ścieki bytowo - gospodarcze gromadzone są w przydomowych, bezodpływowych zbiornikach, z których nieczystości odwożone są do oczyszczalni Centrum, a część ścieków ze zbiorników przydomowych jest wykorzystywana gospodarczo bądź jest odprowadzana bezpośrednio do gruntu lub cieków terenowych.

Gmina Mikołów posiada system odbioru ścieków głównie w południowo – wschodniej części, na terenach najbardziej zurbanizowanych, zamieszkałych przez 67% ogółu ludności.

Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej w gminie Mikołów wynosi 76,8 km w tym:

- kanalizacja sanitarna – 41,6 km,
- kanalizacja ogólnospławna – 35,2 km.

Ilość wytwarzanych ścieków w gminie wynosi ok. 1 721 tys m³/rok, przewidywana do 2015 r. ok. 1 755 tys m³/ rok.

Na terenie gminy Mikołów funkcjonują 2 oczyszczalnie ścieków:

- oczyszczalnia ścieków Centrum zlokalizowana jest w dzielnicy Reta w rejonie potoku Jamna wpadającego do Kłodnicy, będącej dopływem Odry,
- oczyszczalnia Śmiłowice - wybudowana jako oczyszczalnia tymczasowa, do obsługi części sołectwa Śmiłowice tj. rejon ulic : Kawalca, Jesionowej, Bukowej, Cisów i Jarzębinowej, jest to kontenerowa, mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia typu BD 500 POLARIS o średniej przepustowości 82,5 m³/d. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do potoku Żabica.

Ponadto na terenie gminy Mikołów istnieją lokalne urządzenia służące do oczyszczania ścieków odprowadzanych przez zakłady przemysłowe.

B) UWARUNKOWANIA:

Zastosowanie wysokoefektywnej technologii oraz nowoczesnych urządzeń i elementów wyposażenia umożliwiło w oczyszczalni ścieków Centrum uzyskanie wysokiego stopnia oczyszczania ścieków. W roku 2006 oczyszczalnia oczyściła 1092 tys. m³ ścieków.

Oczyszczalnia Śmitowice przeznaczona jest do likwidacji, a mieszkańcy pozostający bez oczyszczalni będą podłączeni do oczyszczalni Centrum.

Podsumowując, funkcjonujący w mieście system kanalizacji i oczyszczania ścieków jest niewystarczający i wymaga rozbudowy oraz modernizacji, co odbywa się w ramach zadania „zapewnienia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej miasta Mikołowa”.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Usługi telekomunikacyjne dla mieszkańców miasta Mikołowa zapewniają głównie urządzenia i sieci teletechniczne będące własnością Telekomunikacji Polskiej S.A.

Na terenie miasta zlokalizowany jest układ sieci telekomunikacyjnych, które tworzą:

- centrala telekomunikacyjna,
- linie teletechniczne międzycentralowe, magistralne i abonenckie,
- linie kablowe telekomunikacji międzymiastowej.

Istniejącą sieć teletechniczną stanowią kablowe łącza naturalne oraz kable światłowodowe. Kable ułożone są w teletechnicznej kanalizacji wielotorowej (głównie na terenach zurbanizowanych), a także bezpośrednio w ziemi oraz w postaci linii napowietrznych.

Przyłącza abonenckie często wykonane są w postaci linii napowietrznych zawieszonych na podwieszkach i prowadzonych na budynkach.

Oprócz TP S.A. na terenie Mikołowa usługi telekomunikacyjne (kablowe) świadczy jeszcze jeden operator – Netia Telekom S.A. z centralą w Katowicach, który na razie rozwinął własne urządzenia i linie sieciowe na terenie śródmieścia.

Dodatkowo Mikołów znajduje się w obszarze zasięgu operatorów telefonii komórkowej: Orange, Plus GSM, T-Mobile, Play.

Sieć telekomunikacyjna, tj. centrala telefoniczna, połączenie międzymiastowe i międzycentralowe oraz część sieci miejskiej magistralnej i abonenckiej, szczególnie tej wybudowanej w ostatnich latach jest w dobrym stanie technicznym.

Łączność telefoniczna jest całkowicie zautomatyzowana.

B) UWARUNKOWANIA:

W ostatnim czasie uległ znacznej poprawie zakres usług świadczonych przez operatorów telefonii kablowej. Na dzień dzisiejszy w sieci należącej do TP S.A. jest wystarczająca rezerwa wolnych numerów oraz pojemności sieci. Nie ma większego problemu z uzyskaniem łącza telefonicznego w każdym miejscu gminy. Natomiast Netia swój na razie niewielki zakres w skali miasta będzie w najbliższym czasie powiększać – w zależności od potrzeb klientów.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

W Mikołowie działają 3 systemy ciepłownicze, zaopatrujące zabudowę mieszkaniową, przemysł, budynki użyteczności publicznej i usługowe w ciepło do ogrzewania pomieszczeń, ciepłą wodę oraz do procesów technologicznych.

Podstawowym wytwórcą ciepła dla budownictwa mieszkaniowego i komunalnego (szkoły, przedszkola, basen) jest w Mikołowie Zarząd Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o.. Zakład ten, w którym gmina Mikołów posiada 100% udziałów eksploatuje trzy źródła ciepła:

- kotłownię Grażyński,
- kotłownię olejowo – gazową Skalna 10,
- opalaną gazem lokalną kotłownię Rynek 14.

Prócz wyżej wymienionych źródeł ciepła na terenie miasta działa ciepłownia Maszyn Górniczych „Mifama”.

90% produkcji ciepła dla miasta opiera się na paliwie węglowym.

Całkowita długość sieci rozprowadzających ciepło wynosi 12,7 km z czego większość ułożona jest w podziemnych kanałach nieprzechodnych. Pozostałe odcinki poprowadzone na podporach ponad powierzchnią terenu.

Łączna zainstalowana moc cieplna wszystkich źródeł wynosi 150,1 MW, a łączne obciążenie wszystkich podłączonych do systemów ciepłowniczych odbiorców 115 MW.

Zaopatrywanie ciepła pokrywane jest:

- z centralnego systemu ciepłowniczego – 58%,
- z kotłowni lokalnych, zasilających wyspowe systemy ciepłownicze i dużych odbiorców ciepła - 20%,
- ze źródeł indywidualnych poprzez:

- piece węglowe	10%,
- indywidualne kotły i piecyki gazowe	10%,
- indywidualne elektryczne piece akumulacyjne	1,5%.

B) UWARUNKOWANIA:

Wszystkie wymienione źródła pracują na odrębne, nie połączone ze sobą sieci cieplne. Sieci te wymagają rozbudowy, a prawie 30 - letnia kotłownia Grażyński jest w trakcie gruntownej modernizacji.

Znaczna część miasta pozostaje poza zasięgiem linii ciepłowniczych i ma znaczny udział w niskiej emisji. Tereny te są źródłem uciążliwych dla środowiska, szkodliwych zanieczyszczeń gazowych, pyłowych, a także dioksyn pochodzących z lokalnych kotłowni węglowych, domowych pieców grzewczych itp., w których spalanie węgla kamiennego jest podstawowym źródłem pozyskania energii. Ich procentowy udział w zaopatrzeniu miasta w ciepło sięga 30%.

Od kilku lat miasto stara się ograniczyć zjawisko niskiej emisji na terenie Mikołowa poprzez inwestowanie w technologie przyjazne środowisku naturalnemu, zachęty w postaci dopłat do pieców ekologicznych, termomodernizację obiektów użyteczności publicznej.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Do źródeł energii odnawialnej zalicza się:

1. promieniowanie słoneczne (energia słoneczna),
2. energia wiatru (energia wiatrowa),
3. energia spadku wód,
4. biomasa (energia spalania roślin),
5. energia geotermalna (energia gorących wód głębinowych),
6. energia przyływów i odpływów mórz oraz różnicy temperatury wody powierzchniowej i głębinowej.

B) UWARUNKOWANIA

W warunkach gminy Mikołów możliwości wykorzystania energii odnawialnej są ograniczone. Jedynie niektóre jej rodzaje są obecnie wykorzystywane i mają możliwości rozwoju.

1. Energia słoneczna:

Średnie usłonecznienie dla okolic Mikołowa wynosi około 1500 h/rok, a średnia roczna ilość energii promieniowania słonecznego – ok. 1000 kWh/m². Najczęściej stosowanymi sposobami użytkowania energii słonecznej jest jej przetworzenie w energię cieplną w kolektorach cieczowych lub powietrznych oraz w energię elektryczną w ogniach fotowoltaicznych.

Wykorzystanie energii słonecznej na terenie gminy powinno mieć miejsce w budownictwie, szczególnie w nowym poprzez odpowiednie usytuowanie i konstrukcję budynków, zastosowanie odpowiednich technologii i urządzeń umożliwiających wykorzystanie promieniowania słonecznego do ogrzewania ciepłej wody użytkowej oraz ogrzewania pomieszczeń. Biorąc pod uwagę możliwość wystąpienia okresów pochmurnych, kolektory słoneczne muszą być wtedy dublowane innym sposobem ogrzewania.

2. Energia wiatru:

Położenie wg mapy stref energetycznych wiatru w Polsce prof. H. Lorenc na podstawie danych pomiarowych z lat 1976-2005 w strefie mało korzystnej, średnia prędkość wiatru wynosi tu tylko 2,5 m/s, a wg programu Ochrony Środowiska dla gminy Mikołów na lata 2004 – 2015, średnia prędkość wiatru wynosi ok. 3,0 m/s (minimalna prędkość wiatru zapewniająca opłacalność przedsięwzięcia wynosi 5 m/s, przy czym turbina powinna pracować minimum 2 tys. godzin w roku. Warunki wietrzności w Mikołowie są niekorzystne technicznie i ekonomicznie, nieuzasadnione byłyby próby wykorzystania tej energii. Relatywnie wysokie nakłady inwestycyjne budowy elektrowni wiatrowych, wysokie koszty prac towarzyszących inwestycji przy równoczesnym braku możliwości przewidywania w dłuższym okresie cen sprzedaży do sieci elektroenergetycznej.

3. Energia geotermalna:

W Głównym Instytucie Górnictwa w Katowicach zakończył się projekt badawczy „Wody geotermalne regionu górnośląskiego – pozyskanie energii w celu użytkowym”, realizowany na zlecenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w latach 2005-2007. Celem projektu było określenie możliwości eksploatacji ciepłych wód podziemnych i ich wykorzystania. W ramach projektu wykonano 94 mapy, które pozwoliły na wskazanie miejsc kwalifikujących się pod inwestycje geotermalne. Gmina Mikołów znajduje się poza obszarami występowania wód geotermalnych z korzystnymi warunkami wykorzystania.

4. Energia wykorzystująca spalanie biomasy i paliw z odpadów komunalnych:

Spalanie biomasy: ze względu na brak w okolicach Mikołowa znaczniejszych zasobów odpadów energetycznych z upraw rolnych, czy plantacji energetycznych, nie ma ekonomicznego uzasadnienia podjęcia inwestycji związanych z energetycznym wykorzystaniem biomasy.

Odpady komunalne – instalacje zapobiegające emisji niebezpiecznych zanieczyszczeń ze spalarni śmieci do atmosfery są bardzo kosztowne i dlatego koszty inwestycyjne dla małych jednostek są bardzo wysokie. W związku z tym, celowym było by rozpatrywanie budowy spalarni śmieci w ramach związku komunalnego kilku gmin (np. w ramach Górnośląskiego Związku Metropolitalnego).

5. Gaz wysypiskowy, gaz z oczyszczalni ścieków, inne rodzaje biogazu:

Gaz wysypiskowy – gaz powstający na składowisku odpadów komunalnych w przypadku niekontrolowanej emisji może stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, oraz zagrożenie możliwością wybuchu. Wpływa również na pogłębienie się efektu cieplarnianego. Dlatego celowe jest pozyskiwanie i utylizacja biogazu z wysypiska śmieci.

Na nieczynnym składowisku odpadów komunalnych w Mokrem istnieją studnie probiercze do analiz gazu wysypiskowego.

Gazy fermentacyjne i osady ściekowe z oczyszczalni ścieków – energia zawarta w tych gazach może być wykorzystywana lokalnie do ogrzewania pomieszczeń oczyszczalni lub do wspomagania procesu technologicznego w oczyszczalni, a parametry energetyczne osadów ściekowych są zbliżone do torfu.

6. Energia cieplna nagromadzona w środowisku:

Pompa ciepła jest urządzeniem umożliwiającym wykorzystanie energii cieplnej nagromadzonej w środowisku naturalnym. Pompy ciepła są obecnie najtańszym w eksploatacji źródłem ciepła do ogrzania domu i przygotowania ciepłej wody, gdyż wykorzystują energię odnawialną zgromadzoną w środowisku: w gruncie, w wodzie lub w powietrzu. Pompa ciepła odbiera ciepło z „zimnego otoczenia”. Następnie pompuje to ciepło na poziom temperaturowy, który jest absolutnie wystarczający, aby ogrzać budynek. Nawet jeśli na zewnątrz jest bardzo zimno, pompa ciepła ciągle wydobywa z ziemi, wody lub powietrza tyle energii, ile potrzeba do ogrzania pomieszczeń. Źródłem energii cieplnej dla pompy ciepła może być zarówno ośrodek naturalny: grunt, woda, powietrze, jak i ośrodek sztuczny: ciepłe wody technologiczne w przemyśle, ścieki komunalne, powietrze wentylacyjne z kopalni itp.

7. Konwencjonalna energia wodna:

Mała energetyka wodna obejmuje pozyskanie energii z cieków wodnych. Istniejące w gminie Mikołów ciek wodny nie stanowi zasobów wodnych umożliwiających realizację obiektów małej energetyki wodnej.

8. Energia fal morskich, pływów morskich:

- nie dotyczy.

Aktualnie na terenie Mikołowa energię odnawialną wykorzystuje się sporadycznie. W perspektywie najbliższych lat realny i możliwy do wykorzystania na terenie gminy jest zasób energii słonecznej i energii cieplnej nagromadzonej w środowisku.

Przewiduje się wzrost udziału energii odnawialnej wykorzystywanej w Mikołowie.

A) UWARUNKOWANIA:

Gmina Mikołów leży w środkowej części Województwa Śląskiego, w obrębie aglomeracji śląskiej, na 50° 10' szerokości geograficznej północnej oraz na 18° 54' długości geograficznej wschodniej. Graniczy od północy z Rudą Śląską, od północy i wschodu z Katowicami, od południa z Tychami, Wyrami, Łaziskami Górnymi i Orzeszem, a od zachodu z Ornontowicami i Gierałtovicami.

Mikołów jest jednym z najstarszych miast na Śląsku, pierwsze wzmianki o mieście pochodzą z roku 1222. Prawa miejskie uzyskał w roku 1547. Od 1 stycznia 1999 jest siedzibą władz powiatu mikołowskiego.

Powierzchnia gminy to około 81 km², przy czym ok. 18,07 km² przypada na miasto, a ok. 62,9 km² na sołectwa i dzielnice. Pod względem powierzchni gmina zajmuje drugą pozycję w powiecie stanowiąc ok. 34% powierzchni całkowitej Powiatu Mikołowskiego.

Obszar gminy podzielony jest na centrum miasta i 5 sołectw : Borowa Wieś, Bujaków, Mokre, Paniowy, Śmiłowice oraz dzielnicę Kamionkę.

Teren gminy przecina : droga krajowa nr 44 z Gliwic przez Tychy do Oświęcimia i Krakowa oraz droga krajowa nr 81 z Katowic do Wisły i Cieszyna. W skali Europy są to szlaki łączące wschód z zachodem oraz północ z południem Europy. Przez teren gminy przebiegają również trzy drogi wojewódzkie : Mikołów - Ornontowice (nr 927), Mikołów – Kobiór (nr 928) i Ruda Śląska – Rybnik (nr 925). Do międzynarodowego lotniska w Pyrzowicach (Katowice) jest stąd 38,6 km, a do lotniska w Balicach (Kraków) 70,6km.

Obszar gminy cechuje znaczna atrakcyjność pod względem krajobrazowym (urzeźbienie terenu, geomorfologia, hydrografia, szata roślinna) z dużym udziałem terenów o wysokich walorach środowiskowych, cennych przyrodniczo, kwalifikujących się do objęcia szczególną ochroną prawną.

A) UWARUNKOWANIA:

Obszar miasta wg. podziału na regiony J. Kondrackiego należy do mezoregionu fizyczno-geograficznego Wyżyna Katowicka (341.13), makroregionu Wyżyna Śląska (341.1). Południowe nadgraniczne tereny miasta należą do mezoregionu Równina Pszczyńska (452.21), makroregionu Kotlina Oświęcimska (452.1).

Budowa geologiczna Era kenozoik, okres czwartorzęd, podepoca holocen:

- Gleby – naturalne tj. o dominującym profilu kultu naziemnym. Występują na całym obszarze (z wyjątkiem terenów zainwestowania urbanistycznego i infrastruktury technicznej oraz komunikacji tj. powierzchni zajętych przez obiekty kubaturowe, urządzenia infrastruktury technicznej jak np. słupy trakcji niskiego napięcia czy pasma dróg kołowych). Gleby są podłożem ekosystemu niskiej roślinności naturalnej (np. łąk, pastwisk), roślinności wysokiej (lasy) i roślinności przestrzeni produkcyjnej (np. łąki, uprawy polne). Na wychodniach skał śladowo występują gleby stanowiące podłoże dla roślin najniżej zorganizowanych (nie naczyniowych), tj. porostów spełniających bardzo ważną rolę w środowisku przyrodniczym. Wszystkie gleby rolniczej przestrzeni produkcyjnej jako grunty rolne podlegają ochronie, z tym, że stopień ich ochrony jest zróżnicowany w zależności od klasy bonitacyjnej, genezy, stopnia trudności uprawy. Skażenie gleb nieznacznie wzrasta od północy (Mokre) na południe. Szczególną ochroną należy objąć duże grupy gleb:
  - kompleksy glebowe o najwyższej przydatności rolniczej (m.in. I-III klasy bonitacyjnej),
  - kompleksy ograniczone o potencjale dużej przydatności rolniczej,
  - mady i piaski rzeczne – doliny: Jamny, Potoku Rzecznego, Promny, Jasienicy.
- Gleby antropogeniczne, tj. o dominującym profilu urbanoziemnym, występują na terenach zainwestowania urbanizacyjnego. Są podłożem dla ekosystemów roślinności antropogenicznej tj. zieleni izolacyjnej, urządzonej itp. (np. planty).

Era kenozoik, okres czwartorzędowy, podepoca plejstocen:

- Piaski z głazami akumulacji lodowcowej – obszar Borowa Wieś, Śmiłowice, Reta;
- Gliny zwałowe – Bujaków, Paniowy, enklawa Goj przy ul. Gliwickiej, enklawa w obrębie Fabryki Palenisk Mechanicznych, enklawa w obrębie ul. Zamkowej, ul. Fitelberga.

Era kenozoik, okres trzeciorzędowy, epoka neogen, podepoca miocen:

- Piaski i ły – pod utworami czwartorzędowymi w północnej części Mikołowa - Borowa Wieś- Paniowy- Bujaków- Śmiłowice – Reta.

Era mezozoik, okres trias, epoka wapień muszlowy:

- Wapnienie i margle – pod utworami czwartorzędowymi i trzeciorzędowymi w rejonie Mokre.

Era mezozoik, okres trias, epoka piaskowiec pstry, wiek ret:

- Wapnienie, margle,
- Ły, piaski, żwiry.

Utwory wyżej wymienione tworzą małe enklawy pod utworami czwartorzędu i trzeciorzędu w rejonie Mokre. Utwory triasowe epoki wapienia muszlowego i epoki piaskowca pstrego tworzą też wychodnie w rejonie Mokre.

Era paleozoik, okres karbon, wiek westfal:

- Łupki, piaskowce, węgiel warstw orzeskich,
- Piaskowce, węgiel warstw łaziskich.

Utwory występują w rejonie południowej części Mikołowa, tj. Śródmieście, pod utworami czwartorzędu i trzeciorzędu lub jako wychodnie.

Poziomy wodonośne (wody gruntowe, podziemne):

- Czwartorzędowy, plejstoceński poziom wodonośny (lokalnie 2-3 poziomy),

- Trzeciorzędowy, mioceński poziom wodonośny,
- Karboński poziom wodonośny.

Kopaliny podstawowe

Na obszarze gminy Mikołów występuje węgiel kamienny i metan. Węgiel kamienny występuje w północnej części miasta na większej głębokości, a w południowej dużo bliżej powierzchni, tworząc nawet wychodnie. Część środkowa miasta w rejonie oś. Michalskie Doły – Paniowy – Rusinów – Śmiłowice – Reta – północno - zachodni sektor Śródmieścia to tereny wolne od obszarów górniczych z tym, że w rejonie oś. Michalskich Dołów – Paniów, sięgają wpływy eksploatacji. Występują obszary górnicze ośmiu kopalń, z tym, że jedna z kopalń tj. Kopalnia Doświadczalna Barbara (GIG) nie prowadzi eksploatacji węgla.

Powierzchnia terenu w granicach administracyjnych Mikołowa podlega intensywnej antropopresji związanej z podziemną eksploatacją złóż węgla kamiennego, głównie warstw: orzeskich i rudzkich (westfal - namur), stratygraficznie przynależnych do karbonu górnego.

Skutkiem prowadzonej działalności górniczej są powierzchniowe wpływy w postaci niecki osiadań – deformacji ciągłych terenu, które charakteryzują następujące parametry: obniżenie, przechylenie, krzywizna i jednostkowe odkształcenie poziome, stanowiące o kategorii deformacji terenu i wskazujące jednocześnie o stopniu przydatności terenu do zabudowy.

W opracowaniu dokonano charakterystyki stopnia zagrożenia dla powierzchni terenu w odniesieniu do potrzeby zmian sposobu jego zagospodarowania przestrzennego.

Wyróżnia się 5 kategorii deformacji górniczych, z których:

kategoria I – tereny pewne, nie wymagające zabezpieczeń obiektów,

kategoria II – tereny, na których częściowe zabezpieczenie obiektów nie jest opłacalne, a uszkodzenia są łatwe do usunięcia,

kategoria III – tereny wymagające częściowych zabezpieczeń obiektów budowlanych,

kategoria IV – tereny wymagające szczególnych zabezpieczeń obiektów budowlanych,

kategoria V – tereny w przewadze nie nadające się do zabudowy.

Zgodnie z przepisami ustawy – prawo geologiczne i górnicze uprawnionym do wydobywania kopaliny ze złoża jest przedsiębiorca w granicach obszaru górniczego, określonego w koncesji wydanej przez właściwy organ administracji geologicznej.

Aktualnie w granicach Mikołowa, w ramach udzielonych koncesji, ustanowionych jest 8 obszarów górniczych, związanych z eksploatacją złóż węgla kamiennego, prowadzoną przez nw. zakłady górnicze:

1. JSW S.A. KWK „Budryk”: OG „Ornontowice I”, OG „Ornontowice II”;
2. KW S.A. Oddział KWK „Sośnica-Makoszowy” – Ruch „Makoszowy”: OG „Makoszowy II”
3. KW S.A. Oddział KWK „Bielszowice”: OG „Bielszowice III”;
4. KW S.A. Oddział: KWK „Halemba-Wirek” – Ruch „Halemba”: OG „Halemba II”;
5. KW S.A. Oddział: KWK „Bolesław Śmiały”: OG „Łaziska II”;
6. KHW S.A. KWK „Wujek” – Ruch „Śląsk”: OG „Ruda Śląska-Panewniki II”;
7. KHW S.A. KWK „Murcki-Staszic” – Ruch „Boże Dary”: OG „Murcki I”.

Zgodnie z uzyskanymi koncesjami na wydobycie złóż węgla kamiennego, w granicach miasta Mikołowa prowadzona będzie eksploatacja złoża w granicach obszarów górniczych: „Makoszowy II” „Ornontowice I”, „Ornontowice II”, „Bielszowice III”, „Halemba II”, „Łaziska II” i Ruda Śląska-Panewniki II”. Ruch poszczególnych zakładów górniczych będzie w zróżnicowany sposób oddziaływał na powierzchnię terenu, powodując lokalną jego degradację w zasięgu wpływów głównych, w odniesieniu do zamierzeń inwestycyjnych. Deformacje terenu (powstanie niecek obniżeniowych) spowodują ponadto zmiany w reżimie wód powierzchniowych i podziemnych (zmiany linii brzegowej cieków powierzchniowych i zbiorników wodnych, powstanie lokalnych podtopień i zalewisk, możliwości uruchomienia zjawisk geodynamicznych).

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od poszczególnych zakładów górniczych, prognozowane wpływy eksploatacji górniczych w okresie obowiązywania koncesji związane będą z powstaniem wyłącznie deformacji ciągłych; w prezentowanych prognozach nie przewiduje się generowania deformacji o charakterze nieciągłym, w postaci progów, lejów lub zapadlisk.

Poniżej dokonano charakterystyki prognozowanych wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię w granicach poszczególnych obszarów górniczych, ze szczególnym uwzględnieniem deformacji powierzchni właściwych dla III i IV kategorii, o odkształceniach poziomych w granicach 3,0 – 6,0 mm/m), utrudniających lub ograniczających możliwości zabudowy, w zróżnicowaniu na okresy eksploatacji w czasie obowiązywania koncesji (lata: 2019 – 2021) oraz okres docelowej eksploatacji, tj. do wyczerpania zasobów złoża (wyłącznie w odniesieniu do eksploatacji w OG „Ornontowice I” i OG „Ornontowice II” - do 2045 r. i OG „Halemba II” – od 2021 do wyczerpania zasobów złoża):

EKSPLOATACJA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA KONCESJI

OG „Makoszowy II” (wg. prognozy do 2020 r.): północno-wschodnia część gminy (sołectwo Borowa Wieś); maksymalne prognozowane osiadania terenu wyniosą 2 m, przy III kategorii odkształceń obejmą tereny zabudowy mieszkalnej południowej części Borowej Wsi; zasięgiem wpływu właściwego dla II kategorii odkształceń, przy osiadaniach terenu poniżej 1 m, objęte zostaną południowo-zachodnie obrzeża składowiska odpadów pogórnich „Borowa I”, co może spowodować uruchomienie zjawisk geodynamicznych w skarpach składowiska; mogą ponadto wystąpić lokalne podtopienia lub zmiany linii brzegowej zbiornika wodnego położonego w południowej części zabudowy mieszkalnej Borowej Wsi.

OG „Ornontowice I” (wg. prognozy do 2019 r.), OG „Ornontowice II” (wg. prognozy do 2020 r.): środkowo-zachodnia część gminy (sołectwa Bujaków i Paniowy); prognozowane obniżenia terenu do 3 m; centrum osiadań i odkształceń III kategorii, wystąpi w terenie niezabudowanym na zachód od zabudowań Bujakowa oraz w biegu potoku Jasienica, powodując możliwość uruchomienia zjawisk geodynamicznych (ruchów masowych) na wschodniej powierzchni stokowej doliny potoku.

OG „Bielszowice III” (wg. prognozy do 2020 r.): północna i północno-wschodnia część gminy (sołectwo Borowa Wieś, osiedle Dąbrowa); prognozowane obniżenia terenu w obrębie III kategorii odkształceń wyniosą do 4,5 m w północnej części sołectwa w terenie niezabudowanym, częściowo zdegradowanym wcześniejszą eksploatacją górnictwa – liczne zbiorniki wód powierzchniowych w nieckach bezodpływowych oraz 2,5 – 3,5 m w terenie zurbanizowanym (osiedle Dąbrowa – rejon ul. Gliwickiej i Oświęcimskiej); obniżenie terenu objętego wcześniejszą eksploatacją (północna część Borowej Wsi) spowoduje zmiany linii brzegowej istniejących zbiorników powierzchniowych (powiększenie ich powierzchni); ponadto w tej części analizowanego terenu wpływy główne projektowanej eksploatacji obejmą południowo-wschodnie obrzeża składowiska odpadów pogórnich – zawał „Borowa I”, co wymagać będzie prowadzenia obserwacji bryły tego składowiska w kontekście ewentualnych procesów geodynamicznych.

W okresie koncesyjnym, do 2020 r. we wschodniej części obszaru Borowej Wsi, nastąpi interferencja wpływów – osiadań terenu, ze strony eksploatacji górnictwa prowadzonej w granicach OG „Bielszowice III” i OG „Halemba II”. Docelowe, maksymalne sumaryczne osiadanie terenu w południowo-wschodniej części OG „Bielszowice III” wyniesie 3,75 m, ograniczając możliwości zabudowy tego terenu.

OG „Halemba II” (wg. prognozy do 2020 r.): środkowo-północna część gminy (sołectwo Śmiłowice); centrum prognozowanych osiadań terenu do 1,25 m, przy jednostkowych odkształceniach poziomych do 1,5 mm/m (II kategoria odkształceń) wystąpi na zachód od zbiorników osadnikowych, w terenie w przewadze niezabudowanym; wpływy główne eksploatacji o wartości osiadań w granicach: 1,0 – 1,25 m obejmą odcinek potoku Żabnica (możliwość powstania lokalnych podtopień) oraz zachodnie obwałowania ww. zbiorników, co może wymagać wzmożonej obserwacji obwałowań w czasie rozwoju niecki osiadań.

OG „Łaziska II” (wg. prognozy do 2020 r.): południowo-zachodnia część gminy (sołectwo Bujaków); prognozowane obniżenia terenu w granicach do 2,0 m, obejmą w przewadze tereny niezabudowane, za wyjątkiem terenów zabudowy Sośniej Góry, w rejonie Bujakowa, zasięg wpływów właściwy dla IV kategorii odkształceń obejmie zasięgiem krótki odcinek potoku Jasienica, z możliwością pojawienia się lokalnych podtopień i powstania ewentualnych zjawisk geodynamicznych.

OG „Ruda Śląska-Panewniki II” (wg. prognozy do 2020 r.): północno-wschodnia część gminy (sołectwo Śmiłowice); prognozowane osiadania terenu do 1,5 m w zasięgu wpływu II kategorii odkształceń, obejmą tereny niezurbanizowane, sąsiadujące z byłym wyrobiskiem pogórnym złoża piasku podsadzowego „Panewniki”.

W obrębie OG „Murcki I” (skrajnie południowo-wschodnia część gminy), w okresie obowiązywania koncesji na wydobywanie kopaliny za złoża udzielonego KHW S.A. KWK „Murcki-Staszic”, nie przewiduje się eksploatacji górnictwa.

EKSPLOATACJA DOCELOWA (do wyczerpania zasobów złoża)

OG „Ornontowice I”, OG „Ornontowice II” (wg. prognozy do 2045 r.): wpływy eksploatacji docelowej obejmą środkowo-zachodnią część gminy (sołectwa Bujaków i Paniowy); maksymalne prognozowane obniżenia terenu wyniosą 7 m; centra osiadań i odkształceń poziomych właściwe dla IV kategorii wystąpią w 3 rejonach w terenie niezabudowanym oraz odcinkowo w biegu potoku Jasienica,

powodując zmiany w reżimie przepływu w cieku z możliwością powstania zalewisk, jak również – stworzenie predyspozycji do uruchomienia procesów geodynamicznych (ruchów masowych) na powierzchniach brzegowych potoku. Ponadto istnieje prawdopodobieństwo powiększenia powierzchni zbiorników wód w dolinie potoku Jasienica, o numerach: Wn 32/2008, Wn 33/2008, Wn 35/2010, Wn 36/2010, Wn 37/2010 i Wn 39/2010.

OG „Halemba II” (wg. prognozy na lata od 2021 – do wyczerpania zasobów złoża): centra niecek o maksymalnych wartościach osiadań do 2 m, pojawią się na zachód od miejsca lokalizacji osadników Ws 29/1 i Ws 29/2, w terenie niezabudowanym oraz – o wartości osiadań do 1 m we wschodniej części zabudowy mieszkalnej sołectwa Borowa Wieś; w odniesieniu do ww. osadników wskazane jest ewentualne wzmocnienie obwałowań, a w szczególności – wzmożona ich obserwacja w czasie kulminacyjnego rozwoju niecki osiadań.

Scharakteryzowane powyżej tereny objęte wpływami głównym podziemnej eksploatacji złóż węgla kamiennego w granicach poszczególnych obszarów górniczych, o parametrach odkształceń właściwych dla III i IV kategorii, stanowią obszary o potencjalnym stopniu zagrożenia dla obiektów budowlanych.

Z uwagi na uwarunkowania gruntowe, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 września 1998 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. Nr 126, poz. 839) obiekty budowlane posadawiane na terenach szkód górniczych (tj. w skomplikowanych warunkach gruntowych), kwalifikowane są do III kategorii obiektów budowlanych, dla których, w procesie inwestycyjnym, wymagane jest opracowanie ekspertyzy lub dokumentacji geotechnicznej oraz dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 z późn. zm.).

Kopaliny pospolite

Występują wszystkie rodzaje kopaliny pospolitych – surowców budowlanych (skalnych) tj. krzemionkowo – okrzemkowe, iły i skały węglanowe.

Aktualnie uważa się, że wszystkie udokumentowane złoża zostały wyeksploatowane, bądź ich wydobywanie lub dalsza eksploatacja głębszych pokładów jest ekonomicznie nieopłacalna.

W roku 2000 została zamknięta ostatnia cegielnia. Kamienne łomy nie dają surowca dla produkcji wapna (wapienniki są już nieczynne), nie produkuje się już kamienia dla budowy dróg. W związku jednak ze zwiększającym się zapotrzebowaniem na surowce pospolite tj. piasek, iły (glinę) i skały węglanowe, należy liczyć się, że może nastąpić w perspektywie eksploatacja złóż na terenie Mikołowa.

Przyczynią się do tego wprowadzane nową metodą (m.in. satelitarna) dokumentowanie zasobów złóż oraz wprowadzenie nowych, ekonomicznych metod wydobywania kopaliny z głębszych pokładów.

Ponadto występują złoża i tereny eksploatacji:

- 1) złoża piasku Borowa Wieś – rejon ul. Malinowa (wyeksploatowane),
- 2) złoża piasku rej. ul. Piaskowa – dawne torfowisko,
- 3) złoża pospółki – żwirowisko, rej ul. Kawalca (wyeksploatowane), które pozostają w gestii Głównego Geologa Wojewódzkiego.

Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

Na obszarze miasta Mikołów wyznaczone zostały obszary, na których występują ruchy masowe ziemi oraz obszary nimi zagrożone. Wokół terenów ruchów masowych ziemi ustanowiono 20-metrową strefę buforową. Obszary występowania ruchów masowych koncentrują się w dolinach potoków przepływających przez teren gminy: Jasienicy, Promny i Jamny, przy czym najbardziej rozległe tereny położone są w sołectwach Paniowy i Mokre. Obszary zagrożone ruchami masowymi występują ponadto w części dzielnicy Gronie.

/Źródła:

- *Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołów;*
- *Rejestr zawierający informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenach, na których występują te ruchy na obszarze Powiatu Mikołowskiego.*

A) UWARUNKOWANIA:

Na terenie miasta Mikołowa rzędne terenu kształtują się na poziomie od 340 m n.p.m. (Fiołkowa Góra) do 222,2 m n.p.m. (ujście Promny do Kłodnicy).

W morfologii terenu miasta generalnie wyróżnić można dwie formy krajobrazu. Pierwsza charakteryzuje się występowaniem łagodnych wzniesień poprzecinanych dolinami rzek. Cieki powierzchniowe na tych obszarach mają dobrze wykształcone doliny i zachowują swój naturalny charakter, lokalnie na obszarach zabudowanych doliny posiadają uzbrojenie techniczne. Ta forma krajobrazu dotyczy głównie południowej części terenu miasta.

Dруга forma to rozległe tereny prawie płaskie lub lekko nachylone w kierunku północnym. Generalnie obszary te charakteryzują się występowaniem dużych kompleksów leśnych (lasy Borowskie, Paniok) i rzadką zabudową. Doliny cieków są tu słabiej wykształcone, ale wyraźne. Ta forma krajobrazu dotyczy głównie północnej części miasta.

Mikołów położony jest w dolinie rzeki Jamny. Niemal cały obszar Mikołowa należy do dorzecza Odry. Przez wschodnią oraz południową część miasta (Płaskowyż Katowicko-Bytomski) przebiega główny dział wodny Polski I rzędu Odra – Wisła. Jest to region najsilniej przekształcony przez człowieka, co uwidacznia się przekształceniami środowiska naturalnego, począwszy od rzeźby terenu (np. osiadanie terenu, zagłębienia, hałdy), a skończywszy na stosunkach wodnych (np. zanieczyszczenia wód, odprowadzanie do rzek wód kopalnianych).

/źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołów/

A) UWARUNKOWANIA:**Wody płynące**

Mikołów położony jest w otoczeniu rzeki Jamny, w otoczeniu wzgórz Garbu Mikołowskiego. Przez wschodnią i południową część miasta przebiega główny dział wodny Polski I rzędu Odra – Wisła, przy czym niemal cały obszar Mikołowa należy do dorzecza Odry.

Teren położony na południowy wschód od działu wodnego I-go rzędu należy do zlewni Wisły. Zlewnia Wisły w granicach administracyjnych Mikołowa to głównie cieki w ich początkowym stadium. Na południowo-wschodnich i wschodnich zboczach wzgórz Garbu Orzesko – Mikołowskiego swoje źródła mają Rów Kaskadnik, Rów Bagnik, Rów Cetnik, Mąkołowiec (dopływ Mlecznej – zlewnia III rzędu), potok Wilkowyjski i Browarniany (źródła potoku Tyskiego – zlewnia III rzędu). Zróżnicowana morfologia (różnica wysokości 30 m) powoduje, że odprowadzenie wód opadowych z tych obszarów następuje w sposób naturalny.

Zasadnicza część miasta położona jest w I –szo rzędowej zlewni Odry, II-go rzędowej zlewni Bierawki i Kłodnicy i III-cio rzędowej zlewni Jamny, Promny i Żabicy oraz kilka źródłowych zlewni innych cieków np. Jasienicy, Potoku Bujakowskiego oraz innych cieków naturalnych bez nazwy.

Większość cieków wodnych ma źródła na terenie miasta, część poza jego granicami. Wody te charakteryzuje ponadnormatywny poziom zanieczyszczeń powierzchniowych, związków organicznych oraz metali ciężkich, głównie spowodowanych brakiem – w szczególności na terenie sołectw – sprawnego systemu transportu ścieków oraz ich oczyszczania. Na stan czystości rzek wpływa również szereg rowów melioracyjnych odprowadzających wody deszczowe o znacznym stopniu zanieczyszczenia z terenów miasta i przyległych nawożonych obszarów rolniczych. Docelowo cieki te mają uzyskać III klasę czystości.

Zbiorniki wodne

W granicach miasta Mikołów brak jest dużych zbiorników wodnych. Generalnie powierzchniowe zbiorniki wodne to niewielkie oczka, występujące w biegu potoków lub niewielkie stawy o charakterze zagłębień bezodpływowych. Zbiorniki te wykorzystywane są do celów rekreacyjnych bądź przeciwpowodziowych. Największy kompleks stawów zlokalizowany jest w zlewni potoku Jasienica w Paniowach i Bujakowie. Inne bardziej znane zbiorniki wodne na terenie miasta to „Starganiec” w zlewni Jamny i stawy „Kaśka” położone w południowej części miasta.

Cieki powierzchniowe ze względu na swój charakter (głównie obszary źródłiskowe) nie stanowią zagrożenia powodziowego, mogą być natomiast powodem lokalnych podtopień w przypadku wystąpienia obfitych opadów. W związku z powyższym brak jest urządzeń wodnych (zbiorniki retencyjne, suche poldery, obwałowania) chroniących przed powodzią.

Potok Jamna – lewobrzeżny dopływ Kłodnicy, do której uchodzi na 64,6 km. Na odcinku leśnym dolina Jamny i jej dopływy posiadają dobrze wyrzeźbione, głębokie koryta. W centrum miasta dolina posiada uzbrojenia techniczne. Środkowy fragment prawobrzeżnej doliny został zdegradowany przez lokalizację zwałowiska „Panewniki” (na granicy Mikołowa, Rudy Śląskiej i Katowic). Lokowane są tu odpady KWK „Halemba”.

Żabica – teren zlewni w granicach miasta Mikołów obejmuje głównie tereny leśne i przemysłowe (na lewym brzegu zlokalizowana elektrownia Halemba).

Potok Promna – lewobrzeżny dopływ Kłodnicy. Całkowita długość potoku wynosi 13 km, z czego w granicach administracyjnych miasta znajduje się ok. 12,5 km. Generalnie potok płynie w naturalnym korycie wśród pól i zadrzewień, jedynie na wysokości zwartej zabudowy posiada uzbrojenie techniczne.

Potok Jasienica – w granicach administracyjnych miasta leży jedynie główny odcinek o długości ok. 5 km. Generalnie potok płynie w naturalnej dolinie rzecznej.

Dolina Kłodnicy – obszar o powierzchni ok. 2530 ha w północnej części gminy. Zlewnia obejmuje głównie tereny uprawiane rolniczo. Teren zlewni jest prawie płaski i charakteryzuje się występowaniem różnych cieków bez nazw wpadających bezpośrednio do Kłodnicy.

Jakość wód

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach w 2007r. prowadził monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. (Dz. U. nr 61 poz 417).

Podstawą oceny jakości wody dostarczanej odbiorcom były wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzone w zakresie monitoringu kontrolnego i przeglądowego z punktów zlokalizowanych u producentów wody – na terenie ujęć wód powierzchniowych i podziemnych, z punktów stałych, z przepompowni i z punktów, których lokalizacja wynikała z interwencji mieszkańców. Istotne były również badania wody prowadzone w pięciu punktach na Oddziale Sieci Magistralnej (OSM) w Mikołowie. Trzy z tych punktów pozwalają ocenić jakość wody dopływającej do OSM w Mikołowie z Zakładów Uzdatniania wody w Goczałkowicach, Dzieńkowicach i Czańcu. Natomiast dwa pozostałe punkty obejmują wodę dochlorowywaną, kierowaną z OSM Mikołów w dwóch kierunkach tj. Ruda Śląska i Chorzów oraz Mikołów i Pszów.

Łącznie na terenie powiatu wyznaczono 22 punkty monitoringowe, z których w równoległych odstępach czasu pobierane były próbki wody do badań laboratoryjnych. Ogółem w roku 2007 w ramach monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu pobrano 61 próbek do badań fizykochemicznych i 65 próbek do badań mikrobiologicznych.

Tabela: Dane dotyczące jakości wody w Mikołowie.

Nazwa gminy	Woda zasilająca gminę pochodzi z:	Badania fizykochemiczne		Badania mikrobiologiczne	
		Ogółem	Zakwestionowane	Ogółem	Zakwestionowane
Mikołów	- OSM Mikołów - uj. Mikołów - Smitowice - uj. Mikołów – Bujaków - uj. Mikołów - Paniowy	12	0	12	0

Analiza jakości mikrobiologicznej badanych wód nie budziła zastrzeżeń – stwierdzone zanieczyszczenia mikrobiologiczne nie znalazły potwierdzenia w przeprowadzonych bezpośrednio po ich wykryciu ponowych badaniach kontrolnych. W pobranych do analizy fizykochemicznej próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń parametrów, które mogłyby zagrozić zdrowiu osób spożywających tą wodę oraz pogorszyć jej ocenę organoleptyczną dokonywaną przez konsumentów.

W badaniach z roku 2011 podstawą oceny jakości wody dostarczanej odbiorcom były wyniki badań laboratoryjnych próbek wody pobieranej przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach z punktów stałych oraz sprawozdań z badań próbek wody pobieranej przez przedstawicieli ZIM w Mikołowie oraz Gospodarstwa Rolnego Marek Błaszczuk, przekazywanych do PPIS w Tychach w ramach kontroli wewnętrznej. Przedstawiciele PPIS w Tychach pobrali ogółem 30 próbek wody do badań fizykochemicznych i 33 próbek wody do badań bakteriologicznych z 7 punktów stałych. Analiza jakości mikrobiologicznej i fizykochemicznej badanych próbek wody nie budziła zastrzeżeń – w pobranych próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Stwierdzone okresowo pogorszenia cech organoleptycznych (mętności, barwy, zawartości żelaza i manganu) związane są z wtórnym zanieczyszczeniem wody w sieciach wodociągowych, pojawiających się na terenie powiatu awariach sieci wodociągowej oraz malejącym zużyciu wody, co wiąże się ze zwolnieniem przepływu i zastojach wody w przewodach. Częstą przyczyną pogarszania się parametrów wody wodociągowej u odbiorców jest zły stan wewnętrznej instalacji wodociągowej w budynkach.

/Źródło: Ocena jakości wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia dla Miasta Mikołów w roku 2011, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach/

A) UWARUNKOWANIA:

Miasto Mikołów leży w obrębie górnośląskiego regionu hydrogeologicznego, podregionu katowickiego. Wody podziemne występują w utworach czwartorzędu i karbonu. Piętro wodonośne czwartorzędu występuje prawie na całym obszarze miasta. Piętro wodonośne karbonu prowadzi wody zwykle wyłącznie w strefie wychodni tej formacji pod nakładem mezozoicznym i czwartorzędowym.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 331 Dolina Kopalna Rzeki Górna Kłodnica (nieudokumentowany) występuje w utworach czwartorzędowych, które charakteryzują się niskim zawodnieniem. Zbiornik obejmuje swoim zasięgiem północną część gminy. Piętro czwartorzędowe związane jest głównie z utworami piaszczysto - żwirowymi, lokalnie w piaskach pylastych. Zbiornik charakteryzuje się dużą podatnością na zanieczyszczenia z powierzchni terenu, gdyż jest zbiornikiem hydraulicznie odkrytym o porowym systemie hydraulicznym (zasilany jest wodami opadowymi).

Cześć południowa miasta leży na obszarze zbiornika wód podziemnych o typie szczelinowo - porowatym C/2 Tychy-Siersza. W myśl Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 Nr 126, poz. 878), z uwagi na pogorszenie parametrów jakościowych i spadek wydajności, zbiornik ten stracił rangę GZWP.

Teren miasta obejmuje swym zasięgiem także użytkowe poziomy wód podziemnych takie jak karboński UPWP – Mikołów – Sosnowiec oraz czwartorzędowy UPWP Rejonu Górnej Odry.

Użytkowy Poziom Wód Podziemnych Mikołów – Sosnowiec występuje w utworach karbonu produktywnego (piaskowce, zlepieńce) w południowo - wschodniej części omawianego obszaru. Głębokość występowania wód zwykłych mieści się w przedziale 150-300 m. Poziomy wodonośne prowadzą pierwotnie wody pod ciśnieniem, a w zasięgu eksploatacji górniczej stają się poziomami o swobodnym zwierciadle wody. Zasilanie karbońskich poziomów wodonośnych następuje na ich bezpośrednich wychodniach lub poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędu

Do użytkowego poziomu wód podziemnych Rejonu Górnej Odry zostały zaliczone jedynie niektóre północne fragmenty miasta. Poziom ten charakteryzuje się dużą podatnością na zanieczyszczenia z powierzchni terenu z uwagi na porowy system hydrauliczny (zasilany jest wodami opadowymi).

W triasowym piętrze wodonośnym głównymi poziomami wodonośnymi są poziomy wapienia muszlowego i retu rozdzielone marglistymi utworami dolnej części warstw gogolińskich. Ponieważ utraciły one, na znacznych obszarach, swój izolujący charakter na skutek redukcji miąższości, zdyslokowania, dolomityzacji oraz sztucznie wywołanych połączeń hydraulicznych, dlatego zwykle traktuje się je jako jeden kompleks wodonośny zwany serią węglanową triasu.

Wody podziemne z triasowego piętra wodonośnego ujmowane są w Mikołowie ujęciem w Śmiłowicach (o wydajności 91,0 m³/h).

Znaczenie dla Mikołowa ma również Główny Zbiornik Wód Podziemnych – GZWP 330. Powierzchnia tego zbiornika wynosi 330 km², natomiast obszar wymagający wysokiej ochrony (OWO) wynosi 76 km². Ośrodkiem tego zbiornika są utwory triasu środkowego i triasu dolnego (ośrodki szczelinowo – krasowo – porowe).

Jakość wód

Według raportów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach zasoby dyspozycyjne i perspektywiczne wód podziemnych w powiecie mikołowskim określone są jako średnie i mieszczą się w zakresie 200 – 400 m³/d/km². Obecnie pobór wód kształtuje się na poziomie poniżej 100 m³/d/km².

Zanieczyszczenie wód podziemnych związane jest z doprowadzeniem do nich substancji obcych środowisku hydrochemicznemu. Zanieczyszczenia mogą mieć charakter powierzchniowy, do których zalicza się głównie nieskanalizowane obszary zabudowy. Charakteryzują się podwyższoną zawartością związków azotowych, chlorków i metali ciężkich. Zanieczyszczenia punktowe występują w miejscach składowisk odpadów (m.in. podwyższone stężenia związków azotu, fosforu, metali ciężkich), oczyszczalni ścieków, fermy hodowlane, magazyny i stacje paliw. Zanieczyszczenia o charakterze liniowym powstają w obszarze dróg oraz cieków powierzchniowych, które niosą z sobą szkodliwe substancje. Zbiornik GZWP nr 331 najbardziej zagrożony jest właśnie poprzez ciekii zasilające wody podziemne w obszarze drenażu górniczego.

Wody podziemne położone w utworach karbonu i czwartorzędu posiadają ze sobą kontakt hydrauliczny, co sprzyja przemieszczaniu się zanieczyszczeń. Badania jakości wód podziemnych prowadzone były zgodnie z programem regionalnego monitoringu środowiska. Pobory prób i badania terenowe w monitoringu regionalnym wód podziemnych województwa śląskiego w roku 2002 wykonywane były przez Delegaturę WIOŚ w Częstochowie w części północnej województwa, Katedrę Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej Uniwersytetu Śląskiego na pozostałym obszarze. Obowiązujący zakres oznaczeń obejmował substancje rozpuszczone, utlenialność, azot amonowy, azotanowy i azotynowy, fosforany, zasadowość ogólną, twardość węglanową, twardość ogólną, chlorki, siarczany, fluorki, krzemionkę, wapń, magnez, sód, potas, bor, bar, żelazo ogólne, mangan, cynk, ołów, chrom, kadm, rtęć, glin, stront, cyjanki wolne, rozpuszczony węgiel organiczny, detergenty, wodorowęglany, kwasowość ogólną, przewodnictwo (PEW), mętność, barwę, zapach, odczyn pH. W obrębie zbiornika nr 331 punkt badawczy zlokalizowany został w pobliżu północnej granicy Mikołowa – w Rudzie Śląskiej. Badane próbki zaliczono do wód o III (średniej) klasie jakości. Pod względem występowania azotu azotanowego i żelaza ogólnego jakość wód oceniono jako wysoką.

W badaniach prowadzonych przez WIOŚ w 2003 roku jakość wód czwartorzędowego poziomu wodonośnego GZWP nr 331 przyporządkowano do III klasy (w 5-cio stopniowej skali). W latach 2004 - 2005 wyniki badań uległy pogorszeniu, w związku z czym jakość wód została obniżona do IV klasy.

Wyniki uzyskane w badaniach przeprowadzonych w 2011 roku pozwoliły na przyporządkowanie GZWP 331 do III klasy jakości, a poziomy poniższych wskaźników odpowiadały następującym klasom:

- temp., Ca, SO₄ dla klasy II,
- O₂, Fe, Mn, NH₄ dla klasy III.

Klasa III jakości wód charakteryzowana jest następująco:

- wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz słabego oddziaływania antropogenicznego,
- większość wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Tabela: Ujęcia wód podziemnych rozpoznanych hydrogeologicznie na terenie miasta Mikołowa.

Lp	Użytkownik	Nazwa ujęcia /lokalizacja ujęcia	Rodzaj utworu	Nr studni Rok wydania	Wielkość zasobów eksploatacyjnych [m ³ /h]	Depresja [m]
1	KWK Bielszowice	Paniowy ul. Przelotowa	Czwartorzęd	S-2 podstaw. S-1 awaryjna 1981r.	S-2 - 18,0 S-1 - 14,0	S-2 - 15,9 S-1 - 18,6
2	KWK Budryk	Paniowy szyb V	-	S-2 (szyb V) 1986r. S-1 awaryjna 1984 r.	S-2 - 50,8 S-1 - 79,0	S-2 - 25,3 S-1 - 23,5
3	Zakład Inżynierii Miejskiej	Bujaków ul. Szkolna	Czwartorzęd	S-2 S-3 S-3"	Łącznie 6,18 S-2 - 3,30 S-3 - 1,92 S-3" - 0,96	S-2 - 3,88 S-3 - 1,01 S-3" - 3,48
4	Zakład Inżynierii Miejskiej	Śmiłowice Rusinów	Czwartorzęd i trias	S-1 1928r.	91,5	9,0
5	Tyskie Browary Książęce	Gronie okolice ul. Dołowej	Karbon	S-1 1898r. S-2 1898r. S-3 1898r.	Łącznie 29,2 S-1 - 12,9 S-2 - 4,00 S-3 - 2,30	S-1 - nieustalona S-2 - 0,2 S-3 - 1,2

6.	Spyra Primo Poland Sp. z o.o.	Paniowy ul. Przelotowa działka nr 259/71	Czwartorzęd	S-1	3,50	15,0
7.	Sabina Wasilewska	„Sabina” Gronie ul. Wrzosowa działka nr 290/47 (po podziale 343/47, 345/36)	Karbon	S-1	0,10	0,06
8.	Zakład Usługowo-Produkcyjny „TOREM”	Reta ul. Narcyzów	Karbon	S-1	1,00	8,0
9.	Gospodarstwo Rolne Marek Błaszczuk	Źródło naturalne „Nad Jasienią 469” Mokre działka nr 469/71 Ujęcie w Paniowach działka nr 414/121	-	Źródło NJ-469 z ujęciem wód U-1	2,80	-

Źródło: Program Ochrony Środowiska gminy Mikołów na lata 2004- 2015, dane Starostwa Powiatowego w Mikołowie/

Wokół ujęcia wód podziemnych „Sabina” w dzielnicy Gronie ustanowione zostały strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej wg rozporządzenia nr 4/2006 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach z dnia 18 grudnia 2006 r. W decyzji Wojewody Katowickiego z dnia 15.11.1997 r. ustanowione zostały strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej wewnętrznej dla ujęcia wód Tyskich Browarów Książęcych w Groniach. Strefa bezpośrednia i pośrednia zostały również wyznaczone dla ujęcia w Świniowicach, a dla ujęcia w Bujakowie strefa bezpośrednia. Dane dotyczące ujęcia wód KWK Budryk nie mogą zostać zweryfikowane z uwagi na brak ich dokumentacji w Starostwie Powiatowym w Mikołowie.

Źródła:

- Opracowanie wyników badań jakości wód podziemnych Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie województwa śląskiego oraz wyników badań ilościowych w roku 2005

- Klasyfikacja jakości wód podziemnych w 2011 roku według badań monitoringowych sieci regionalnej, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach

- strona internetowa Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie: http://www.zim.com.pl/index.php?jezyk=pl&grupa=9&dzi=1268919937&art=1272290319&id_menu=42, 08.2012/

A) UWARUNKOWANIA:

Mikołów położony jest w korzystnym topoklimacie (formy wypukłe, wyniesione ponad dna dolin), określa się go jako przejściowy między klimatem oceanicznym a kontynentalnym. Na omawianym obszarze przeważają wiatry z sektora zachodniego, o średniej prędkości do 3,0 m/s. Pociąga to za sobą wysokie zachmurzenie, a tym samym przewagę dni pochmurnych nad pogodnymi. Średnia roczna suma opadów wynosi 798 mm i jest wyższa od średniej w Polsce. Średnia roczna temperatura wynosi 7,9^o C . Klimat wpływa na długość okresu wegetacyjnego, który trwa przez 210-220 dni tj. od połowy marca do końca października.

O jakości powietrza atmosferycznego decyduje tutaj przede wszystkim emisja pyłowo – gazowa, pochodząca z lokalnych źródeł produkcyjno – usługowych, kotłowni, palenisk domowych, środków transportu oraz w pewnym stopniu przenoszonych z terenów przyległych – przede wszystkim Huty Łaziska S.A. i Elektrociepłowni Łaziska.

Pod względem zanieczyszczeń powietrza Mikołów w 1996r. lokował się w województwie katowickim na pozycji 100 wśród 112 rejonów, gdzie najniższa pozycja oznaczała wyższe zagrożenie (wg danych WSSE – Katowice).

Generalnie na stan powietrza atmosferycznego w Mikołowie największy wpływ mają zanieczyszczenia będące efektem procesu spalania.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego przez zakłady przemysłowe i gospodarki cieplnej w Mikołowie w 1997r. wynosiło:

- pyłowe 0,4 tys. ton/rok,
- gazowe ogółem – 95,5 tys. ton/rok (w tym 0.5 tys. ton SO₂),
- zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych zanieczyszczeń: pyłowych 76,6%, gazowych 0%.

Wyniki badań jakości powietrza ze stacji pomiarowej przy ul. Raciborskiej w Katowicach w 2000 r. przedstawiały się następująco:

- stężenie dwutlenku siarki (średnioroczne) wynosiło 31 µg/m³,
- stężenie pyłu zawieszonego ogółem (średnioroczne) wynosiło 40 µg/m³,
- stężenie dwutlenku azotu (średnioroczne) 29 µg/m³,
- stężenie tlenku węgla (średnioroczne) 0,99 µg/m³,
- stężenie ozonu – średnia z ośmiu godzinnych wartości stężenia, pomiędzy godzinami 10.00 – 18.00 wynosiło 173 µg/m³.

Stężenie zanieczyszczeń powstających głównie podczas spalania paliw w celach grzewczych, charakteryzuje zmienność sezonowa związana z warunkami klimatycznymi. Największe różnice w miesiącach zimowych i letnich wykazują stężenia siarki, tlenku węgla oraz ozonu.

/Źródło: Program Ochrony Środowiska gminy Mikołów na lata 2004- 2015/

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Wśród szeregu typu źródeł hałasu głównymi sprawcami uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego jest działalność prowadzona na terenie obiektów przemysłowych, ruch drogowy i kolejowy.

Hałas przemysłowy

Stan zagrożenia hałasem przemysłowym ulega ciągłym zmianom, co wiązać należy z przebiegającym procesem restrukturyzacji gospodarki. Jedną z konsekwencji przeobrażeń w gospodarce jest utrzymujący się wzrost zagrożenia akustycznego dla środowiska przez niewielkie zakłady produkcyjne, usługowe i gastronomiczne. Emitują one hałas o relatywnie niewysokim poziomie (przy niewielkich przekroczeniach wartości normatywnych) i niewielkim zasięgu oddziaływania, jednakże ich lokalizacja w pobliżu terenów wymagających ochrony akustycznej powoduje, iż stają się one obiektami uciążliwymi akustycznie o charakterze lokalnym.

Hałas drogowy

Hałas komunikacyjny jest obecnie dominującym źródłem hałasu zakłócającym klimat akustyczny miasta Mikołowa. Obserwuje się stały wzrost liczby pojazdów, zarówno osobowych jak i ciężarowych, oraz wzmożony ruch tranzytowy, powodujący ciągły wzrost poziomu hałasu w środowisku. Staje się to co raz bardziej uciążliwe dla mieszkańców powiatu, szczególnie mieszkających w otoczeniu dróg o wysokim natężeniu ruchu pojazdów.

Hałas drogowy charakteryzuje się zróżnicowaniem przestrzennym. Poziom natężenia hałasu ma ścisły związek z ilością samochodów przemieszczających się drogami oraz ich prędkością i płynnością poruszania się. Poziom odczuwania hałasu przez mieszkańców uzależniony jest od bliskości zabudowy mieszkaniowej od drogi i istnienia lub braku ochrony akustycznej. Na terenie powiatu mikołowskiego istnieją miejsca, w których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu komunikacyjnego.

Na podstawie danych o natężeniu ruchu pojazdów i charakterystyki ciągów komunikacyjnych szacuje się poziom hałasu na krawędzi jezdni głównych ciągów drogowych miasta i gminy. W ciągach dróg krajowych DK 44 i DK 81 na odcinkach przebiegających w pobliżu gęstej zabudowy z węzłami powodującymi częste hamowania i zatrzymywanie pojazdów, poziom hałasu może przekroczyć w dzień 75dB(A) tj. około 20dB(A) powyżej poziomu normatywnego. W ciągach ulic: Pszczyńskiej, Bielskiej, Wojska Polskiego, Sosnowej, Przelotowej, przebiegających przez tereny z luźną zabudową typu podmiejskiego, poziom hałasu kształtuje się w dzień w przedziale 70-75 dB(A), tj około 20 dB(A) powyżej poziomu dopuszczalnego dla terenów podmiejskich osiedli mieszkaniowych. Poziom hałasu na odcinkach dróg przebiegających przez tereny otwarte szacuje się na około 70dB(A).

A) UWARUNKOWANIA:

Tabela nr 1. Użytkowanie gruntów.

<i>L.p.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Powierzchnia w ha</i>	<i>Udział procentowy w całości miasta</i>
1	2	3	4
1.	Ogólna powierzchnia gminy Mikołów	7 889	100%
2.	Użytki rolne w tym:	4 274	54,2%
2.1	Grunty orne	3 157	40,0%
2.2	Łąki	608	7,7%
2.3	Pastwiska	422	5,3%
2.4	Sady	87	1,1%
3.	Lasy i grunty leśne	2 169	27,5%
4.	Tereny zabudowane i zurbanizowane	1446	18,3%

/źródło: Bank Danych Regionalnych GUS 2010/

Obszary zagospodarowane rolniczo stanowią istotną część obszaru miasta Mikołowa. Powiat klimatycznie znajduje się w obrębie oddziaływania klimatu „Bramy Morawskiej”, jednej z najcieplejszych stref w kraju, charakteryzującej się dosyć długim okresem wegetacji. Gleby występujące w powiecie nie należą do zbyt urodzajnych, przeważają gleby pseudobielicowe wytworzone na utworach piaszczystych i gliniastych, gleby piaskowe, rędziny lekkie i gleby pyłowe oraz na znikomej powierzchni powiatu czarnoziemy i mady. Gleby rolne w Powiecie sklasyfikowano w przewadze w IV i V klasie bonitacyjnej. Należy zauważyć, że podział bonitacyjny gleb został opracowany w końcu lat 60-tych ubiegłego wieku i od tej pory nie dokonywano modyfikacji tego systemu. Posługiwanie się nim może być obciążone wieloma nieścisłościami, bowiem właściwości produkcyjne gleb rolniczych zależą od wielu czynników, do których poza składem mechanicznym należą stopień degradacji gleby i podatność na nią. Ze względu na znaczny stopień uprzemysłowienia w przeszłości, gleby w powiecie narażone były na degradację związaną z oddziaływaniem przemysłu, w tym szczególnie górnictwa, hutnictwa i energetyki. W związku z tym istnieje potrzeba wprowadzenia syntetycznej oceny przyrodniczych warunków produkcji rolnej.

Użytki rolne w granicach administracyjnych Mikołowa stanowią 54,2% obszaru i są zaliczane do strefy A wg trzystopniowej skali ustalonej na podstawie przeprowadzonego monitoringu gleb w województwie śląskim.

Wartość bonitacyjna gleb w Mikołowie jest zróżnicowana:

- grunty orne – 100% w tym:
  - gleby najlepsze III klasy bonitacyjnej -23,67%,
  - gleby IV klasy bonitacyjnej – 58,55%,
  - gleby V klasy bonitacyjnej - 16,94%,
  - gleby VI klasy bonitacyjnej – 0,84%.
- użytki zielone – 100% w tym:
  - Ł. Ps III – 19,81%,
  - Ł. Ps IV – 52,32 %,
  - Ł. Ps V - 24,52%,

- Ł. Ps VI - 3,36%.

Badania monitoringowe gleb województwa katowickiego prowadzone przez OBiKŚ w latach 1982 -1998 potwierdzają obecność metali ciężkich w gruntach na terenie Mikołowa w ilościach:

- cynku – 26   387mg/1kg gleby
- ołowiu – 25   126mg/1kg gleby
- kadmu – 0,5   4mg/1kg gleby

Podwyższone wartości stężeń metali świadczą o podwyższonej zawartości ołowiu w glebach (stopień I), słabym zanieczyszczeniu cynkiem (stopień II), słabym zanieczyszczeniu kadmem (stopień II).

Oceniając stan czystości gleby w skali 3-stopniowej stwierdza się, że grunty rolne Mikołowa należą do strefy A - nie posiadającej zasadniczych przeciwwskazań do prowadzenia upraw roślin konsumpcyjnych. Na terenie Mikołowa występują grunty rolne wytworzone z gleb pochodzenia organicznego - w dolinach cieków wodnych, które wypełniają środkowo- zachodnie obszary gminy Mikołów, obejmując sołectwa Bujaków, Paniowy, Mokre i Śmiłowice.

Przydatność rolnicza gleb dla upraw jest dobra i średnia.

/Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mikołów na lata 2004-2011/

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mikołów na lata 2004-2015/

A) UWARUNKOWANIA:

Do najważniejszych zbiorowisk roślinnych na terenie Mikołowa należą lasy. Zajmują 2169 ha, w tym lasy prywatne stanowią 4,7%. Udział zbiorowisk leśnych w mieście stanowi 27,5% powierzchni ogółem. Główne kompleksy leśne o funkcji ochronnej (LPO- GOP) to Las Panewnicki i Las Borowski.

Las Panewnicki - w przewadze sosnowy, fragmentami mieszany brzoźowo – topolowy, rozciągający się od Panewnika i Ligoty w Katowicach do Śmiłowic i Rety w Mikołowie. W jego obrębie zlokalizowane jest na obszarze 40 ha (na terenie Mikołowa – 35 ha) składowisko odpadów KWK „Halemba”. Las jest w znacznym stopniu użytkowany rekreacyjnie. W lesie prowadzą liczne szlaki turystyczne, pełniące funkcje tras rowerowych.

Las Borowski - w przewadze sosnowy, położony między Borową Wsią i Halembą. W zachodniej części lasu znajduje się zrehabilitowana 68 hektarowa „Hałda Borowa I”. Przez obszar lasu i jego obrzeżem prowadzone są 3 szlaki turystyczne, prowadzące do obiektów zabytkowych w Chudowie, Borowej Wsi i Przyszowicach.

Tereny gminy pokryte są roślinnością o półnaturalnej i naturalnej genezie oraz roślinnością antropogeniczną.

Do terenów pokrytych półnaturalną i naturalną roślinnością zalicza się :

- tereny leśne stanowiące duże, zwarte obszary wchodzące w skład krajowego ESOCH (Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych),
- roślinność dolin cieków,
- zespoły leśne i zadrzewienia oraz zadrzewienia śródpolne,
- wrzosowiska, torfowiska, pastwiska, tereny podmokłe wraz z jeziorkami i oczkami wodnymi, jako przyrodniczo cenne i ważne węzły ekologiczne, utrzymujące naturalną równowagę środowiska.

Do terenów pokrytych roślinnością pochodzenia antropogenicznego należą:

- tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- zieleń towarzysząca terenom zainwestowania miejskiego (zieleń urządzona), w tym:
  - parki, zieleńce, zieleń osiedlowa,
  - cmentarze,
  - ogrody działkowe,
  - zieleń uliczna.

Do obszarów roślinności chronionej należą :

- kompleksy leśne o funkcji ochronnej (LPO- GOP),
- doliny cieków stanowiące główne korytarze integracji ESOCH,
- zadrzewienia śródpolne, remizy, ostoje ptactwa i zwierzyny.

Do roślinności szczególnie chronionej, posiadającej status prawny, zalicza się aktualnie w Mikołowie 7 obiektów posiadających status pomników przyrody. Należą do nich:

- miłorząb dwukłapowy przy ul. Pszczyńskiej,
- lipa drobnolistna przy ul. Okrzei,
- grupa lip drobnolistnych (6 szt.) na terenie parafii w Bujakowie,
- lipa drobnolistna w Mikołowie Mokrem,
- platan przy ul. Janasa na terenie przedszkola,
- wiąz szypułkowy przy ul. Paprotek w Mikołowie Kamionce,
- grupa buków pospolitych (2 szt.) na terenie przedszkola nr 2 przy ul. Janasa.

Obszar doliny Jamny został uchwałą Rady Miasta objęty ochroną prawną, w postaci zespołu przyrodniczo – krajobrazowego.

Do objęcia szczególną ochroną prawną kwalifikują się w Mikołowie liczne tereny o walorach przyrodniczych i krajobrazowych jak:

- dolina Promny,
- Fiołkowa Góra – część Ogrodu Botanicznego,
- liczne stawy i oczka wodne, znajdujące się na terenach leśnych bądź na styku terenów rolniczych i leśnych (użytki ekologiczne),
- drzewa i aleje w stosunku do których toczy się postępowanie administracyjne w celu uznania ich za pomnikowe.

Dorzecze Kłodnicy jest szczególnie wartościowym zespołem przyrodniczo – krajobrazowym i wodno - gospodarczym, który w układzie geograficznym łączy dolinę Odry z Wyżyną Śląską, a wnikając w jej zurbanizowaną przestrzeń, kształtuje klimat całej aglomeracji górnośląskiej. Wschodnie dorzecze Kłodnicy od strony południowo - wschodniej wyznaczają wzgórza Garbu Orzesko - Mikołowskiego, z którego w kierunku Wisły spływają wody dorzecza Gostynki.

Ośrodkami integrującymi dorzecza jest historyczne miasto Mikołów, założone u źródeł potoku Jamna.

Obszar doliny Kłodnicy obejmuje powierzchnię 10260 ha (102,6 km²) w granicach Katowic, Mikołowa, Chorzowa, Rudy Śląskiej, Gierałtovic i Zabrze. W Mikołowie obszar doliny Kłodnicy zajmuje 2530 ha, co stanowi 32,07% z całości obszaru miasta.

Źródło: Program Ochrony Środowiska gminy Mikołów na lata 2004- 2015/

A) UWARUNKOWANIA:

Na terenie miasta Mikołów znajdują zespoły krajobrazowo - przyrodnicze:

- 1) Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy p.n. „Wzgórze Kamionka” utworzony przez Radę Miejską Mikołowa uchwałą nr XXXVI/565/2005 z dnia 30 sierpnia 2005r. w celu ochrony walorów widokowych i estetycznych, o pow. ok. 7,74 ha, położony w sołectwie Kamionka;
- 2) Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy p.n. „Dolina Jamny” utworzony Radę Miejską Mikołowa uchwałą nr LVIII/848/2002 z dnia 20 sierpnia 2002r. w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego, położony w sołectwach Kamionka i Reta.

Do obiektów przyrody ożywionej zalicza się pomniki przyrody, posiadające status prawny. Należą do nich:

miłorząb dwukłapowy w Mikołowie przy ul. Pszczyńskiej,
lipa drobnolistna w Mikołowie przy ul. Okrzei,
grupa lip drobnolistnych (6 szt.) na terenie parafii w Bujakowie,
lipa drobnolistna w Mokrem,
platan na terenie przedszkola nr 2 przy ul. Janasa w Mikołowie,
wiąz szypułkowy przy ul. Paprotek w Kamionce,
grupa buków pospolitych (2 szt.) na terenie przedszkola nr 2 przy ul. Janasa w Mikołowie.

Do obszarów roślinności chronionej należą:

kompleksy leśne o funkcji ochronnej (LPO – GOP),
doliny cieków stanowiące główne korytarze integracji ESOCH,
zadrzewienia śródpolne, remizy, ostoje ptactwa i zwierzyny.

Na terenie Mikołowa tworzony jest Śląski Ogród Botaniczny, zlokalizowany w sołectwie Mokre. Na jego obszarze występują pola uprawne i lasy, wzniesienia i doliny potoków. Rozmiary obiektu, nagromadzenie różnorodnych walorów przyrodniczych oraz występujące zagrożenia środowiska skłaniają do etapowego prowadzenia prac związanych z powstaniem ogrodu. Zasoby przyrodnicze znajdujące się w granicach projektowanego ogrodu mają bardzo zróżnicowane wartości przyrodnicze i gospodarcze. Na sam ogród składać się będą 4 obszary: ogród właściwy, teren wystaw i parku rozrywki, park krajobrazowy oraz teren rezerwy docelowej.

Planowane jest powstanie obszarów chronionej przyrody na Górze Fiołkowej i w Dolinie Rzeki Promny.

Na terenie Mikołowa nie znajdują się żadne obiekty chronione o znaczeniu międzynarodowym, które spełniają warunki przyjęte dla programu ochrony NATURA 2000, określone w Ustawie o ochronie przyrody. Występują natomiast warunki do tworzenia regionalnych korytarzy i ciągów ekologicznych, jakimi są doliny rzeczne. Stanowią one ważne, z przyrodniczego punktu widzenia, naturalne drogi migracji gatunków, dlatego też są istotnymi elementami powiązań z otoczeniem.

Do objęcia szczególną ochroną prawną kwalifikują się aktualnie:

dolina Jamny i Promny,
Fiołkowa Góra,
liczne stawy i oczka wodne, znajdujące się na terenach leśnych bądź na styku terenów rolnych i leśnych,
park podworski w Paniowach,
drzewa w stosunku, do których toczy się postępowanie administracyjne w celu uznania ich za pomniki przyrody.

/źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołów/

Mikołów

Miasto Mikołów jest jednym z najstarszych miast Górnego Śląska. Pierwsza wzmianka o mieście pochodzi z 1222r., wtedy to opolski książę Kazimierz potwierdza nadanie przywilejów wrocławskiemu biskupowi, a pod dokumentem w roli świadka podpisuje się Andreas, castellanus de Muiculow dając początek istnienia przyszłego Mikołowa.

Wiek XIII i początek XIV to przede wszystkim klęski żywiołowe, zarazy dziesiątkujące ludność oraz liczne wojny pomiędzy zwaśnionymi władcami roszczącymi sobie pretensje do tych ziem. To także legendarny najazd mongolski z roku 1241 i późniejszy z 1259r, który zniszczył miasto i tereny przyległe, czego skutkiem było przeniesienie siedziby kasztelańskiej z Mikołowa do Pszczyny. W roku 1295 księstwo raciborskie, w którego skład wchodził Mikołów dostaje się pod wpływy czeskie, dając tym samym początek liczącego ok. 300 lat okresu podporządkowania czeskiej koronie.

Koniec XIV i XV wieku to początek uprzemysłowienia Mikołowa, wtedy to powstaje pierwsza kuźnia żelazna. To również okres licznych wojen na tle religijnym.

W roku 1547 Mikołów otrzymuje prawa miejskie, słynąc do tej pory z urządzanych jarmarków. Z tego okresu, z roku 1527 zachował się urbariusz wymieniający z nazwiska mikołowian, w znacznej większości o polskim brzmieniu i rodowodzie, co dobitnie świadczy o polskości miasta. Na przełomie wieku XV i XVI powstają także pierwsze zakładane przez lokalnych rzemieślników cechy i bractwa czeladnicze.

Wiek XVI prócz wzrostu i znaczenia gospodarczego Mikołowa to również okres rozpoczynający długie wojny religijne, przymusowe nawracanie katolików na luteranizm, wypędzanie księży itd.

Koniec wojny trzydziestoletniej (1618-1648), która nie ominęła tych ziem powodując znaczne straty materialne i społeczne, kończy okres wojen religijnych i powrót na te tereny katolicyzmu.

Wiek XVIII to okres złych wieści w dziejach Mikołowa. W stuleciu tym miały miejsce klęski głodu, epidemii, trzęsienia ziemi i pamiętny niszczący większość zabudowy i archiwa miejskie pożar miasta z 1794r. Tereny te dotknęły trzy wojny śląskie po których Mikołów znalazł się pod panowaniem Prus (1742). Od tego momentu Śląsk i wchodzące w jego skład Księstwo Pszczyńskie z Mikołowem politycznie przechodzi z rąk Austrii i podporządkowane zostaje koronie pruskiej, a od 1871 wchodzi w skład II Rzeszy.

Po I Wojnie Światowej – przegranej państw centralnych i ruchach rewolucyjnych w Rosji, uczestnictwie mieszkańców Mikołowa w powstaniach śląskich w latach 1919 – 1921 oraz w wyniku plebiscytu z roku 1922 – Mikołów powraca w struktury odradzającego się, niepodległego państwa polskiego. Do 1939 r. funkcjonuje w ramach Autonomicznego Województwa Śląskiego, należąc do dynamicznie rozwijających się miast regionu zwiększając jego potencjał gospodarczy. Na szczególną uwagę z lat międzywojennych zasługują liczne nowopowstałe inwestycje oświatowe.

We wrześniu 1939 r. Mikołów zostaje wcielony do III Rzeszy, pozostając tam aż do wyzwolenia w 1945 r. Miasto jest miejscem - "symbolem" prześladowania miejscowej ludności polskiej, przez które w ostatnich dniach wojny przebiegła trasa ewakuacji więźniów obozu Auschwitz.

Wraz z zakończeniem działań wojennych rozpoczęła się odbudowa miasta, formowanie się nowego, odmiennego – socjalistycznego ustroju politycznego oraz głębokie przemiany społeczne.

Rok 1989 zaowocował przemianami politycznymi, przywracaniem demokratycznych zasad życia społecznego, gospodarki rynkowej i samorządności.

Od 1 stycznia 1999 roku Mikołów staje się miastem powiatowym.

Bujaków

Pierwsza wzmianka źródłowa na temat Bujakowa pojawia się w XIII w. Dotyczy ona płacenia dziesięciny na rzecz Kolegiaty Opolskiej z 3 łanów na rzecz biskupa z 27 łanów. Wówczas wieś była posadowiona na prawie niemieckim. Od XV w. ród Bujakowskich zostaje oficjalnie poświadczony w źródłach. W roku 1431 dziedzicem Bujakowa zostaje Mateusz z Bujakowa, sędzia ziemski bytomski. Następnie w 1520 r. wieś przechodzi do rąk Macieja Bujakowskiego, który posiadał jeden dział. Drugi zaś był w posiadaniu Mikołaja Bujakowskiego. Lata 1598 – 1620 to okres, kiedy właścicielem wsi jest Piotr Bujakowski, w 1619 r. jest to jeden dział. Drugi należy do Zygmunta Rostka. W końcu w roku 1666 Wilhelm Sobek z Kornicy dokonuje zakupu Dolnego Bujakowa. Nie na długo jednak, gdyż dwa lata

później odkupuje go Waclaw Kloch z Kornicy. W roku 1679 właścicielem wsi zostaje Wilhelm Kloch. Po jego śmierci spadek przejmuje jego syn Karol Henryk Kloch. W 1725 r. Leopold Ziemięcki kupuje Dolny Bujaków, a w 1737 r. sprzedaje go Janowi Mikołajowi Kosielawskiemu. W 1742r. dział ten kupuje Anna Janina Szymańska. Pod koniec XVII w. dział Górnego Bujakowa dostaje się w ręce rodziny Rayskich, a w 1714 r. kupuje go Jan Cybułka. Jego syn Waclaw nabywa w 1733 r. dział Średniego Bujakowa, a w 1754 r. także Dolny Bujaków. W roku 1766 wieś nabywa Jan Paweł von Werner. W 1785 r. dziedzicem Bujakowa zostaje jego żona oraz syn August von Werner. Następuje likwidacja dolnego folwarku, zostaje jedynie folwark średni i górny. Kolejnym właścicielem wsi zostaje w roku 1791 hrabia Hartwig Ludwik Anton von Hoym, który później sprzedaje ją Janowi Fryderykowi Priebisch z Jaroszowa w 1806 r. Niestety zadłużony nowy właściciel w 1819 zmuszony był oddać ziemię na rzecz Kluczborskiej Kasy Ubogich i Domu Karmy w Kluczborku. W 1833 r. wieś kupuje Hans Heinrich von Foerster. W drugiej połowie XIX w. Bujaków przejmuje Karol Godula, który swoje dobra zapisał następnie Joannie Gryczyk.

Lata powojenne okazały się dla gospodarstw rolnych w Bujakowie wprost fatalne, ponieważ w nowej rzeczywistości właściciele zaliczono do bogaczy ziemskich. Postanowiono ich zniszczyć wysokimi podatkami. Upadłe gospodarstwa przejęła w 1953 r. pod zarząd Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Przełom. W latach 1975 - 1995 wieś administracyjnie należała do woj. katowickiego. W 1995 przyłączono ją jako sołectwo do Mikołowa. Jest to wieś o zabudowie typu ulicówki.

Borowa Wieś

Pierwotnie znana jako Neudorf. Pierwsze wzmianki pochodzą z 1580 r. Założona została po okresie wojen husyckich, kiedy nastąpiło ożywienie gospodarcze, a długotrwały pokój w wieku XVI sprzyjał osadnictwu. Osadzono wówczas „pod borem” na małych działkach osadników i chałupników, poddanych księcia pszczyńskiego. Początkowo mieszkało tu 10 zagrodników. Wieś wchodziła w skład klucza wyrskiego pszczyńskich dóbr kameralnych i była własnością księżęcą. Do jej pierwszych mieszkańców należał m.in. Jan Dziemba. Wieś na przełomie XIX/XX w. rozwinęła się tworząc układ ulicówki.

W roku 1846 Borowa Wieś liczyła 26 gospodarstw, natomiast w 1910 żyło tu już 825 mieszkańców. W 1919 r. powstał we wsi chór „Jutrzenka”. Mieszkańcy brali liczny udział w powstaniach śląskich, walczyli pod Górą Św. Anny. W plebiscycie zdecydowana większość mieszkańców opowiedziała się za przynależnością do Polski. W roku 1931 mieszkało tu 1343 osób.

W czasie II Wojny Światowej w latach 1941-43 w Borowej Wsi znajdował się obóz pracy. Przebywało w nim ok. 60 osób, głównie żołnierzy radzieckich oraz Polaków pochodzenia żydowskiego. Więźniowie pracowali w majątku Paniowy i Śmiłowice. Nieopodal w lesie znajdował się drugi obóz dla ok. 100 jeńców radzieckich pracujących przy budowie szosy. Na cmentarzu znajduje się zbiorowa mogiła 39 więźniów Auschwitz, którzy zostali zamordowani na terenie Borowej Wsi w czasie „marszu śmierci” w styczniu 1945 r.

W latach międzywojennych Borowa Wieś była miejscowością rekreacyjną, gdzie mieszkańcy okolicznych miejscowości spędzali wolne dni. Zabawy odbywały się w dużym ogrodzie dawnego zajazdu, w którym obecnie mieści się ośrodek Caritas Diecezji Katowickiej „Miłosierdzie Boże”.

Paniowy

O Paniowach pierwsza wzmianka źródłowa pojawia się w 1282 r. i wymienia Piotra z Paniów syna Gosława. W 1386 r. jako właściciel wsi figuruje Jerzy z Paniów. W 1472 r. Paniowy są w rękach Piotra Przedbora. Adam Przedbór z Paniów, syn Piotra Przedbora zostaje starostą na zamku pszczyńskim w 1511 r. Lata 1520 - 1532 to okres kiedy Paniowy stanowiły własność Mikołaja Bujakowskiego. Kolejnymi właścicielami byli Jerzy Bujakowski a następnie Jan Bujakowski, jego syn. Około 1550 r. Paniowy składały się z dwóch działów. Jeden należał do Piotra Bujakowskiego, natomiast drugi do Krzysztofa Guznara. W 1620 r. Paniowy podzielone było już na trzy działki: pierwszy posiadał Piotr Bujakowski, syn Jana, drugi był własnością Hanusza z Rogoźna, a trzeci Melchiora Horzka (Haszka). W roku 1670 dział Rogojskich był w posiadaniu Bolesława Rogojskiego oraz Elski Wińczykowej. Dział Bujakowski jest natomiast własnością Jerzego Fryderyka Bujakowskiego. Wiek XVIII to czas kiedy działem Bujakowskich zarządzał Stanisław Antoni Bujakowski, który później zaczął skupować także pozostałe działki. W 1730 roku dobra w Paniowach przejmuje Jan Józef Bujakowski. W roku 1721 ziemię dzierżawi Jerzy Fryderyk Ziemięcki, a w 1746 Jan Franciszek de Schlutterbach. W roku 1760 matka Jana Józefa Bujakowskiego, Katarzyna Rozyna funduje nowy kościół w Paniowach. W 1761 Jan Józef Bujakowski sprzedał całe Paniowy Baltazarowi Ludwikowi von Wallhofen, a 6 lat później nastąpiła licytacja zadłużonego majątku. W 1767 roku na licytacji wyłoniono nowego właściciela Ludwika de Szymońskiego. W 1817 Paniowy zakupił starosta powiatu bytomskiego Adolf von Wrochen. Następnym właścicielem został w 1851 roku hrabia Ryszard von Posadowski - Wehner. W 1896 dobra

w Paniowach zakupuje spółka Graflich Schaffgotsche Werke. W 1915 r. dzierżawcą zostaje Hans Larl grf Schaffgotsch, osiadły w Zulzhofie.

Od 1922 w granicach powiatu rudzkiego po zniesieniu w roku 1925 miejscowość należała do powiatu pszczyńskiego. Od roku 1945 wraz z Wsiami Mokre i Borowa Wieś należały do gromady Śmiłowice. W roku 1954 zostaje przyłączona do powiatu tyskiego, a w roku 1975 do gminy miejskiej Mikołów.

Regielowiec

Dzielnica Mikołowa. Zabudowania byłego folwarku były kulisami wojny obronnej we wrześniu 1939 roku i stanowiły część stanowisk obronnych pozycji wyskiej.

Mokre

Pierwsze wzmianki o Mokrem udokumentowano w XIII w. przy wymienianiu zobowiązań wsi w formie dziesięciny dla parafii mikołowskiej. W roku 1422 pojawiła się pierwsza źródłowa wiadomość o właścicielu wsi jakim był Piotr Kiczko. W 1440 r. właścicielami wsi byli natomiast Piotr i Andrzej z Mokrego, którzy najprawdopodobniej pochodzili z rodu Kiczków. Następnie w roku 1466 wieś należała do Jana i Mikołaja Mokrskich, a w 1491 r. zakupił ją książę Kazimierz Cieszyński. 21 marca 1491 r. nastąpiło przekazanie wsi przez księcia Mikołajowi Mlecze z Brzezowic. Rok 1496 to okres kiedy wieś nabyła Katarzyna z Krzyszkowic, a następnie sprzedała ją Stanisławowi Janowi Mysłowskiemu. W XVI w. wieś kupuje sędzia ziemski państwa pszczyńskiego Piotr Orzeski z Syryni. 1 grudnia 1544 r. sprzedaje ją Janowi Palcowskiemu innemu sędziemu ziemskiemu i wójtowi Mikołowa, który następnie odstępuje Mokre Mikołajowi Podgórskiemu w 1559 r. Później w roku 1574 właścicielem staje się luteranin Joachim Reidtpurg. Około 1580 r. majątek w Mokrem przejmuje Kasper von Reidburk (byli oni pierwszymi rodowitymi Niemcami, nie znającymi polskiego języka). Wtedy też w kościołach wprowadzono msze w języku niemieckim. W 1604 r. wieś kupuje Agnieszka Kudowska, a dwa lata później Andrzej Leber. Następnym właścicielem była Eliasza Krecia, która nabyła ją w 1620 r. Lata 1620 – 1715 to okres kiedy Mokre należy do rodziny Krecików. W 1715 r. przechodzi w ręce Konstantego Kazimierza Zagórskiego z Zagórza, po czym przejmuje ją jego syn Wawrzyn. Rudolf Józef Zawadzki to kolejny właściciel, który zakupił wieś w 1739 r. Około 1750 r. sprzedaje ją Krzysztofowi Gottfiedowi von Cochenhausenowi. W 1757 roku Mokre dostaje się w ręce rodziny von Hoffman, której córka Mariana Jadwiga wychodzi za mąż za dziedzica Karola Góreckiego. 1780 to rok, kiedy osadę nabywa Karolina von Dembiński, a trzy lata później przechodzi w ręce pułkownika Karola Dębickiego. Lata 1788 – 1789 to okres kiedy właścicielem jest Krzysztof Bogusław Kurnatowski. W 1790r. wieś kupuje generał Dalwig. Na początku XIX w. Mokre staje się własnością Leopolda i Karola von Hochberga, a w 1817 odstępuje ją Wincentemu von Hochberg. W 1857 nabywa je rodzina Witowskich. Pomiedzy 1911 a 1944 r. jest natomiast w posiadaniu spadkobierców Giechego, przemysłowego towarzystwa akcyjnego z siedzibą w Katowicach - Załężu.

Mokre to dawna wieś folwarczna o typie ulicówki, a obecnie sołectwo w obszarze miejskim Mikołowa. W latach 1973 - 1975 miejscowość była siedzibą gminy Mokre. Znajduje się tutaj tablica upamiętniająca Bohaterskich Obrońców Ojczyzny w 1939 r. Kiedyś wydobywano tu wapień i dolomit. Na terenie sołectwa utworzono strefę Śląskiego Ogrodu Botanicznego. W przeszłości Mokre jako samodzielna miejscowość posiadała stację kolejową, którą wraz z częścią terytorium przyłączono do Łazisk Górnych w latach 50 i 70 XX w.

Śmiłowice

Pierwsze wzmianki na temat Śmiłowic pojawiają się w XIV w. i dotyczą zobowiązań wsi w formie dziesięciny dla parafii mikołowskiej. Najstarsze mapy ukazujące folwark w Śmiłowicach Recie i Śmiłowicach przynależne do dominium w Pszczynie, pochodzą z roku 1636. Początek XX w. to z kolei data z której pochodzi tablica pamiątkowa z okazji urodzin księcia von Pless, potwierdzająca przynależność Śmiłowic do dóbr pszczyńskich.

Śmiłowice to wieś folwarczna o typie ulicówki. Od roku 1922 należała do powiatu rudzkiego, a po jego zniesieniu w roku 1925 włączona została do powiatu pszczyńskiego. W latach 1945 – 54 miejscowość była siedzibą gminy Śmiłowice (Mokre, Borowa Wieś, Paniowy oraz Stara Kuźnia – dziś Ruda Śląska). W roku 1972 Śmiłowice zostały przyłączone do gminy Mokre, a w roku 1975 do gminy miejskiej Mikołów.

**UWARUNKOWANIA – PROBLEMATYKA: DOMINANTY, AKCENTY, MIEJSCA PAMIĘCI
CHARAKTERYSTYCZNE W KRAJOBRAZIE MIASTA**

Dominanty:

1. bazylika p.w. św. Wojciecha w Mikołowie,
2. kościół p.w. MB Śnieżnej,
3. kościół p.w. św. Jana,
4. kościół p.w. św. Mikołaja w Bujakowie,
5. kościół parafialny p.w. MB Częstochowskiej w Śmiłowicach,
6. kościół parafialny p.w. św. Mikołaja w Borowej Wsi,
7. kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca w Mokrem,
8. kościół parafialny p.w. św. Piotra i Pawła w Paniowach.

Akcenty:

Liczne krzyże i kapliczki, posiadające przeważnie wartość zabytkową.

Miejsca pamięci - pomniki, mogiły i tablice:

1. Pomnik Ofiar Faszyzmu poświęcony Polakom, którzy w latach 1939-1945 zginęli z rąk Niemców - skrzyżowanie ul. K. Miarki oraz ul. Żwirki i Wigury.
2. Pomnik i wojenny grób zbiorowy członków ruchu oporu oraz więźniów KL Auschwitz - Birkenau rozstrzelanych przez Niemców w styczniu 1945 r. - ul. Konstytucji 3 Maja.
3. Tablica pamiątkowa Czynu Powstańczego poświęcona uczestnikom powstań śląskich 1919 - 1921 - ul. ks. kard. St. Wyszyńskiego.
4. Pomnik i wojenny grób zbiorowy płk. Władysława Kiełbasy i pięciu nieznanymi żołnierzom WP poległym w walce z Niemcami 2.09.1939 r. - cmentarz parafialny przy kościele św. Wojciecha.
5. Tablica upamiętniająca Ludwika Musioła (1892-1970), wybitnego historyka Śląska - ul. ks. kard. St. Wyszyńskiego.
6. Mogiła Konstantego Prusa (1872-1961), wybitnego mikołowskiego historyka - cmentarz parafialny przy kościele św. Wojciecha.
7. Tablica pamiątkowa Konstantego Prusa – Rynek.
8. Tablica pamiątkowa Karola Miarki (1825-1882) i 100-lecia drukarstwa polskiego w Mikołowie - ul. Żwirki i Wigury 2.
9. Pomnik-wojenny grób zbiorowy dwunastu byłych powstańców śląskich straconych przez Niemców 17.09.1939 r. - Mikołów Gronie, przy ul. Na Wzgórzu i ul. Braterstwa.
10. Pomnik i wojenny grób zbiorowy poświęcony jeńcom radzieckim i żołnierzom Armii Czerwonej poległym w Mikołowie 1939 - 1945 - cmentarz parafialny przy kościele św. Wojciecha.
11. Tablica upamiętniająca pobyt w Mikołowie Cypriana Kamila Norwida w 1845 r. - ul. Jana Pawła II 1.
12. Pomnik ku czci poległych w powstaniach śląskich 1919 - 1921 oraz podczas II wojny światowej - Mikołów Mokre, ul. Wojska Polskiego.
13. Mogiła zbiorowa żołnierzom szwedzkim poległym w wojnie trzydziestoletniej (1618-1648) - Mikołów Bujaków, ul. Bytomska.
14. Tablica poświęcona poecie Rafałowi Wojaczkowskiemu (1945 - 1971) - ul. Jana Pawła II 8.
15. Tablica i płaskorzeźba poświęcona Konstantemu Wolnemu, pierwszemu Marszałkowi Sejmu Śląskiego - Mikołów Bujaków, ul. ks. Górka.
16. Tablica upamiętniająca Rudolfa Virchowa (1821 - 1902), lekarza, antropologa, badacza Troi - ul. Konstantego Prusa 14.
17. Tablica upamiętniająca 25 mikołowian wywiezionych do Związku Sowieckiego w 1945 roku, skąd nie powrócili – wejście na rynek przy ul. Krakowskiej.

Fortyfikacje Obszaru Warownego „Śląsk” Odcinek Mikołów:

1. ciężki betonowy schron bojowy – Śmiłowice, w polu około 100 m na północny wschód od drogi Mikołów – Gliwice, 1939 r.;
2. ciężki betonowy schron bojowy – Śmiłowice, ul. Kawalca 36, około 200 m na południe od drogi Gliwice – Mikołów (obecnie w zabudowaniach wsi), 1939 r.;
3. ciężki betonowy schron bojowy – Śmiłowice, obok zabudowań przy ul. Kawalca 1a, 1939 r.;
4. ciężki betonowy schron bojowy – Śmiłowice, obok samotnych zabudowań na południe od wsi, 1939 r.;

5. ciężki betonowy schron bojowy – Mokre, 1939 r.;
6. ciężki betonowy schron bojowy – na skraju lasu obok linii kolejowej z Mikołowa do Rybnika, 1939 r.

OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW:

MIKOŁÓW-CENTRUM

I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej. Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
1.	Układ urbanistyczny miasta, z nieregularną siatką ulic, z centralnie położonym rynkiem w kształcie wydłużonego czworoboku					683/66 15.06.66 r.	granice rozciągają się na układ parcel i ulic: Jana Pawła II, Stawowa, Lompy, Okrzei - od ul. Jana Pawła II do wylotu ze skrzyżowaniem z ul. Świętego Wojciecha, Powstańców i Krakowską od Rynku do wylotu ze skrzyżowaniem z ul. Świętego Wojciecha, Konstytucji 3 Maja od Rynku do wylotu ze skrzyżowaniem z ul. Górniczą oraz na teren historycznego kopca na zapleczu ul. Jana Pawła II i teren wzgórza od cmentarza ewangelickiego do ul. Konstantego Prusa, z terenem otaczającym kapliczkę św. Mikołaja włącznie. Kopiec na zapleczu ul. Jana Pawła II – wpisany decyzją nr 698/65 z dn. 30 lipca 1965
2.	Kompozycja o charakterze krajobrazowym zamkniętym. <u>Do rejestru wpisane są:</u> 1. Układ kompozycyjny wraz z alejkami i ścieżkami parkowymi; 2. Zespół drzewostanu parkowego; 3. Elementy małej architektury: schody, kamień narzutowy, murki oporowe	ul. Konstytucji 3 Maja ul. Młyńska	XVIII wiek			A 51/01 17.12.01 r.	Usytuowany pomiędzy ul. Konstytucji 3 Maja (stanowiącą południowo-wschodnią granicę) i ul. Młyńską od północy. Od zachodu park ograniczony jest ciekami wodnym. W północnej części założenia znajdują się tzw. Małe Planty, oddzielone od Dużych Plant ul. Górniczą

I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej. Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
	z kamienia i kamienny cokół. <u>Do rejestru zabytków nie są wpisane:</u> 1. Umocnienia brzegów cieków wodnych płytami ażurowymi; 2. Nowe boisko w południowo-wschodniej części parku; 3. Teren dawnego kręgu; 4. Nawierzchnia alejek						
3.	Kościół parafialny pod wezwaniem Św. Wojciecha, bazylika mniejsza	ul. Księdza kardynała Stefana Wyszyńskiego 2	XIX wiek	Z prezbiterium na południowy wschód, murowany, potynkowy, trójnawowy, prezbiterium zamknięte absydą; od północnego zachodu dwie kwadratowe wieże	neoromański	A682/66 31.05.66 r.	granice obejmują działkę oraz wyposażenie wnętrza
4.	Kościół filialny pod wezwaniem Matki Boskiej Śnieżnej (dawniej Św. Wojciecha)	ul. Stefana Okrzei	XVI wiek	Orientowany, murowany z kamienia, otynkowany, jednonawowy, zamknięty od wschodu trójbocznie, na zewnątrz oszkarpowany.	Późnogotycki,	680/66 28.05.66 r.	Granice oznaczono w ramach ogrodzenia, obejmują również wyposażenie wnętrza.
5.	Budynek mieszkalny	ul. Krakowska 2	XIX wiek	Murowany, parterowy, z pięterkiem na osi, prostokątny, w piwnicach sklepienia żaglaste, elewacja frontowa siedmioosiowa		A 692/66 31.05.66 r.	Granice obejmują całość obiektu w ramach parceli budowlanej
6.	Budynek willowy	ul. Krakowska 33		Wpis do rejestru zabytków nie obejmuje		A 83/03 3.03.03 r.	Granice obejmują całość założenia w granicach działki, a w szczególności bryłę,

I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej. Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
				współczesnych okien plastikowych, poszczególnych drzew w sadzie i budynku gospodarczego			konstrukcję, elewację, wystrój architektoniczny wnętrza, stolarkę okienną i drzwiową budynku oraz ogród willowy
7.	Budynek mieszkalny	ul. Okrzei 2	XIX wiek	Przebudowany, piętrowy, na rzucie nieregularnym, piwnice sklepione żaglasto i kolebkowo o łuku odcinkowym. Elewacja frontowa pięcioosiowa.		A709/66 31.05.66	Granice ochrony obejmują całość obiektu w ramach parceli budowlanej
8.	Budynek mieszkalny	ul. Okrzei 3	XIX wiek, Mury wcześniejsze	Piętrowy, prostokątny. elewacja frontowa pięcioosiowa		A710/66 31.05.66	Granice obejmują działkę
9.	Zespół steli nagrobnych na cmentarzu żydowskim, wykonanych w kamieniu	ul. Konstytucji 3 Maja / Stara Droga	XVIII-XIX wiek			B 462/73 5.11.73	
10.	Budynek mieszkalny	Rynek 1	XVIII wiek, przebudowany w XIX wieku	Murowany, tynkowany, piętrowy, prostokątny, w pomieszczeniach parteru stropy belkowe		685/66 31.05.66	Granice obejmują działkę
11.	Budynek mieszkalno-usługowy	Rynek 6	XVIII wiek, przebudowany w XIX wieku	Murowany, Tynkowany, piętrowy, prostokątny		686/66 31.05.66	Granice obejmują działkę
12.	Budynek mieszkalny	Rynek 13	XVIII wiek	Murowany, fasada tynkowana, podpiwniczony, fasada czteroosiowa z podziałem korynckimi lukarnami. Wystrój elewacji zewnętrznej budynku (pilastry i obramienia okien), z około 1794 roku, barokowe, kamienne	barokowy	A681/66 31.05.66 B457/73 5.11.73	Granice obejmują działkę
13.	Dom	Rynek 14	XVIII wiek	Podział elewacji frontowej pilastrami		A284/50 1.03.50	Brak określenia granic

I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej. Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
				zakończonymi kapitelami		Woj. śląsko-dąbrowskie	
14.	Budynek mieszkalny	Rynek 15	XVIII wiek, przebudowany w XIX wieku	Murowany, tynkowany, piętrowy, prostokątny		A687/66 31.05.66	Granice obejmują działkę
15.	Budynek mieszkalny	Rynek 18	XVIII wiek, przebudowany w XIX wieku	Murowany, podpiwniczony, piętrowy, piwnice sklepione kolebkowo		A688/66 31.05.66	Granice obejmują działkę
16.	Budynek mieszkalny-dawny zajazd MDK	Rynek 19	XVIII wiek, przebudowany w XIX wieku	Murowany, podpiwniczony, piętrowy, prostokątny, sala rycerska na parterze ze wspartym na filarze sklepieniem żaglastym z gurtami; piwnice sklepione kolebkowo		A689/66 31.05.66	Granice obejmują działkę
17.	Budynek mieszkalny	Rynek 20	XVIII wiek, przebudowany w XIX wieku	Murowany, piętrowy, prostokątny		A690/66 31.05.66	Granice obejmują działkę
18.	Budynek mieszkalny	Rynek 25	XXIII wiek, przebudowany w XIX wieku	Murowany, piętrowy, prostokątny, w dwóch izbach i piwnicach sklepienie kolebkowe;		A 691/66 31.05.66	Granice obejmują działkę
19.	Budynek kaplicy cmentarnej kościoła ewangelicko-augsburskiego imienia świętego Jana	Plac księdza Jana Karpeckiego	1900 rok		neogotycki	A 203/06 08.11.06	Granice obejmują budynek kaplicy w obrysie murów zewnętrznych
20.	Budynek plebanii kościoła ewangelicko-augsburskiego imienia świętego Jana	Plac księdza Jana Karpeckiego 1	Lata 1871-1872, rozbudowany w 1914 roku			A 202/06 8.11.06	Granice obejmują budynek plebanii w obrysie murów zewnętrznych
21.	Budynek kościoła ewangelicko-augsburskiego imienia świętego Jana	Plac księdza Jana Karpeckiego 1	Lata 1860-1861		neogotycki	A 201/06 08.11.06	Granice obejmują budynek kościoła i jego najbliższe otoczenie (z wyjątkiem budynku gospodarczego), otoczone niewpisanym do rejestru zabytków ogrodzeniem
22.	budynek	ul. Jana Pawła II	Okolo 1900	Elewacja kamienna	secesja	Budynek	Granice obejmują budynek

I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej. Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
		10	rok			A 21/99 30.09.99 Elewacja B458/73 5.11.73	
23.	Stanowisko archeologiczne-wczesno-średniowieczna osada, przypuszczalnie obronna	Zaplecze ul. Jana Pawła II	XII-XIII wiek			C 698/66 31.05.66	
24.	Budynek mieszkalny	ul. Konstytucji 3 ul. Maja 8	XIX wiek	Murowany, parterowy, prostokątny, z sienią przelotową na osi w izbach sklepienia żaglaste; elewacja frontowa ośmioosiowa		A 696/66 31.05.66	Granice obejmują całość obiektu w ramach parceli budowlanej
KRZYŻE I KAPLICZKI							
25.	Krzyż przydrożny Męki Pańskiej	Plac księdza Jana Karpeckiego zbieg ulic Prusa i Katowickiej				B 1/99 31.08.99	
26.	Kapliczka przydrożna	Obok domu nr 10 przy ul. Konstantego Prusa	Koniec XVIII wieku	murowana	barokowa	B 461/73	
27.	Kapliczka przydrożna	ul. Pszczyńska	Przełom XVIII i XIX wieku	w formie słupa		B 460/73 5.11.73	
28.	Krzyż przydrożny przy kościele filialnym pod wezwaniem Matki Boskiej Śnieżnej	Ul .Stefana Okrzei	1873	kamienny	barokowo - ludowy	B 455/73 5.11.73	
29.	Figura Świętego Jana Nepomucena	ul. Stefana Okrzei przy kościele filialnym pod wezwaniem Matki Boskiej Śnieżnej (dawniej Świętego Wojciecha),	z początku XIX wieku	kamienna	barokowo-ludowa	B 455/73 5.11.73	

I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej. Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
30.	Płaskorzeźba Chrystusa w Ogrójcu w kapliczce	ul. Rymera (przy drodze do Borowej Wsi)	1 poł. XIX w.			459/73 5.11.73	

BOROWA WIEŚ

I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej.Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
1.	Kościół parafialny pw. Św. Mikołaja	ul. Gliwicka 354	XVIII w.	orientowany drewniany, konstrukcja zrębowa, z wieżą konstrukcji słupowej, na podmurowaniu, nawa na rzucie prostokąta, węższe prezbiterium zamknięte trójbocznie		A/676/66 28.05.66r. Województw o katowickie A 359/52 Województw o śląsko - dąbrowskie	Granice obejmują całość obiektu w ramach ogrodzenia i obejmują również wyposażenie wnętrza

BUJAKÓW

I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej.Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
1.	Kościół parafialny pw. Św. Mikołaja	ul. Księdza Franciszka Górka 58	XVI w., przekształcony w XX w.	orientowany murowany, potynkowany, nawa na rzucie prostokąta, z przyległą od zachodu wieżą na rzucie kwadratu		A/567/66 05.02.66r.	Granice obejmują całość obiektu i najbliższe otoczenie.

MOKRE

I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej.Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
1.	Kościół pw. Św. Wawrzyńca		XVI w. Przebudowany w XIX w.	orientowany murowany, potynkowany, jednonawowy, wyższe prezbiterium prostokątne	neogotycki	A/727/66 15.07.66r.	Granice ochrony obejmują całość obiektu w ramach ogrodzenia i obejmują również wyposażenie wnętrza

KRZYŻE							
2	krzyż z płaskorzeźbą Matki Boskiej	przed kościołem p.w. Św. Wawrzyńca		kamienny		430/73 z dnia 15.07.1973	
3.	Figura św. Jana Nepomucena	ul. Zamkowa 13	Pomiędzy 1819-1857r.	kamienna	ludowa	B/428/73 15.07.73 r.	
4.	Krzyż Męki Pańskiej	Zbieg ulic Wojska Polskiego i Kruczej	1892r.	ufundowany przez Jakuba i Józefę Bojdołów z Mokrego		B 63/05 18.05.05 r.	
5.	Krzyż przydrożny	ul. Wojska Polskiego 7	1843r.	kamienny		B/423/73 15.07.73 r.	

PANIOWY							
I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej.Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
1.	Kościół św. Piotra i Pawła	ul. Staromiejska 92	XVIII w.	Orientowany drewniany, konstrukcja zrębowa, krótkie prezbiterium zamknięte trójbocznie, szersza nawa prostokątna od zachodu wieża i nowsza kruchta; w prezbiterium i nawie pozorne sklepienie kolebkowe		A/711/66 31.05.66r. Województw o katowickie A 349/52 18.02.52r. województw o śląsko-dąbrowskie	Granice ochrony obejmują całość obiektu w ramach ogrodzenia i obejmują również wyposażenie wnętrza
KRZYŻE							
2.	Krzyż przydrożny	ul. Wolności 17	Pocz. XIX w.	drewniany	barokowo - ludowy	B/436//73 27.08.73 r.	

ŚMIŁOWICE							
I.p.	Obiekt	Adres (lokalizacja)	Czas powstania	Opis obiektu	Styl	Nr Rej.Zab. Data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej Uwagi
1. ³⁾	Schron bojowy będący elementem Podocinka „Śmiłowice” Odcinka „Mikołów” Obszaru Warownego „Śląsk”,	ul. Gliwicka	1939 r.	ciężki betonowy, tzw. „schron wykopowy”, nietypowy układ wejścia zwany „labiryntowym”		A/787/2021 24.03.2021r.	Granice ochrony obejmują całość obiektu w granicach murów zewnętrznych budowli

Źródła: materiały Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach

³⁾ *Zmiana wprowadzona Uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa Nr ..... z dnia ..... r. w sprawie zmiany „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mikołowa”*

UWARUNKOWANIA – PROBLEMATYKA: **OBIEKTY WSKAZANE DO OCHRONY ZAPISAMI PLANÓW****I. Obiekty zabytkowe zakwalifikowane do ochrony w ramach zapisu w planie zagospodarowania przestrzennego gminy Mikołów.**

1. Obiekty kubaturowe i małej architektury:

MIKOŁÓW-CENTRUM

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
OBIEKTY MIESZKALNE				
1	dom	Bluszcza	5	około 1900 r.
2	dom	Bluszcza	6	około 1900 r.
3	dom	Bluszcza	8	około 1900 r.
4	dom	Bluszcza	10	około 1900 r.
5	dom	Bluszcza	12	około 1900 r.
6	dom	Bluszcza	14	około 1900 r.
7	dom	Bluszcza	16	około 1900 r.
8	dom	Bluszcza	18	około 1900 r.
9	dom	Bluszcza	20	około 1900 r.
10	willa	Biskupa Bandurskiego	4	około 1900 r.
11	willa	Biskupa Bandurskiego	6	około 1900 r.
12	dom	Długa	2	przełom XIX i XX wieku
13	dom	Plac Jana Karpeckiego	2	1854 r.
14	dom	Plac Jana Karpeckiego	3	1911 r.
15	dom	Katowicka	1	1909 r.
16	dom	Katowicka	2/2a	1900 r.
17	dom	Katowicka	4	połowa XIX wieku
18	dom	Katowicka	5	połowa XIX wieku
19	dom	Katowicka	6	początek XX wieku
20	dom	Katowicka	7	
21	dom	Katowicka	8	początek XX wieku
22	dom	Katowicka	10	połowa XIX wieku
23	kamienica	Katowicka	12	1910 r.
24	dom	Katowicka	18	1890 r.
25	willa z młynem	Katowicka	20	przełom XIX i XX wieku
26	dom	Katowicka	22	1900 r.
27	kamienica	Konstytucji 3 Maja	2	
28	dom	Konstytucji 3 Maja	4	1900 r.
29	dom	Konstytucji 3 Maja	5	1900 r.
30	dom	Konstytucji 3 Maja	9	około 1900 r.
31	kamienica	Konstytucji 3 Maja	10	1900 r.
32	kamienica	Konstytucji 3 Maja	13	1905 r.
33	kamienica	Konstytucji 3 Maja	15	1904 r.
34	kamienica	Konstytucji 3 Maja	16	
35	kamienica	Konstytucji 3 Maja	17	1905 r., stolarka zmieniona współcześnie
36	willa	Konstytucji 3 Maja	18	1910 r.
37	gimnazjum	Konstytucji 3 Maja	20	około 1930 r.
38	dom	Konstytucji 3 Maja	30	początek XX wieku
39	dom	Konstytucji 3 Maja	32	początek XX wieku
40	dom	Konstytucji 3 Maja	34	początek XX wieku
41	dom	Konstytucji 3 Maja	36	początek XX wieku
42	willa	Konstytucji 3 Maja	55	około 1930 r.
43	willa	Konstytucji 3 Maja	57	około 1930 r.
44	przedszkole nr3	Konstytucji 3 Maja	38	około 1930 r.
45	dom	Konstytucji 3 Maja	42/44	około 1930 r.
46	dom	Konstytucji 3 Maja	46/48	około 1930 r.
47	kamienica	Krakowska	1	początek XX wieku
48	dom mieszkalno-	Krakowska	3	około 1900 r.

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
	handlowy			
49	kamienica	Krakowska	5	1900 r.
50	dom	Krakowska	6	1905 r.
51	dom	Krakowska	7	około 1860 r.
52	kamienica	Krakowska	8	przełom XIX i XX wieku
53	dom	Krakowska	10	1900 r.
54	dom	Krakowska	11	koniec XIX wieku
55	dom	Krakowska	12	1900 r.
56	kamienica	Krakowska	14	1840r. przebudowany w XIX wieku
57	kamienica	Krakowska	16	1811r., nadbudowa w1912 r.
58	dom	Krakowska	19	około 1800 r.
59	kamienica	Krakowska	24	około 1900 r.
60	kamienica	Krakowska	26	około 1900 r.
61	dom	Krawczyka	1	1902 r.
62	dom	Krawczyka	7	1900 r.
63	dom	Krawczyka	9	przełom XIX i XX w.
64	dom	Krawczyka	13	1930 r.
65	dom	Krawczyka	21	lata 1893-1894
66	dom	Lompy	1	1900 r.
67	kamienica	Lompy	2	początek XX wieku
68	dom	Lompy	3	druga połowa XIX wieku
69	kamienica	Lompy	5	druga połowa XIX wieku
70	kamienica	Jana Pawła II	1	po 1794 r. z późniejszymi zmianami.
71	kamienica	Jana Pawła II	2	1798 r. przebudowany w XIX wieku
72	kamienica	Jana Pawła II	3	koniec XIX wieku, remont w 1962 r.
73	kamienica	Jana Pawła II	4	przełom XVIII i XIX w.
74	kamienica	Jana Pawła II	6	przełom XVIII i XIX w., remont w latach 80 XX wieku
75	kamienica	Jana Pawła II	7	1903 r.
76	kamienica	Jana Pawła II	8	przełom XVIII i XIX w., nadbudowa w 1905 r., remont w latach 80 XX wieku
77	kamienica	Jana Pawła II	9	po 1794 r., przebudowany w 1877r.
78	kamienica	Jana Pawła II	12	1900r.
79	kamienica	Jana Pawła II /Lompy1	14	początek XX w.
80	kamienica	Jana Pawła II	15	początek XX w.
81	kamienica	Jana Pawła II	16	początek XX w.
82	kamienica	Jana Pawła II	17	przełom XIX i XX w.
83	dom	Jana Pawła II	18	początek XX w.
84	kamienica	Jana Pawła II	19	przełom XIX i XX w.
85	kamienica	Jana Pawła II	21	ok. 1900 r.
86	dom	Jana Pawła II	23	początek XX w.
87	dom	Karola Miarki	8	1912 r.
88	kamienica	Karola Miarki	9	połowa XIX w.
89	dom	Karola Miarki	10	1900 r.
90	kamienica	Karola Miarki	12	1900 r.
91	dom	Karola Miarki	14	1915 r.
92	willa, obecnie starostwo	Karola Miarki	15	1880 r.
93	dom	Karola Miarki	16	1932 r.
94	dom	Karola Miarki	18	1905 r.
95	dom	Karola Miarki	28	1880 r.
96	budynek mieszkalny	Okrzei	1	początek XIX w.
97	dom	Okrzei	4	1832 r.
98	kamienica	Okrzei	5	początek XIX w.
99	dom	Okrzei	8	początek XIX w.
100	kamienica	Okrzei	14	1882 r.
101	kamienica	Okrzei	16	1882 r.

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
102	kamienica	Okrzei	20	1900 r.
103	dom	Okrzei	23	pierwsza połowa XIX w.
104	kamienica	Okrzei	25	1902 r.
105	dom	Okrzei	29	1800 r.
106	dom	Okrzei	34	około 1920 r.
107	dom	Okrzei	37	około 1920 r.
108	kamienica	Planty	1	1901 r.
109	willa	Planty	2	1905 r.
110	willa	Planty	3	1903 r.
111	willa	Planty	4	1905 r.
112	kamienica	Podleska	7	1905 r.
113	dom	Powstańców	2	początek XIX w.
114	dom	Powstańców	3	początek XX w.
115	willa	Powstańców	7	1930 r.
116	dom	Prusa	1	1900 r.
117	kamienica	Prusa	3	1912 r.
118	dom	Prusa	14	początek XX w.
119	willa	Prusa	17	początek XX w.
120	budynek mieszkalno-usługowy	Prusa	23	okres międzywojenny
121	kamienica	Prusa	25	okres międzywojenny
122	kamienica	Pszczczyńska	1	1902 r.
123	dom	Pszczczyńska	3	1900 r.
124	dom	Pszczczyńska	5	połowa XIX w.
125	dom	Pszczczyńska	13	początek XX w.
126	kamienica	Pszczczyńska	15	1905 r.
127	kamienica	Pszczczyńska	17	1905 r.
128	dom	Pszczczyńska	25	1900 r.
129	dom	Pszczczyńska	38	początek XX w.
130	dom	Rybnicka	1	1860 r.
131	kamienica	Rynek	2	około 1800 r.
132	kamienica	Rynek	3	XVIII w., przebudowany ok. 1900 r.
133	kamienica	Rynek	4	połowa XVIII w. przebudowany na początku XX wieku
134	kamienica	Rynek	7	XVIII w., przebudowany w 1838r. i na pocz. XXw.
135	kamienica	Rynek	8	około 1800 r.
136	kamienica	Rynek	9	koniec XIX w.
137	kamienica	Rynek	10	koniec XIX w.
138	dom	Rynek	11	około 1800r.
139	kamienica	Rynek	12	XVIII w., przebudowany w połowie XIX w. i w latach 60 XX w.
140	kamienica	Skotnica	6	początek XX w.
141	dom	Skotnica	8	koniec XVIII w.
142	kamienica	Skotnica	9	przełom XIX i XX w.
143	kamienica	Szafranka	1	1932 r.
144	kamienica	Szafranka	3-5	1906 r.
145	dom	Szafranka	6	1860 r.
146	dom	Szafranka	7	1875 r.
147	dom	Szafranka	8	koniec XIX w.
148	dom	Szafranka	10	koniec XIX w.
149	dom	Szafranka	12	koniec XIX w.
150	dom	Szafranka	17	około 1880 r.
151	dom	Towarowa	4	około 1900 r.
152	dom	Św. Wojciecha	2	1932 r.
153	dom	Św. Wojciecha	6	1802 r.
154	dom	Św. Wojciecha	8	początek XIX w.
155	dom	Św. Wojciecha	10	koniec XIX w.
156	kamienica	Św. Wojciecha	11	koniec XIX w.
157	kamienica	Św. Wojciecha	9	około 1900 r.
158	dom	Św. Wojciecha	13	1928 r.
159	dom	Św. Wojciecha	14	koniec XIX w.

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
160	dom	Św. Wojciecha	16	koniec XIX w.
161	dom	Św. Wojciecha	19	około 1910 r.
162	dom	Św. Wojciecha	20	około 1910 r.
163	dom	Św. Wojciecha	23	około 1910 r.
164	dom	Św. Wojciecha	25	około 1910 r.
165	plebania	Wyszyńskiego	2	1909r. remont w 1960 r.
166	dom	Wyszyńskiego	3	1850 r.
167	dom	Wyszyńskiego	6	1870 r.
168	dom	Wyszyńskiego	8	koniec XIX w.
169	Dawne więzienie	Wyszyńskiego	Na tyłach sądu	1877 r.
170	dom	Wyszyńskiego	17	1900 r.
171	dom	Wyzwolenia	3	1900 r.
172	dom z oficyną	Wyzwolenia	5	1900 r.
173	dom	Wyzwolenia	8	około 1920 r.
174	dom	Wyzwolenia	12	około 1900 r.
175	dom	Wyzwolenia	13a	około 1900 r.
176	dom	Wyzwolenia	18	około 1930 r.
177	willa	Żwirki i Wigury	1	koniec XIX w.
178	dom	Żwirki i Wigury	13	około 1930 r.
179	dom	Żwirki i Wigury	14	około 1900 r.
180	dom	Żwirki i Wigury	16	około 1900 r.
181	dom	Żwirki i Wigury	19	około 1930 r.
182	dom	Żwirki i Wigury	22	około 1900 r.
183	dom	Żwirki i Wigury	27	około 1930 r.
OBIEKTY USŁUGOWE				
1	bank	Krakowska	29	około 1880 r.
2	zespół szpitala	Okrzei	27	1898 r.
3	ośrodek zdrowia	Waryńskiego	2	1906 r.
4	sąd	Wyszyńskiego	4	1866 r.
5	sąd	Wyszyńskiego	12	1909 r.
6	sąd	Wyszyńskiego	14	1877 r.
7	dom-starostwo	Wyszyńskiego	13	1900 r.
8	liceum	Żwirki i Wigury	25	około 1930 r.
9	zespół salwatorianów wraz ze szkołą specjalną	Plac Salwatorianów		
10	ratusz	Rynek	16	1872 r. przebudowany w latach 1929/1930 i w 1965 r.
OBIEKTY SAKRALNE				
I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
KAPLICE				
1	kapliczka architektoniczna	Rymera		
2	kapliczka słupowa	Prusa		
3	kaplica kubaturowa z ołtarzem Najświętszej Marii Panny	Katowicka przy DK 81		
4	kaplica na cmentarzu katolickim	po południowej stronie muru		
5	kaplica św. Mikołaja z obrazem Św. Mikołaja	Dworcowa		XVIII w.
6	kaplica św. Mikołaja	Prusa		koniec XVIII w.
4	kaplica cmentarna	Prusa		1900 r.
7	kapliczka przydrożna	Pszczynska		XIX w.
8	kaplica cmentarna	Wyszyńskiego		1880 r.
9	kaplica	przy drodze do Borowej Wsi		XIX w.
KRZYŻE				
1	krzyż Męki Pańskiej - kamienny	Plac Jana Karpeckiego		1895 r.
2	krzyż z figurą Matki Boskiej	S. Okrzei		
3	krzyż	Wolności		
4	krzyż drewniany	Rybnicka	7	krzyż drewniany

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
5	krzyż cmentarny	Prusa		1875 r.
6	krzyż przy kościele parafialnym pod wezwaniem św. Wojciecha	Wyszyńskiego		przełom XIX i XX w.
CMENTARZE				
1	cmentarz-rzymsko-katolicki	Wyszyńskiego		XIX w.
2	cmentarz ewangelicki	Prusa		XVIII w.
3	cmentarz żydowski	Stara Droga/ Konstytucji 3 Maja		1720 r.
ZABYTKI TECHNIKI				
1	pozostałości młyna	Plac Jana Karpeckiego przy numerze 3		koniec XIX w.
2	młyn	Młyńska	10	około 1880 r.
3	fabryka palenisk mechanicznych	Towarowa	11	koniec XIX w.
4	zakłady papiernicze	Rybnicka	5	1910 r.
5	zakłady graficzne	Żwirki i Wigury	1	koniec XIX w.
6	stacja PKP-spedycja	stacja PKP		około 1880 r.

BOROWA WIEŚ

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	dawna karczma	Gliwicka	366	murowana, koniec XIX w.
KRZYŻE				
2	krzyż przydrożny	Gliwicka/Buczka		początek XX w.
3	krzyż prosty	Piaskowa	81	
4	Krzyż prosty	Równoległa	85	

BUJAKÓW

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	budynki gospodarcze dawnego folwarku	Dworska	2	murowane XIX w.
2	budynki gospodarcze dawnego folwarku	Dworska	2	murowane XIX w.
3	budynek folwarczny	Dworska	3	murowany koniec XIX w.
4	budynek gospodarczy dawnego folwarku	Dworska	3	murowany koniec XIX w.
5	czworak	Nomiarki	1	murowany koniec XIX w.
6	czworak	Nomiarki	3	murowany koniec XIX w.
7	plebania	Księdza Górka		murowana 1820 r.
8	dom	Księdza Górka	60	Murowany 1840 r.
FIGURY				
1	figura św. Jana Nepomucena	Księdza Górka	80	murowana XIX w.
KAPLICE				
2	kapliczka słupowa	Korfantego	2	
3	kapliczka	Księdza Górka		
KRZYŻE				
4	Krzyż z figurą Matki Boskiej	Korfantego	4	
5	krzyż	Księdza Górka	71	
6	krzyż Męki Pańskiej	Wolnego	11	
7	krzyż prosty	Szkolna		
8	krzyż pokutny	Ogród parafialny		
9	krzyż prosty	Księdza Górka	2	
10	krzyż prosty	droga z Bujakowa do Chudowa		
11	krzyż prosty	Cyprysów	5	
12	krzyż prosty	Marzankowice		
13	krzyż prosty	Sośnia Góra	7	

14	krzyż prosty	Księżda Górka		
15	krzyż	Dziedziniec Klasztoru Siostr Służebniczek NMP		kamienny z 1691 r.
16	studnia z figurą św. Florianą	Księżda Górka	60	murowana XIX w.
17	krzyż	Korfantego		murowany XIX w.
18	krzyż	Korfantego		murowany, żeliwny 1888 r.
19	krzyż	Spyry		drewniany, początek XX w.
CMENTARZE				
20	Cmentarz rzymsko- katolicki	Księżda Górka		XIX w.
ZABYTKI TECHNIKI				
21	wapiennik	Droga z Bujakowa do Mokrego, ulica główna		Kamienny, początek XIX w.

GOJ

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	dom	Zamkowa	3	murowany XIX w.
2	plebania	Zamkowa	4	murowana 1839 r.
3	stodoła	Zamkowa	4	murowana 1839 r.
4	budynek gospodarczy	Zamkowa	4	murowany 1839 r.
5	dawna szkoła	Zamkowa	5	murowana 1820 r.
6	dawna karczma	Zamkowa	11	murowana XIX w.
7	stodoła	Zamkowa	11	murowana XIX w.
8	dom	Zamkowa	12	murowana XIX w.
9	przedszkole	Zamkowa	2	murowane, początek XX w.

GNIOTEK

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	Dom dla pracowników kopalni Barbara	Podleska	66	Murowany, lata dwudzieste XX w.
2	Dom dla pracowników kopalni Barbara	Podleska	68	Murowany, lata dwudzieste XX w.
3	Dom dla pracowników kopalni Barbara	Podleska	70	Murowany, lata dwudzieste XX w.
4	Budynek biurowy	Podleska	72	Murowany, lata dwudzieste XX w., silnie przebudowany
KRZYŻE				
3				
4	krzyż prosty	Rolnicza		
KAPLICZKI				
5	kapliczka	Rolnicza	41	
6	kapliczka skrzynkowa	Staropodleska		
7	kapliczka skrzynkowa	Wiązowa		

KAMIONKA JAMNA

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	dom-dawna karczma	Katowicka	93	murowany, początek XX w.
2	Budynek biurowy	Podleska	81	murowany, lata dwudzieste XX w.
3	willa	Plebiscytowa	22	Murowany, koniec XIXw.
KRZYŻE				
4	krzyż z figurą Matki Boskiej	przy skrzyżowaniu Katowickiej i Świerkowej	1	
5	krzyż	Jagodowa/Podleska		murowany 1922 r.
6	krzyż	Sienkiewicza	24	
KAPLICE				
7	kapliczka	Katowicka		murowany, koniec XIXw.

KOLONIA HUTA

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	krzyż	Kolonia Huta		XIX w.

MOKRE

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	szkoła	15 Grudnia	1	murowany, początek XX w.
2	dom	15 Grudnia	13	murowany, początek XX w.
3	dom	15 Grudnia	24	murowany XIX w.
4	dom	15 Grudnia	34	murowany XIX w.

PARKI

5	park dworski	Zamkowa		XIX w.

KRZYŻE

6	krzyż Męki Pańskiej	Krucza		murowany XIX w.
7	krzyż z figurą Matki Boskiej	Zamkowa	4	
8	krzyż z figurą Matki Boskiej	Źródłana		
9	krzyż prosty	Sosnowa		
10	krzyż	przy głównej drodze		Kamienny 1892 r.
11	krzyż z figurą Matki Boskiej	przy wjeździe do wsi Mokre		kamienny
12	krzyż	15 Grudnia		murowany XIX w.
13	krzyż	Łączna	69	murowany XIX w.
14	krzyż	Łączna		murowany 1888 r.

KAPLICZKI

15	kapliczka architektoniczna	Skrzyżowanie Zamkowej i 22 Lipca		
16	kapliczka tzw. szwedzka	Zamkowa		murowana VII w.

FIGURY

17	figura św. Jana Nepomucena	Zamkowa	7	murowana 1910 r.

CMENTARZE

18	cmentarz rzymsko-katolicki	Zamkowa		XIX w.

ZABYTKI TECHNIKI

19	ciąg wapienników	15 Grudnia		kamienne XIX w.

PANIOWY

OBIEKTY REZYDENCJONALNE

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	pałac	Przelotowa		przełom XVII i XIX w.

ZABUDOWA MIESZKANIOWA

2	budynek gospodarczy	Przelotowa		XIX w.
3	budynek gospodarczy	Przelotowa		XIX w.
4	budynek gospodarczy-gorzelnia	Przelotowa		XIX w.
5	budynek gospodarczy	Przelotowa		XIX w.
6	budynek gospodarczy	Przelotowa		XIX w.
7	budynek gospodarczy	Przelotowa		XIX w.
8	budynek gospodarczy	Przelotowa		XIX w.
9	dom	Wolności	19	murowany, przełom XIX i XX w.
10	plebania	Staromiejska	91	murowana XIX w.
11	dom	Staromiejska	92	murowany XIX w.
12	dom	Staromiejska	126	murowany XIX w., częściowa zmiana stolarki

KAPLICE				
13	kapliczka	Przelotowa	25	murowana XIX w.
14	Kaplica z drewnianą figurą św. Jana Nepomucena	przy szosie do Bujakowa, obok dawnej leśniczówki		odremontowana w 1949 r.
15	Kaplica św. Jana Nepomucena	mur okalający cmentarz od północy		
KRZYŻE				
16	krzyż	Staromiejska	74	drewniany XIX w.
17	krzyż fundacji Macieja Rudzkiego	Na skrzyżowaniu (wygodzie) szosy gliwickiej i rybnickiej		z 1850 r.
18	krzyż prosty	Mokierska		
19	krzyż prosty	Przelotowa	36	
20	krzyż prosty	Wolności	27	
21	krzyż prosty	15 Grudnia		murowany z XIX w.
CMENTARZE				
22	cmentarz rzymsko-katolicki	Staromiejska		XIX w.

REGIELOWIEC

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	chałupa	Dołowa	5	murowana, XIX w.

RETA

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	dom- dawna karczma	Gliwicka	62	murowany XIX w.
2	dom	Gliwicka	86	murowany XIX w.
3	dom	Przyjaźni	21	murowany początek XX w.
KRZYŻE				
4	krzyż	Gliwicka	36	drewniany, początek XX w.

RUSINÓW

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	krzyż przydrożny	Rusinów		murowany XIX w.

ŚMIŁOWICE

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	budynki gospodarcze folwarczne	Gliwicka	85	murowane XIX w.
2	budynki gospodarcze folwarczne	Gliwicka	85	murowane XIX w.
3	aleja dworska	Gliwicka	85	XIX w.
4	czworaki	Kawalca	41	murowany XIX w.
5	czworaki	Kawalca	43	murowany XIX w.
6	dom	Kawalca	49	murowany XIX w.
7	zespół domów	Kawalca	52	
8	dom	Łączna/Gliwicka		
KAPLICZKI				
9	kapliczka	Gliwicka	102	murowana XIX w.
10	kapliczka architektoniczna	Zbieg ulic Gliwickiej i Jesionowej	przy szkole podstawowej nr 9	
KRZYŻE				
11	krzyż z figurą Matki Boskiej i świętych	Rusinów		
12	krzyż mężczy Pańskiej	Gliwicka		
13	krzyż przydrożny	Gliwicka	120	1919 r.
5	krzyż prosty	Gliwicka	36	

6	krzyż	Gliwicka	

II. Obiekty o wartościach kulturowych zakwalifikowane do ochrony w ramach zapisu w planie zagospodarowania przestrzennego gminy Mikołów.

MIKOŁÓW- CENTRUM

OBIEKTY MIESZKALNE

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie
1	dom	Bluszcz	4	1900 r.
2	dom	Bluszcz	7	1900 r.
3	osiedle tzw. Grażynki	Jedności	5,6/8,9,10/11,12,13,15	ok. 1930 r.
4	kamienica	Katowicka	14	początek XX w.
5	kamienica	Katowicka	16	początek XX w.
6	osiedle tzw. Grażynki	Kolonia Wojewódzka	1/1a-5/5a, 9/9a-29/29a	ok. 1930 r.
7	osiedle tzw. Grażynki	Kolonia Wojewódzka	2-6/6a 10/10a-34/34a	ok. 1930 r.
8	osiedle tzw. Grażynki	Kolonia Wojewódzka Róg Pszczyńskiej	57	ok. 1930 r.
9	dom	Konstytucji 3 Maja	12	początek XX w. nadbudowa współczesna
10	osiedle tzw. Grażynki	Konstytucji 3 Maja	89-93	ok. 1930 r., silnie przekształcone
11	osiedle tzw. Grażynki	Kopernika	1,3,5,7,9/11	ok. 1930 r., dużo współczesnych zniekształceń
12	osiedle tzw. Grażynki	Kopernika	15/17, 19/21, 25	ok. 1930 r., dużo współczesnych zniekształceń
13	osiedle tzw. Grażynki	Kopernika	8, 10, 20, 22/24, 26, 28, 30	ok. 1930 r., dużo współczesnych zniekształceń
14	dom	Kopernika	13	1930 r.
15	dom	Krakowska	4	1900 r.
16	dom	Krakowska	9	druga połowa XIX w.
17	dom	Krakowska	18	1930 r.
18	dom	Krakowska	20	Początek XX w.
19	dom	Krakowska	21	Około 1900 r.
20	dom	Krawczyka	2	1860 r.
21	dom	Krawczyka	6	Około 1900 r.
22	dom	Lompy	7	Druga połowa XIX w.
23	dom	Lompy	9	Druga połowa XIX w.
24	kamienica	Jana Pawła II	5	Po 1794 r. przebudowany na początku XX w.
25	kamienica	Jana Pawła II	11	Po 1794 r. przebudowany w 1950 r.
26	kamienica	Jana Pawła II	20	Przełom XIX i XX w.
27	dom	Karola Miarki	7	1930 r.
28	dom	Młyńska	8	Koniec XIX w.
29	dom	Okrzei	18	1905 r.
30	dom	Okrzei	21	Pierwsza połowa XIX w. nadbudowa w XX w.
31	dom	Powstańców	1	1910 r. nadbudowa w 1928 r.
32	dom	Prusa	10	Przełom XIX i XX w.
33	dom	Prusa	13	Koniec XIX w.
34	dom i oficyna	Prusa	15, 15a	Koniec XIX w., przebudowa w latach trzydziestych XX w.
35	dom	Prusa	27	Około 1920 r.
36	dom	Prusa	29	Około 1920 r.
37	kamienica	Pszczyńska	2	1930 r.
38	kamienica	Pszczyńska	4	1930 r.

39	dom	Pszczyńska	6	Druga połowa XIX w.
40	kamienica	Pszczyńska	8	Okolo 1900 r.
41	kamienica	Pszczyńska	19	Okolo 1930 r.
42	kamienica	Pszczyńska	21	Okolo 1930 r.
43	kamienica	Rynek	5	Połowa XVIII w., przebudowa w XIX w, współcześnie odbudowany
44	kamienica	Skotnica	7	Koniec XIX w.
45	dom	Skotnica	14	Przełom XIX i XX w.
46	Osiedle tzw. Grażynki	Stara Droga	18,20	Okolo 1930 r.
47	Osiedle tzw. Grażynki	Skłodowskiej	14/14a, 16/16a, 18/18a, 20, 22/22a, 24/24a, 28/28a	Okolo 1930 r.
48	dom	Strzechy	2-4, 6-8, 10-12	Okolo 1930 r.
49	dom	Szafranka	4	Koniec XIX w.
50	dom	Szafranka	11	Koniec XIX w.
51	dom	Szafranka	15	1880 r.
52	dom	Św. Wojciecha	4	Okolo 1900 r.
53	dom	Wyzwolenia	36	Początek XX w.
54	willa	Żwirki i Wigury	5	Okolo 1930 r.
55	dom	Żwirki i Wigury	7	Okolo 1930 r.
56	dom	Żwirki i Wigury	9,9a	Okolo 1930 r.
57	dom	Żwirki i Wigury	21	Okolo 1930 r.

BOROWA WIEŚ

OBIEKTY MIESZKALNE					
I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie	Uwagi
1	dom	Gliwicka	120	murowany początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
2	dom	Gliwicka	194	murowany początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
3	dom	Gliwicka	284	murowany początek XX w.	
4	dom	Gliwicka	312	murowany początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
5	dom	Gliwicka	323	murowany początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
6	dom	Gliwicka	329	murowany początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
7	dom	Gliwicka	354	murowany początek XX w.	

BUJAKÓW

OBIEKTY MIESZKALNE					
I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie	Uwagi
1	przedszkole	Księdza Górka	27	murowane, przełom XIX i XX w.	wymiana stolarki
2	dom	Księdza Górka	10	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
3	dom	Księdza Górka	12	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
4	kuźnia	Księdza Górka	17	murowana, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
5	dom	Księdza Górka	25	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
6	dom	Księdza Górka	40	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
7	gospoda	Księdza Górka	43	murowana, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
8	dom	Księdza Górka	48	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
9	budynek gospodarczy	Księdza Górka	50	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
10	Dom	Księdza Górka	49	murowany,	częściowa

				początek XX w.	wymiana stolarki
11	Dom	Księżda Górka	63	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
12	Dom	Księżda Górka	87	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
13	Dom	Księżda Górka	105	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
14	dom	Spyry	15	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
15	dom	Spyry	19	murowany, początek XX w.	
16	dom	Spyry	29	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki

KAMIONKA - JAMNA

OBIEKTY MIESZKALNE

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie	Uwagi
1	dom	Katowicka	35	murowany, początek XX w.	
2	dom	Katowicka	47	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
3	dom	Katowicka	64	murowany, początek XX w.	
4	dom	Katowicka	91	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
5	dom	Plebiscytowa	1	murowany, początek XX w.	
6	dom	Plebiscytowa	34	murowany, początek XX w.	
7	dom	Plebiscytowa	87	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki
8	dom	Plebiscytowa	180	murowany, początek XX w.	
11	dom	Wiązowa	6	murowany, początek XX w.	częściowa wymiana stolarki

MOKRE

OBIEKTY MIESZKALNE

I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie	Uwagi
1	dom	15 Grudnia	27	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
2	dom	15 Grudnia	30	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
3	dom	15 Grudnia	33	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
4	dom	Krucza	3	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
5	dom	Krucza	5	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
6	dom	Krucza	6	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
7	budynek gospodarczy	Krucza	10	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
8	restauracja	Łączna	1	murowany, początek XX w.	
9	dom	Wojska Polskiego	38	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
10	dom	Zamkowa	6	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
11	dom	Zamkowa	8	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
12	dom	Zamkowa	13	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki

MOKRE – SOSNIA GÓRA

OBIEKTY MIESZKALNE					
I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie	Uwagi
1	dom	Sosnowa	10	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
2	dom	Sosnowa	11	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
3	dom	Sośnia Góra	25	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki

PANIOWY

OBIEKTY MIESZKALNE					
I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie	Uwagi
1	dom	Przelotowa	25	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
2	dom	Wolności	1	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
3	dom	Wolności	11	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
4	dom	Wolności	13	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
5	dom	Wolności	15	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
6	dom	Wolności	24	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
7	dom	Staromiejska	139	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki

RETA

OBIEKTY MIESZKALNE					
I.p.	Ulica	Numer	Typ	Datowanie	Uwagi
1	dom	Przyjaźni	1	murowany, początek XX w.	
2	dom	Przyjaźni	7	murowany, początek XX w.	
3	dom	Przyjaźni	31	murowana, początek XX w.	
ZABYTKI TECHNIKI					
4	stacja trafo	Przyjaźni		murowana, początek XX w.	

ŚMIŁOWICE

OBIEKTY MIESZKALNE					
I.p.	Obiekt	Ulica	Numer	Datowanie	Uwagi
1	dom	Gliwicka	102	murowany, początek XX w.	
2	dom	Kawalca	8	murowany, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki
3	dom	Kawalca/Gliwicka		murowana, początek XX w.	częściowa zmiana stolarki

Źródło:

Zmiana fragmentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołowa Studium uwarunkowań konserwatorskich, Magdalena i Stanisław Łabuz, grudzień 1998r./

ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE I TABELARYCZNE NR UT/25

UWARUNKOWANIA – PROBLEMATYKA: STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

Mikołów położony jest w 6 obszarach AZP: 99-45, 99-46, 99-47, 100-45, 100-46, 100-47, z czego na trzech znajdują się stanowiska archeologiczne, dokumentujące osadnictwo od epoki kamienia po czasy nowożytny, głównie z XIV – XVII wieku. Szczególne nasycenie stanowiskami wskazującymi na ciągłość osadnictwa znajduje się na terenie Śródmieścia, Mikołowa Mokre i Mikołowa Paniowy.

W tabeli przedstawiono dane dotyczące udokumentowanych stanowisk archeologicznych. Kolumny tabeli zawierają następujące informacje:

- Kolumna 1 – numer stanowiska w miejscowości,
- Kolumna 2 – numer stanowiska w obszarze AZP,
- Kolumna 3 – numer obszaru AZP,
- Kolumna 4 – funkcja obiektu,
- Kolumna 5 – kultura,
- Kolumna 6 – bliższa chronologia,
- Kolumna 7 – znaleziska – materiał masowy,
- Kolumna 8 – znaleziska wyodrębnione,
- Kolumna 9 – rodzaj przeprowadzonych badań.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	100-46	gródek rycerski	wczesne i późne średniowiecze	XII-XIV wiek	ceramika, przedmioty żelazne	groty bełtów, formy odlewane	A, T, W, P
2	2	100-46	kościół św. Wojciecha	średniowiecze, czasy nowożytny	-	ceramika, kości ludzkie	relikty architektury murowanej	A, T, W, P
3	3	100-46	domniemane grodzisko	wczesne i późne średniowiecze	-	brak	-	A, T, W, P
4	4	100-46	relikty kościoła św. Mikołaja	średniowiecze, czasy nowożytny	-	ceramika, metale	pochówki w trumnach	ATW P
5	5	100-46	Stare Miasto	średniowiecze, czasy nowożytny	-	brak	-	A, T,,
6	6	100-46	pracownia krzemieniarska (?)	neolit	-	materiał krzemienisty, fragmenty toporków	-	A, T, P
7	7	100-46	osada i cmentarz przykościelny	średniowiecze, czasy nowożytny	XIV-XX wiek	brak	-	T, P, L
8	8	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytny	XVI-XVIII wiek	3 fragmenty ceramiki	-	T, P
9	9	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	3 fragmenty ceramiki	-	T, P
			śląd osadnictwa	czasy nowożytny	XVI-XVII wiek	2 fragmenty ceramiki	-	
10	10	100-46	osada	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	8 fragmentów naczyń glinianych	-	T, P
			osada	czasy nowożytny	XVI-XVII wiek	7 fragmentów naczyń glinianych	2 fragmenty przedmiotów metalowych	
11	11	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	3 fragmenty naczyń glinianych	-	T, P
			śląd osadnictwa	czasy nowożytny	XVI-XVII wiek	3 fragmenty naczyń	-	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						glinianych		
12	12	100-46	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-	wyrób krzemienny – fragment wióra	-	T,P
13	13	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	4 fragmenty naczyń glinianych	-	T,P
14	14	100-46	osada	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	8 brzegów oraz innych fragmentów naczyń	-	T,P
15	15	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	4 fragmenty naczyń glinianych	-	T,P
16	16	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	4 fragmenty ceramiki	-	T,P
17	17	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	4 fragmenty ceramiki	-	T,P
18	18	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	5 fragmentów naczyń glinianych	-	T,P
19	19	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	4 fragmenty ceramiki	-	T,P
20	20	100-46	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-	1 wyrób krzemienny - odłupek	-	T,P
21	21	100-46	osada	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	5 fragmentów ceramiki	-	T,P
			osada	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	9 fragmentów ceramiki	-	
22	22	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	2 fragmenty ceramiki	-	T,P
23	23	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	5 fragmentów ceramiki	-	T,P
24	24	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	3 fragmenty ceramiki	-	T,P
25	25	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	3 fragmenty ceramiki	-	T,P
26	26	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	2 fragmenty ceramiki	-	T,P
27	27	100-46	dwór	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	3 fragmenty ceramiki	relikty zabudowy dworskiej	T,P
28	28	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	3 fragmenty ceramiki	-	T,P
29	29	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV wiek	4 fragmenty ceramiki	-	T,P
30	30	100-46	osada	czasy nowożytne	XVI wiek	10 fragmentów ceramiki	-	T,P
31	31	100-46	osada	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	6 fragmentów ceramiki	-	T,P
32	32	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	4 fragmenty ceramiki	-	T,P
			śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	4 fragmenty ceramiki	-	
33	33	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	2 fragmenty ceramiki	-	T,P
34	34	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	2 fragmenty ceramiki	-	T,P
35	35	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	5 fragmentów ceramiki	-	T,P
36	36	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI wiek	1 fragment ceramiki	1 fragment kafla z ornamentem roślinnym	T,P

1	2	3	4	5	6	7	8	9
37	37	100-46	osada	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	7 fragmentów ceramiki	-	T,P
38	38	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	2 fragmenty ceramiki	-	T,P
39	39	100-46	osada	późne średniowiecze	XIV wiek	10 fragmentów ceramiki	-	TP
			osada	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	10 fragmentów ceramiki	-	
40	40	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	6 fragmentów ceramiki	-	T,P
41	41	100-46	osada	czasy nowożytnie	XVI wiek	11 fragmentów ceramiki	-	T,P
42	42	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	3 fragmenty ceramiki	-	T,P
			śląd osadnictwa	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	7 fragmentów ceramiki	1 cybuch fajki glinianej	
43	43	100-46	osada	późne średniowiecze	XV wiek	8 fragmentów ceramiki	-	T,P
44	44	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	5 fragmentów ceramiki	-	T,P
45	45	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XV wiek	6 fragmentów ceramiki	-	T,P
46	46	100-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	4 fragmenty ceramiki	-	T,P
47	47	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	5 fragmentów ceramiki	-	T,P
48	48	100-46	osada	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	7 fragmentów ceramiki	-	T,P
49	49	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	2 fragmenty ceramiki	-	T,P
50	50	100-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	2 fragmenty ceramiki	-	T,P
51	1	100-47	śląd osadnictwa	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	6 fragmentów ceramiki	-	T,P
52	2	100-47	śląd osadnictwa	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	2 fragmenty ceramiki	-	T,P
53	3	100-47	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	5 fragmentów ceramiki	-	T,P
54	5	99-46	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-	wiórek igielkowaty	-	A,T,P
55	6	99-46	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-	wielopodstawo wy rdzeń, duży odłupek, wiórek	-	A,T,P
56	7	99-46	śląd osadnictwa	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	6 fragmentów ceramiki	-	T,P
57	8	99-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	4 fragmenty ceramiki	-	T,P
			śląd osadnictwa	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	5 fragmentów ceramiki, 1 fragment kafla	-	
58	9	99-46	osada	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	15 fragmentów ceramiki	-	T,P
			osada	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	10 fragmentów ceramiki	-	
59	10	99-46	osada	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	14 fragmentów ceramiki	-	T,P
			śląd osadnictwa	czasy nowożytnie	XVI-XVII wiek	5 fragmentów ceramiki	-	
60	11	99-46	osada	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	15 fragmentów ceramiki	-	T,P
61	12	99-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	5 fragmentów ceramiki	-	T,P
62	13	99-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	3 fragmenty ceramiki	-	T,P
63	14	99-46	śląd	późne	XIV-XV	3 fragmenty	-	T,P

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			osadnictwa	średniowiecze	wiek	ceramiki		
			śląd osadnictwa	czasy nowożytne	XVI-XVII wiek	4 fragmenty ceramiki	-	
64	15	99-46	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	XIV-XV wiek	4 fragmenty ceramiki	-	T,P

/Źródło: karty stanowisk archeologicznych ze zbiorów Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach./

Herb miasta

Obecny herb Mikołowa został ustanowiony we wrześniu 1996 r. Swoją symboliką nawiązuje jednak do dawnych pieczęci miejskich z XV - XVIII w. Każda z tych pieczęci posiadała rysunek hełmu rycerskiego z opuszczoną przyłbicą i pękiem piór - widzianego z boku. Natomiast współczesny herb miasta to biała tarcza, przedstawiająca srebrny hełm rycerski z podniesioną przyłbicą - widziany z przodu. Jego szczyt wieńczy cztery stylizowane pióra w kolorach: srebrnym, niebieskim, czerwonym i żółtym. Hełm przechodzący w napierśnik zdobi złota rozeta.

Nazwa miasta Mikołów

Nazwa miasta prawdopodobnie pochodzi od imienia Mikołaj. Do dziś jednak trwają spory, czy jest ona związana ze świętym Mikołajem, który ma w mieście najstarszą kapliczkę, czy raczej z osobą pierwszego właściciela osady, zwanego Mikulą. W różnych okresach dziejów miasta na przemian stosowano nazwy: Miculow, Mikulau i Mikulow. Natomiast dzisiejsza nazwa Mikołów po raz pierwszy pojawiła się dopiero w 1760 r. Co ciekawe, w niektórych księgach parafialnych z I poł. XIX w. można spotkać inne brzmienie nazwy miasta - Mikułów.

Wydarzenia artystyczne i imprezy stałe:

- Mikołowskie Spotkania Kolędowe (styczeń),
- Salwatoriański Festiwal Piosenki Religijnej (kwiecień/maj),
- Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Rafała Wojaczka (maj),
- Mikołowskie Dni Muzyki (maj/czerwiec) - zainicjowane zostały w 1991 roku. Od tego czasu odbywają się co roku na przełomie maja i czerwca. Dzięki wydarzeniom artystycznym najwyższej rangi Mikołowskie Dni Muzyki stały się jednym z najważniejszych festiwali muzycznych nie tylko na Śląsku, ale także w skali całego kraju. Wysoki poziom artystyczny koncertów docenili krytycy, przedstawiciele fachowej prasy muzycznej. Wybrane koncerty rejestruje Polskie Radio i Telewizja Polska,
- Dni Mikołowa (czerwiec/lipiec),
- Impresje Mikołowskie (lipiec) - plenery malarskie,
- Złot Mieszkańców Mikołowa (wrzesień),
- Mikołowski Jarmark Staroci (pierwsza niedziela każdego miesiąca),
- Międzynarodowe Spotkania Młodzieży Miast Partnerskich i Zaprzyjaźnionych (co 5 lat).

A) INFORMACJE OGÓLNE**Zaludnienie**

Mikołów zamieszkuje obecnie ok. 38 974 mieszkańców.

Tabela nr 1. Liczba ludności według płci w Mikołowie.

Wyszczególnienie	2002rok	2003rok	2004rok	2005rok	2006rok	2007rok	2008rok	2009rok
1. Liczba ludności ogółem	38 177	38 181	38 123	38 044	38 111	38 341	38 821	38 974
W tym:								
Kobiety	19 705	19 703	19 705	19 680	19 751	19 867	20 017	20 068
% udziału	50,8%	51,5%	51,8%	51,8%	51,8%	51,8%	51,5%	51,5%
Mężczyźni	18 472	18 478	18 418	18 364	18 360	18 474	18 864	18 906
% udziału	49,2%	48,5%	49,2%	49,2%	49,2%	49,2%	48,5%	48,5%
2. Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn	105,1	106,6	107	107,7	107,6	107,5	106,1	106,1

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2010/

Tabela nr 2. Liczba ludności według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.

Ludność	Liczba
Ogółem	38 974
Kobiety	20 068
Mężczyźni	18 906

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2010/

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że w grudniu 2009 r. na 100 mężczyzn przypadło 106,1 kobiet.

Tabela nr 3. Zestawienie liczby mieszkańców gminy Mikołów z podziałem na Centrum Miasta, sołectwa i dzielnice na dzień 31 grudnia 2007 r.

Centrum		Sołectwa					Dzielnice		Mikołów ogółem	
		Borowa Wieś	Bujaków	Mokre	Paniowy	Śmiłowice	Kamionka			
Liczba	Udział %	Liczba			Udział w %		Liczba	Udział %	Liczba	Udział %
27 862	72,67	8 225			21,45		2252	5,88	38 339	10

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2010/

Poniżej dla porównania podano jak kształtowała się liczba ludności w kilku latach minionego okresu:

Tabela nr 4. Liczba ludności w okresie 2002 – 2009 r.

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba ludności	38 123	38 044	38 111	38 341	38 821	38 974

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2010/

WNIOSKI:

Jak widać z przedstawionych danych, w okresie 2004-2009 liczba ludności wykazywała systematyczny choć niewielki wzrost. W ciągu siedmiu lat liczba mieszkańców Mikołowa wzrosła o ok. 800 osób. Największy wzrost zanotowano w 2008 r.

Poniżej dla porównania podano liczbę ludności wg stałego zameldowania na stan 31.12.2008 r. i 31.12.2009 r. w wybranych śląskich miastach.

Tabela nr 5. Liczba ludności w wybranych śląskich miastach wg stałego miejsca zameldowania /dane za lata 2008 i 2009/.

Miasto	Typ gminy	Liczba ludności w 2008r.	Liczba ludności w 2009r.
Będzin	gmina miejska	58 747	58 706
Bielsko-Biała	miasto na prawach powiatu	175 677	175 402
Bytom	miasto na prawach powiatu	183 829	182 749
Chorzów	miasto na prawach powiatu	113 314	113 007
Cieszyn	gmina miejska	35 308	35 404
Czechowice-Dziedzice	gmina miejsko-wiejska	43 617	43 766
Częstochowa	miasto na prawach powiatu	240 612	239 319
Dąbrowa Górnicza	miasto na prawach powiatu	128 315	127 686
Jastrzębie-Zdrój	miasto na prawach powiatu	94 554	92 988
Jaworzno	miasto na prawach powiatu	95 228	95 036
Katowice	miasto na prawach powiatu	309 621	308 548
Lubliniec	gmina miejska	23 724	24 173
Mysłowice	miasto na prawach powiatu	74 998	74 893
Piekary Śląskie	miasto na prawach powiatu	58 832	58 519
Racibórz	gmina miejska	56 727	56 484
Ruda Śląska	miasto na prawach powiatu	143 930	143 394
Rybnik	miasto na prawach powiatu	141 177	141 372
Siemianowice Śląskie	miasto na prawach powiatu	71 118	70 712
Sosnowiec	miasto na prawach powiatu	221 259	219 300
Mikołów	gmina miejska	38 821	38 974
Orzesze	gmina miejska	18 971	19 090
Zabrze	miasto na prawach powiatu	188 401	187 674
Zawiercie	gmina miejska	52 295	51 963
Żory	miasto na prawach powiatu	62 964	62 022
Żywiec	gmina miejska	32 132	32 038
Woj. Śląskie	-	4 645 665	4 640 725

/źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2010/

WNIOSKI:

Mikołów jest jednym z nielicznych w województwie śląskim miast, w których rośnie liczba mieszkańców. Między 31.12.2008 r. a 31.12.2010 r. liczba mieszkańców województwa spadła o blisko 5 000 osób, choć nadal jest ono jednym z najludniejszych (po Województwie Mazowieckim) województw w Polsce.

Prognoza demograficzna

Tabela nr 6. Prognoza demograficzna na lata 2010 – 2030 r.

Miasta na prawach powiatu:	2010	2015	2020	2025	2030
Gliwice	192,8	184,0	173,7	162,0	149,6
Rybnik	138,8	134,9	129,6	122,9	115,0
Zory	61,5	59,8	57,6	54,6	51,1
Powiat mikołowski	91,1	91,3	91,4	90,8	89,6
Podregion centralny śląski	1 785,6	1 705,3	1 610,4	1 503,1	1 387,7
Woj. Śląskie	4 574,2	4 452,4	4 312,7	4 145,6	3 952,4

/ Źródło: Rocznik Statystyczny GUS, 2007/

WNIOSKI:

Opracowana przez GUS prognoza demograficzna wskazuje na ciągły spadek liczby mieszkańców całego Województwa Śląskiego. W powiecie mikołowskim przewiduje się wzrost liczby ludności do 2020 roku o ok. 100 - 200 na 5 lat, a następnie spadek o ok. 600 – 1200 osób na 5 lat.

Prognoza GUS zakłada spadek liczby ludności o 2 700 tj. ok. 2,9 % w perspektywie roku 2030.

Struktura ludności

Tabela nr 7. Liczba urodzeń według płci w Mikołowie.

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009
Mikołów urodzenia -Razem	414	415	421	464
Dziewczynki	197	192	221	213
Chłopcy	217	223	200	251
Województwo śląskie urodzenia -Razem	42 458	43 858	46 994	47 860
Dziewczynki	20 654	21 268	23 004	23 288
Chłopcy	21 804	22 590	23 990	24 572

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2010/

Tabela nr 8. Wybrane wskaźniki demograficzne w Mikołowie.

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009
Mikołów związki małżeńskie	231	248	269	269
Mikołów rozwody(powiat)	183	101	159	134
Mikołów zgony -Razem	339	322	353	406
kobiety	143	167	171	203
mężczyźni	196	155	182	203
Województwo śląskie związki małżeńskie	27 847	30 022	31 109	31 209
Województwo śląskie rozwody	10 718	9 531	9 711	8 661
Województwo śląskie zgony -Razem	46 336	47 736	48 016	48 573
kobiety	21 744	21 528	22 264	22 505
mężczyźni	24 571	24 808	25 472	25 511

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2010/

Tabela nr 9. Struktura demograficzna ludności wg grup wiekowych wg stanu faktycznego w latach 1998 - 2003 w mieście Mikołów.

Wiek	0-6		7-15		16-19		20-65	20-60	>65	> 60	Razem		
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M+K
31.12. 1998r.	1380	1329	2701	2554	1401	1262	11839	11349	1337	3240	18658	19734	38392
	3,6%	3,4%	7,0%	6,7%	3,6%	3,2%	30,8%	29,6%	3,5%	8,4%	48,6%	51,4%	100%
21.11. 2000r.	1284	1208	2380	2344	1469	1304	11935	11481	1460	3367	18528	19704	38232
	3,4%	3,2%	6,2%	6,1%	3,8%	3,4%	31,2%	30,0%	3,8%	8,8%	48,5%	51,5%	100%
31.12. 2003r.	1187	1137	2141	2038	1186	1216	12360	11720	1610	3605	18484	19716	38200
	3,1%	3,0%	5,6%	5,3%	3,1%	3,2%	32,3%	30,8%	4,2%	9,4%	48,4%	51,6%	100%

/ Źródło: UM Mikołów-21.11.2000r. i Starostwo Powiatowe Mikołów -31.12.2003r./

Tabela nr 10. Ludność wg płci i wieku na przestrzeni lat 2002 - 2007.

Lata	2002	2003	2004	2005	2006	2007
KOBIETY						
0-2	479	465	477	488	524	561
3	182	165	165	158	157	163
4-5	324	344	347	335	331	329
6	199	163	165	182	165	166
7	184	199	162	164	186	168
8-12	1 135	1 083	1 051	990	930	916
13-15	756	755	745	716	708	670
16-17	663	557	504	511	504	500
18	336	358	310	246	261	259
19-60	11 920	12 017	12 132	12 176	12 218	12 293
>60	3 527	3 597	3 647	3 716	3 767	3 842
RAZEM	19 705	19 703	19 705	19 680	19 751	19 867
MĘŻCZYŹNI						
0-2	488	493	478	510	552	580
3	164	165	175	163	158	185
4-5	351	362	333	345	340	326
6	202	168	196	164	169	181
7	208	206	164	195	167	170
8-12	1 167	1 107	1 063	994	1 004	965
13-15	808	828	787	755	783	652
16-17	628	558	559	546	547	535
18	391	328	286	273	287	272
19-65	12 514	12 655	12 688	12 710	12 699	12 737
> 65	1 551	1 608	1 689	1 709	1 754	1 871
RAZEM	18 472	18 478	18 418	18 364	18 360	18 474

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2010/

Tabela nr 11. Ludności według ekonomicznych grup wieku.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Wiek przedprodukcyjny (<17)	7 546	7 356	7 246	7 228	7 125	7 137
Wiek produkcyjny	25 086	25 232	25 289	25 461	25 535	25 510
Wiek poprodukcyjny	5 632	5 701	5 863	6 009	6 161	6 327
Ludność ogółem	38 264	38 289	38 398	38 698	38 821	38 974
Udział procentowy:	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Wiek przedprodukcyjny (<17)	19,72%	19,21%	18,87%	18,68%	18,35%	18,32%
Wiek produkcyjny	65,56%	65,90%	65,86%	65,79%	65,78%	65,45%
Wiek poprodukcyjny	14,72%	14,89%	15,27%	15,53%	15,87%	16,23%

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2010/

WNIOSKI:

Struktura ludności wskazuje na tendencje starzenia się społeczeństwa Mikołowa, brak impulsu rozwojowego prowadzi do sytuacji w której w perspektywie 15 lat roku liczba osób w wieku produkcyjnym spadnie o ok. 30%, natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrośnie nawet o ok. 40 %. Zauważalna tendencja spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym będzie tę sytuację w dalszych latach pogłębiać. Zmianę tendencji ruchu naturalnego winny przynieść działania prodemograficzne.

Migracja ludności oraz ruch naturalny

Tabela nr 12. Ruch migracyjny w Mikołowie w latach 2004 - 2009.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Napływ ludności	529	523	581	792	620	624
Odływ ludności	500	464	543	599	521	498
Saldo migracji	29	59	38	193	99	126

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS/

Tabela nr 13. Migracje na podstawie danych meldunkowych w 2009 r.

		zameldowania	wymeldowania	saldo migracji
w ruchu wewnętrznym	ogółem	624	498	126
	mężczyźni	293	226	67
	kobiety	331	272	59
zagranica	ogółem	-	-	-
	mężczyźni	-	-	-
	kobiety	-	-	-

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2009/

Tabela nr 14. Ruch naturalny ludności w 2009 r.

Ludność	Małżeństwa	Rozwody	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Przyrost naturalny	Ogólne saldo migracji	Przyrost roczny	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
ogółem								
Województwo Śląskie								
4 640 725	31 209	8 661	47 860	48 573	-713	-4 797	-6 778	7,2
Podregion Tyski								
385 271	2 768	616	4 595	3 222	1 173	348	1021	6,7
Mikołów								
38 974	269	134*	464	406	58	126	153	8,7

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2010/ *-dane dla powiatu mikołowskiego

WNIOSKI:

Utrzymujące się dodatnie saldo migracji powoduje wzmocnienie tendencji wzrostu liczby ludności. Wskaźniki ruchu naturalnego ludności mają wartości dodatnie i są wyższe od wskaźnika wojewódzkiego, co wskazuje na korzystną sytuację demograficzną Mikołowa.

B) UWARUNKOWANIA

Analiza podstawowych danych charakteryzujących ruch demograficzny w Mikołowie, wskazuje na wzrost liczby ludności w ciągu ostatnich kilku lat oraz na starzenie się społeczności miasta. Mężczyźni stanowią mniejszość, statystycznie na 100 mieszkańców płci męskiej przypada ok. 106 mieszkanek płci żeńskiej. Nadwyżkę kobiet powoduje niedobór mężczyzn po 65 oraz do ok. 18 roku życia. Przyjmując obecne prognozy, na najbliższe 20 lat liczba ludności powinna stopniowo wzrastać.

Aby tendencja ta faktycznie się utrzymała, najistotniejszym z punktu widzenia polityki demograficznej jest stworzenie optymalnych warunków życia dla różnych grup wiekowych, tworząc nowe miejsca zamieszkiwania, kształcenia się, nauki, pracy, odpoczynku.

Brak działań w tym zakresie doprowadzi do spadku liczby mieszkańców, stopniowej emigracji ludności w wieku produkcyjnym do obszarów oferujących korzystniejsze warunki życia i rozwoju.

A) UWARUNKOWANIA**Poziom i struktura zatrudnienia w mieście Mikołowie****Uwagi ogólne**

1. Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

Do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego,
- 2) pracodawców pracujących na własny rachunek:
  - a) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z bezpłatnie pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem współników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
  - b) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody,
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą,
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów),
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych).

2. Do osób wykonujących pracę nakładczą zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonywanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej wykonanie pracy poza jej terenem.

3. Do agentów zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną, umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie. Do agentów nie zalicza się osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w systemie REGON, z którymi przedsiębiorstwo zawiera umowę na wykonanie określonych usług.

4. Dane o pracujących prezentuje się:

1) w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), opracowanej na podstawie wydawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT - „Nomenclature des Activités de Communauté Européenne - NACE rev. 1.1”, wprowadzonej 1 maja 2004 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289). Zakwalifikowania pracujących do poszczególnych sekcji dokonano - zaliczając odpowiednio poszczególne jednostki (przedsiębiorstwa) - na podstawie numerów identyfikacyjnych, nadanych w systemie REGON. W stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”,

2) według sektorów własności:

a) sektor publiczny - grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

b) sektor prywatny - grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego,

3) według rodzajów działalności:

a) w usługach rynkowych dotyczą sekcji: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”, „Hotele i restauracje”, „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników”,

b) w usługach nierynkowych - sekcji: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne”, „Edukacja” oraz „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”.

5. Dane o liczbie pracujących prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i prowadzonego rodzaju działalności jednostki (przedsiębiorstwa).

6. Źródłem danych o pracujących jest roczne sprawozdanie statystyczne Z-06 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy w 2005 r. według stanu na dzień 31 XII, obejmujące: osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w których liczba pracujących wynosi powyżej 9 osób.

Tabela nr 1. Pracujący w głównym miejscu pracy.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
liczba ludności	38 123	38 044	38 111	38 341	38 821	38 974
pracujący ogółem	9 712	9 804	10 952	11 556	12 635	-
mężczyźni	4 952	4 673	5 236	5 473	6 139	-
kobiety	4 760	5 131	5 716	6 083	6 496	-

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS 2010/

WNIOSKI:

Z ogółu ludności w wieku produkcyjnym w roku 2009, tj. 25 510, zatrudnionych jest 12 635 co stanowi około 49,5 %, Pozostałą część stanowią bezrobotni oraz młodzież ucząca się.

Poziom i struktura bezrobocia rejestrowego

Tabela nr 2. Bezrobocie w latach 2004 – 2009 r.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ogółem	2 287	2 078	2 027	1 448	770	918
Mężczyźni	1 051	944	899	585	303	453
Kobiety	1 236	1 134	1 128	863	467	465

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Mikołowie/

Tabela nr 3. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych.

Bezrobotni zarejestrowani		Z wykształceniem wyższym		Policealne i średnie zawodowe		Średnie ogólnokształcące		Zasadnicze zawodowe		Gimnazjum i poniżej	
ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
31 grudnia 2004											
2287	1236	102	57	457	302	136	114	1031	472	561	291
31 grudnia 2005											
2078	1134	113	65	445	291	118	86	889	433	513	259
31 grudnia 2006											
2027	1128	95	57	391	268	144	106	888	436	509	261
30 grudnia 2007											
1448	863	75	51	307	206	102	78	626	341	338	187
30 grudnia 2008											
770	467	68	38	153	102	89	74	302	157	158	96
30 grudnia 2009											
918	465	105	64	206	123	93	73	362	143	152	62

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Mikołowie /

Tabela nr 4. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w roku 2009.

Bezrobotni ogółem	W tym zarejestrowani:				Osoby zarejestrowane w miesiącu sprawozdawczym	podjęcia pracy w m-cu sprawozdawczym
	Kobiety	Z prawem do zasiłku	Dotychczas nie pracujący	Niepełnosprawni		
918	465	205	188	43	225	55
	Kobiety	107	114	26	129	38

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Mikołowie /

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mikołowie mieszkańców Mikołowa na 31 grudnia 2008 roku wynosiła 770 osób, czyli była o 148 osób mniejsza od liczby na 31.12.2009 roku.

Tabela nr 5. Stopa bezrobocia w latach 2003 – 2009 r.

POLSKA	WOJEWÓDZTWO	POWIAT MIKOŁOWSKI
31 grudnia 2004		
19,0%	16,9%	14,4%
31 grudnia 2005		
17,6%	15,4%	13,0%
31 grudnia 2006		
14,9 %	12,8 %	12,9 %
30 października 2007		
11,2 %	9,3 %	9,5 %
31 października 2008		
9,1 %	6,7 %	5,1 %
30 listopada 2009		
11,4%	8,9%	6,1%

/Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Mikołowie/

Stopa procentowa bezrobocia według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mikołowie na 30 listopada 2009 roku wynosiła 6,1 % i była o 1,0 % większa niż 31 października 2008.

A) INFORMACJE OGÓLNE**Zasoby mieszkaniowe**

Pod pojęciem zasobów mieszkaniowych rozumiemy ogół mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych.

Do zasobów mieszkaniowych nie zalicza się lokali w obiektach zbiorowego zakwaterowania (tj. hoteli pracowniczych, domów studenckich, burs i internatów, domów pomocy społecznej) z wyjątkiem znajdujących się tam mieszkań; pomieszczeń prowizorycznych oraz obiektów ruchomych (tzn. barakozwów, wagonów kolejowych, barek i statków).

Mieszkanie

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Przez pomieszczenia pomocnicze należy rozumieć: przedpokój, hol, łazienkę, ustęp, garderobę, spiżarnię, schowek i inne pomieszczenia znajdujące się w obrębie mieszkania, służące mieszkalnym i gospodarczym potrzebom mieszkańców.

Mieszkania niezamieszkałe

Za mieszkania niezamieszkałe uznaje się takie, w którym nie zamieszkuje na stałe ani nie przebywa czasowo żadna osoba. Mieszkania te niezamieszkałe są z różnych przyczyn i dlatego sklasyfikowano je jako:

- a) przeznaczone do stałego zamieszkania, tzn. mieszkania:
  - przeznaczone na sprzedaż bądź na wynajem, stanowiące lokale funkcyjne, niezamieszkałe z powodu postępowania sądowego, z powodu załamania formalności administracyjno-prawnych, a także stanowiące rezerwę mieszkaniową gmin,
  - nowe, jeszcze nie zasiedlone, znajdujące się w budynkach nowozbudowanych i rozbudowanych,
  - będące w remoncie lub oczekujące na remont,
  - wynajęte placówkom dyplomatycznym innych państw;
- b) tzw. drugie mieszkania, które wykorzystywane są przez swoich właścicieli (lokatorów) do czasowego lub sezonowego przebywania;
- c) wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej (jedynie te, które nie zostały na trwałe przystosowane do takiej działalności).

Rodzaj podmiotu będącego właścicielem mieszkania

Mieszkania sklasyfikowano według następujących form własności:

- komunalne – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury,
- spółdzielni mieszkaniowych – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu),
- Skarbu Państwa – mieszkania pozostające w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych (dawniej Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa), Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministrom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.,
- zakładów pracy – sektora publicznego i prywatnego,
- towarzystw budownictwa społecznego (TBS),
- wspólnot mieszkaniowych – pojęcie to odnosi się do budynku (lub kilku budynków) wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnione własności osób fizycznych, potwierdzone wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych),
- innych podmiotów – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze nie sprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność stowarzyszeń, fundacji, partii politycznych, związków zawodowych, samorządów zawodowych i gospodarczych itp.

Izba

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami sięgającymi od podłogi do sufitu, z bezpośrednim oświetleniem dziennym i o powierzchni nie mniejszej niż 4 m².

Za izbę uważa się zarówno pokoje jak i kuchnię spełniające powyższe kryteria. Nie uznaje się za izbę - bez względu na wielkość powierzchni i sposób oświetlenia - przedpokój, holu, łazienki, ubikacji, spiżarni, obudowanej werandy, ganku, garderoby, alkowy, schowku itp.

Powierzchnia użytkowa mieszkań

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to suma powierzchni wszystkich pomieszczeń znajdujących się w obrębie mieszkania, a w szczególności pomieszczeń takich jak: pokój, kuchnia (z oknem i bez okna), spiżarnia, przedpokój, alkowa, hall, łazienka, ubikacja, obudowana weranda, ganek, garderoba oraz innych pomieszczeń służących mieszkalnym lub gospodarczym potrzebom mieszkańców bez względu na ich przeznaczenie i sposób użytkowania.

Powierzchnię sieni z reguły zalicza się do powierzchni mieszkania. Nie wlicza się jej powierzchni do powierzchni użytkowej mieszkania tylko wówczas, gdy:

- sień łączy część mieszkalną budynku z częścią inwentarską lub gospodarską,
- w budynku znajduje się więcej niż jedno mieszkanie, a sień użytkowana jest wspólnie jako ogólnodostępny korytarz.

Do powierzchni użytkowej mieszkania nie zalicza się powierzchni: balkonów, tarasów, loggii, antresoli, szaf i schowków w ścianach, pralni, suszarni, wózkowni, strychów, piwnic i komórek przeznaczonych na przechowywanie opału, a także garaży, hydroforni i kotłowni.

Mieszkania socjalne

Mieszkania takie występują jedynie w zasobach gminnych. Są to zwykle mieszkania o obniżonej wartości użytkowej wynikającej z gorszego wyposażenia technicznego. Zajmowane są na podstawie umowy najmu na taki lokal. Przeznaczone są dla rodzin, które znalazły się w niedostatku.

Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne

Objemuje mieszkania, w których występuje co najmniej jedno z niżej wymienionych urządzeń sanitarno-technicznych: wodociąg, ustęp splukiwany, łazienkę, centralne ogrzewanie lub gaz z sieci.

Remonty budynków mieszkalnych

Informacje o remontach mieszkań w budynkach mieszkalnych ustalono dla zasobów stanowiących własność spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, osób fizycznych w budynkach wspólnot mieszkaniowych i pozostałych podmiotów. Dane dotyczą remontów zakończonych w roku sprawozdawczym. Efekty rzeczowe wykonanych prac zilustrowano - liczbą mieszkań w budynkach, w których przeprowadzono remonty kapitalne lub wykonano roboty remontowe nie stanowiące remontu kapitalnego; liczbą mieszkań obejmuje wszystkie mieszkania znajdujące się w budynkach objętych remontami i określa pośrednio wielkość tych budynków, jak również liczbą mieszkań w budynkach, do których doprowadzono instalacje sanitarno-techniczne (wodociąg, kanalizację, centralne ogrzewanie, ciepłą wodę, gaz sieciowy i zbiorcze anteny telewizyjne), a których określone budynki i mieszkania w tych budynkach wcześniej nie posiadały;

Pod pojęciem **remontu kapitalnego** budynku rozumie się roboty remontowe mające na celu przywrócenie budynkowi (mieszkanu) pierwotnej lub prawie pierwotnej wartości technicznej i użytkowej. Do budynków poddanych remontowi kapitalnemu zaliczono budynki, w których co najmniej 60% podstawowych elementów budowlanych i instalacyjnych zostało poddanych naprawom głównym bądź wymianom. Przez naprawę główną rozumie się gruntowny remont obejmujący co najmniej 50% stanu fizycznego poszczególnego elementu budynku lub instalacji.

B) UWARUNKOWANIA

Miasto posiada sporządzony w roku 2008 "Wieloletni Program Gospodarowania Gminnym Zasobem Mieszkaniowym gminy Mikołów na lata 2008-2012", w którym dokładnie zdiagnozowano stan mieszkalnictwa w mieście i zaproponowano strategię rozwoju.

„Mieszkaniowy zasób Mikołowa tworzy 13608 lokali mieszkalnych i socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 1 021 950 m², z czego zasoby gminy tworzą 2325 mieszkania o łącznej powierzchni 107 868 49 m². Łącznie zasoby spółdzielcze, komunalne i zakładowe w roku 2006 stanowiły 6269 mieszkań. Z tej liczby około 10% mieszkań zostało zbudowanych przed rokiem 1945. Wśród zasobów mieszkaniowych własności prywatnej (ok. 7130 mieszkań), 1500 lokali znajduje się w budynkach zrealizowanych przed 1945 r.(...) Do mieszkań stanowiących własność prywatną (ok. 52% ogółu zasobów mieszkaniowych miasta) zalicza się głównie budownictwo jednorodzinne.(...) Sytuacja Mikołowa pod względem wielkości i zagęszczenia mieszkań kształtuje się korzystniej od średnich wartości dla miast województwa. Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 mieszkanie wynosi 75,1 m². Na 1 osobę przypada więc 26,6 m² powierzchni.”

Tabela nr 1. Zasoby mieszkaniowe zamieszkane w Mikołowie w latach 1970-2003 r.

Rok	Liczba mieszkań	Liczba izb	Powierzchnia użytkowa w tys. m ²	Przeciętna				
				Liczba izb w mieszkaniu	Powierzchnia użytkowa w m ²		Liczba osób	
					Na 1 mieszkanie	Na 1 osobę	Na 1 mieszkanie	Na 1 izbę
1970	7810	22717	406,9	2,91	52,1	15,1	3,46	1,19
1978	9254	30213	520,9	3,26	56,3	16,9	3,32	1,02
1988	10978	39550	699,1	3,60	63,7	19,3	2,29	0,91
1991	11292	40841	727,1	3,62	64,4	19,8	3,25	0,90
1993	11409	41369	737,8	3,63	64,7	20,3	3,19	0,88
1994	11432	41501	740,4	3,63	64,8	20,4	3,17	0,87
1995	12048	44110	790,9	3,66	65,6	20,7	3,18	0,87
1996	12080	44352	796,5	3,67	65,9	20,7	3,18	0,87
1997	12122	44586	801,8	3,68	66,1	20,8	3,18	0,86
Na podstawie danych z: Statystyka Powiatów Województwa Śląskiego-1999r.								
1999	12224	45212	814,7	3,70	66,6	21,3	3,13	0,84
V.2003	12527	48649	913,4	3,88	72,9	23,97	3,04	0,78

Źródło: Rocznik statystyczny woj. katowickiego: Statystyka gmin woj. Śląskiego

Tabela nr 2. Struktura mieszkań w Mikołowie wg liczby izb w %.

Mieszkania	1970r.	1978r.	1988r.	2002r.
1-izbowe	7,8	6,1	2,6	1,8
2-izbowe	29,2	21,7	14,5	12,3
3-4-izbowe	55,6	58,7	64,2	66,1
5 i więcej izb	7,4	13,5	64,2	66,1

Źródło: NSP 1988r. i statystyka gmin woj. Śląskiego/

Tabela nr 3. Struktura gospodarstw domowych wg liczby osób w %.

Gospodarstwa domowe	1970r.	1978r.	1988r.	2002r.
1-odobowe	19,8	21,3	17,6	24,1
2-osobowe	21,7	21,7	23,3	24,2
3-4-osobowe	45,0	47,8	47,9	41,3
5 osobowe	13,5	9,2	11,2	10,4

/Źródło: NSP 1988r. i statystyka gmin woj. śląskiego/

Tabela nr 4. Struktura zasobów mieszkaniowych w Mikołowie w 2006 r.

Zasoby gminy	Zasoby zakładów pracy	Zasoby spółdzielni	Zasoby osób fizycznych	Zasoby pozostałych podmiotów
16,19%	0,73%	29,16%	52,40%	1,52%

/Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS/

Tabela nr 5. Zasoby mieszkaniowe w Mikołowie w 2008r. /stan w dn. 31.12./

Mieszkania	Izby	Pow. użytkowa mieszkań	Ludność	Przeciętna				
				Liczba izb w mieszkaniu	Liczba osób		Pow. użytkowa w m2	
					W 1 mieszkaniu	Na 1 izbę	1 mieszkania	Na 1 os.
13 856	54 799	1 063 316	38 821	3,95	2,8	0,71	76,7	27,4

/Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS/

Tabela nr 6. Struktura własności i powierzchnia mieszkań w zasobie mieszkaniowym miasta.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009
OGÓŁEM						
mieszkania na 1000 mieszkańców	350,76	354,85	357,06	358,60	356,90	-
liczba mieszkań	13 372	13 500	13 608	13 749	13 856	-
liczba izb	52 067	52 730	53 330	54 202	54 799	-
powierzchnia użytkowa mieszkań [m2]	990 310	1 006 696	1 021 950	1 045 537	1 063 316	-
przeciętna pow. 1 mieszkania [m2]	74,1	74,6	75,1	76,0	76,7	-
ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY (KOMUNALNE)						
udział w zasobie ogółem	16,19%	16,31%	16,19%	16,01%	-	-
liczba mieszkań	2 165	2 203	2 203	2 201	-	-
izby	5 988	6 061	6 061	6 055	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	100 260	102 179	102 179	101 991	-	-
przeciętna pow. 1 mieszkania [m2]	46,3	46,4	46,4	46,3	-	-
ZASOBY SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWYCH						
udział w zasobie ogółem	29,67%	29,38%	29,15%	27,97%	-	-
mieszkania	3 968	3 967	3 967	3 846	-	-
izby	13 372	13 369	13 369	12 961	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	200 392	200 321	200 321	193 778	-	-
przeciętna pow. 1 mieszkania [m2]	50,5	50,5	50,5	50,4	-	-
ZASOBY ZAKŁADÓW PRACY						
udział w zasobie ogółem	1,10%	0,73%	0,73%	0,68%	-	-
mieszkania	147	99	99	93	-	-
izby	409	304	304	286	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	7 525	4 803	4 803	4 400	-	-
przeciętna pow. 1 mieszkania [m2]	51,2	48,5	48,5	47,3	-	-
ZASOBY OSÓB FIZYCZNYCH						
udział w zasobie ogółem	52,08%	52,24%	52,40%	54,56%	-	-
mieszkania	6 965	7 053	7 131	7 502	-	-
izby	31 811	32 304	32 764	34 499	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	672 594	685 328	698 200	737 566	-	-
przeciętna pow. 1 mieszkania [m2]	96,6	97,2	97,9	98,3	-	-
ZASOBY TOWARZYSTW BUDOWNICTWA SPOŁECZNEGO (TBS)						
mieszkania	0	0	0	0		
ZASOBY POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW						
udział w zasobie ogółem	0,95%	1,32%	1,53%	0,78%	-	-
mieszkania	127	178	208	107	-	-
izby	487	692	832	401	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	9 539	14 065	16 447	7 802	-	-
przeciętna pow. 1 mieszkania [m2]	75,1	79,0	79,0	72,9	-	-

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS 2009/

Według danych z GUS w 2007 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Mikołowie wyniosła 76,7 m², przy czym największe mieszkania występowały w zasobie osób fizycznych – średnio 98,3 m² oraz w zasobie pozostałych podmiotów (72,9 m²). Najmniejsza przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań występuje w zasobie mieszkaniowym gminy (średnio – 46,3 m²), w zasobie zakładów pracy (47,3 m²) i w zasobie spółdzielni mieszkaniowych (50,4 m²). W Mikołowie nie istnieje zasób mieszkań na wynajem w formie Towarzystwa Budownictwa Społecznego.

Dla porównania zestawienie zasobów mieszkaniowych w podregionie centralnym śląskim:

Tabela nr 7. Zasoby mieszkaniowe według stosunków własnościowych w 2006 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania /w liczbach bezwzględnych/				Powierzchnia użytkowa mieszkań /w tys. m ² /			
	spółdzielni mieszkaniowych	gminne ^b (komunalne)	Zakładów pracy ^{bc}	Osób ^d fizycznych	spółdzielni mieszkaniowych	gminne ^b (komunalne)	zakładów ^{bc} pracy	osób ^d fizycznych
Bytom	20401	17941	12050	21396	989,3	947,5	593,6	1359,4
Chorzów	19058	11974	1490	16987	929,3	544,1	72,3	967,8
Dąbrowa Górnicza	20613	6489	2430	20360	1062,3	285,4	114,4	1438,2
Gliwice	24116	16010	4833	28311	1213,5	783,6	243,3	2127,1
Jaworzno	9376	3420	739	19544	468,9	150,4	35,1	1420,2
Katowice	59894	18899	13191	39148	3037,5	951,1	675,2	2938,2
Mysłowice	7700	3341	5181	10707	395,9	155,1	266,7	866,7
Piekary Śląskie	6041	4494	1638	10961	307,7	201,2	78,6	782,2
Ruda Śląska	31967	9284	3017	11524	1561,6	418,1	142,5	849,9
Siemianowice Śląskie	16441	5229	1901	6167	833,5	226,8	90,7	403,2
Sosnowiec	41938	11763	9920	26648	2168,9	518,8	500,5	1685,3
Mikołów	3 967	2 203	99	7 131	200 321	102 179	4 803	698 200
Orzesze	584	173	74	5394	28,558	7,488	3,877	480,963
Tychy	22567	6624	946	14636	1153,9	288,5	44,1	1193,9
Zabrze	17703	19574	5671	23878	894,5	912,9	292,7	1555,9

/źródło: Bank Danych regionalnych GUS 2009/

a Bez zasobów stanowiących własność Towarzystwa Budownictwa Społecznego oraz własność innych podmiotów.

b W budynkach stanowiących własność oraz współwłasność.

c Łącznie z zasobami Skarbu Państwa.

d Dane dotyczą właścicieli mieszkań w domach jednorodzinnych oraz w budynkach wielomieszkaniowych.

Tabela nr 8. Struktura wiekowa zasobu mieszkaniowego miasta.

MIESZKANIA	PROCENT OGÓŁU
przed 1918	
1 145	9,16%
1918 - 1944	
1 420	11,36%
1945-1970	
3 794	30,37%
1971-1978	
2 562	20,51%
1979 - 1988	
2 626	21,02%
1989 - 2002 łącznie z będącymi w budowie	
947	7,58%

Źródło: Narodowy Spis Powszechny, GUS, Warszawa 2002

Z analizy struktury wiekowej zasobu mieszkaniowego (wg stanu ze Spisu Powszechnego z 2002 roku) wynika, że zasób stary, tj. pochodzący sprzed 1918 roku oraz z lat 1918-1944 stanowił w 2002 roku 9,16% zasobu mieszkaniowego ogółem (wskaźnik ogólnopolski wynosi ok. 23%). Liczną grupę mieszkań, tj. 30,37% zasobu mieszkaniowego ogółem, stanowiły mieszkania w budynkach wzniesionych w okresie 1945-1970 r. Zasób współczesny, tj. wybudowany po 1989 r., stanowił wg stanu na 2002 rok, 7,58% zasobu. W sumie zasób poniżej 30 lat stanowi 28,6% zasobu mieszkaniowego ogółem.

Tabela nr 9. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009
wodociąg	13 269	13 397	13 505	13 647	13 757	
	99,2%	99,2%	99,2%	99,3%	99,3%	
ustęp sputkiwany	12 719	12 847	12 955	13 099	13 212	
	%	%	%	%	%	
łazienka	12 653	12 781	12 889	13 033	13 147	
	94,6%	94,7%	94,7%	94,8%	94,9%	
centralne ogrzewanie	11 782	11 898	12 006	12 157	12 270	
	88,1%	88,1%	88,2%	88,4%	88,6%	
gaz sieciowy	8 903	8 945	8 991	9 045	9 109	
	%	%	%	%	%	

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS 2010/

Tabela nr 10. Mieszkania oddane do użytku w 2008 r. w mieście Mikołowie oraz w wybranych miastach województwa śląskiego.

Wyszczególnienie	Ogółem			w tym inwestorzy indywidualni	
	Mieszkania	na 1000 mieszkańców	powierzchnia użytkowa	Mieszkania	powierzchnia użytkowa
Polska	165 189	4,33	17 185 370	83 338	11 829 275
Gliwice	264	1,34	29 054	101	17 089
Tychy	674	5,20	64 459	175	26 972
Ruda Śląska	82	0,57	12 044	82	12 044
Zabrze	141	0,75	16 222	81	12 438
Jaworzno	110	1,16	22 810	110	22 810
Mysłowice	132	1,76	20 819	109	18 496
Katowice	1 303	4,21	124 197	152	23 973
Dąbrowa Górnicza	122	0,95	14 999	96	13 512
Chorzów	98	0,86	9 198	78	2 598
Świętochłowice	17	0,31	2 395	10	1 984
Bytom	83	0,45	8 741	39	6 736
Sosnowiec	228	1,03	23 588	106	15 394
Piekary Śląskie	84	1,43	7 456	18	3 017
Siemianowice Śląskie	56	0,79	8 517	20	3 475
Orzesze	50	2,64	7 689	50	7 689
Mikołów	126	3,24	19 762	92	16 179

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS 2010/

Porównując liczbę oddanych do użytku mieszkań na 1000 mieszkańców w poszczególnych miastach województwa śląskiego widać, że w Mieście Mikołowie buduje się stosunkowo dużo mieszkań (tylko 2 z 15 porównywanych miast miały wyższy wskaźnik, 13 miast osiągnęło niższy poziom wskaźnika), jednak wskaźnik Mikołowa jest niższy od krajowego.

ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE I TABELARYCZNE NR UT/30

UWARUNKOWANIA – PROBLEMATYKA: INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

A) UWARUNKOWANIA

Usługi komercyjne:

1. Usługi handlu wielkopowierzchniowego

I.p.	nazwa obiektu	adres
1.	AUCHAN	ul. Gliwicka 3
2.	LEROY MERLIN	ul. Gliwicka 28

/źródło: własne dane internetowe/

2. Punkty sprzedaży paliw: **16**

I.p.	nazwa obiektu	adres
1.	Stacja Paliw Transgo	ul. Żwirki i Wigury 56
2.	PKN Orlen	ul. Gliwicka 98
3.	PKN Orlen	ul. Gliwicka 254
4.	PKN Orlen	ul. Gliwicka 1
5.	Jet	ul. Katowicka 61
6.	Stacje Paliw s.j.	ul. Skłodowskiej-Curie
7.	Stacja Paliw BP Pegaz	ul. Cieszyńska 17
8.	Stacja paliw A&P Benefis	ul. Jasna 1-5
9.	Lamont sp z o.o.	ul. Przyjaciół 49
10.	BP Express sp. z o.o. Stacja Paliw Pegaz	ul. Cieszyńska 17
11.	Hermes sp. z o.o Stacja Paliw	ul. Cieszyńska 39
12.	Lotos Paliwa sp. z o.o.	ul. Gliwicka 245
13.	Shell Polska sp. z o.o. Stacja Paliw	ul. Pszczyńska 24
14.	Błaszczak Beata Stacja Paliw	ul. Żwirki i Wigury 39
15.	Dorand Dorota Błądek	ul. Jasna 2
16.	Madex Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Usługowo- Handlowe Michał Starzyczny	ul. Wierzbowa 18

/źródło: własne dane internetowe/

Usługi ogólnospoleczne

„Wychowanie na poziomie przedszkolnym w Mikołowie odbywa się w 12 przedszkolach oraz w 2 oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, co pokrywa w 100% zapotrzebowanie w zakresie wychowania przedszkolnego. Przedszkola te znajdują się najczęściej w budynkach, wymagających gruntownych remontów i nakładów finansowych. Przedszkola posiadają wykwalifikowaną i doświadczoną kadrę pedagogiczną. Organizują zajęcia dodatkowe, takie jak rytmikę, naukę języka angielskiego, gimnastykę korekcyjną, naukę pływania oraz zajęcia edukacyjno - rekreacyjne poza terenami placówek.”

1. Żłobki miejskie: **1**

I.p.	nazwa żłobka	adres
P1	Żłobek Miejski	ul. Konstytucji 3 Maja 18

2. Przedszkola: 12, oddziały: 2

I.p.	nazwa przedszkola	adres
P1	Przedszkole nr 1 im. Jasia i Małgosi	ul. Żwirki i Wigury 29
P2	Przedszkole nr 2 im. Kubusia Puchatka	ul. Wincentego Janasa 7
P3	Przedszkole nr 3 im. Kota w Butach	ul. Konstytucji 3 Maja
P4	Przedszkole nr 4 im. Złotego Pantofelka	ul. Katowicka 132
P5	Przedszkole nr 5 im. Krainy Bajek	ul. Franciszka Górka 27
P6	Przedszkole nr 6 im. Krasnala Hałabały	ul. Gliwicka 367
P7	Przedszkole nr 7 im. Braci Miesiący	ul. Zamkowa 2
P8	Przedszkole nr 8 im. Czerwonego Kapturka	ul. Chrobrego 64
P9	Przedszkole nr 9 im. Królowy Śnieżki	ul. Karola Miarki 7
P10	Przedszkole nr 11 im. Leśnych Ludków	ul. Marii Kownackiej 1
P11	Przedszkole nr 12 im. Bajkowej Przygody	ul. Juliusza Słowackiego 18
P12	Przedszkole nr 13 im. Gromadki Misia Uszatka	ul. Skalna 10
P13	Przedszkole „Zaczarowany Ogród”	ul. Nowa 1c
P14	Punkt Przedszkolny im. Złotej Rybki	ul. Nowy Świat 12

/źródło: własne dane internetowe/

3. Szkoły:

„ W Mikołowie znajduje się 9 szkół podstawowych, 4 gimnazja i 1 szkoła specjalna.(...) Większość szkół ma do dyspozycji sale gimnastyczne, w których odbywają się również pozalekcyjne zajęcia sportowo - rekreacyjne i treningi członków mikołowskich klubów sportowych.”

1) Szkoły podstawowe: 9

I.p.	nazwa szkoły	adres
SP3	Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami integracyjnymi	ul. ks.bpa. Władysława Bandurskiego 1
SP4	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Marii Konopnickiej	ul. Katowicka 122
SP5	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Gustawa Morcinka	ul. Katowicka 24
SP6	Zespół Szkół nr 2 Szkoła Podstawowa nr 6	ul. Gliwicka 299
SP7	Szkoła Podstawowa nr7	ul. Zamkowa 1
SP8	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Wojciecha Korfantego	ul. Wolności 27
SP11	Zespół Szkolno Przedszkolny- Szkoła Podstawowa nr 11	ul. Skalna 10
ZS3	Zespół Szkół nr 3- Szkoła Podstawowa nr 12 im. Józefa Janiaka	ul. Szkolna1

/źródło: własne dane internetowe/

2) Szkoły gimnazjalne dla młodzieży: 4

I.p.	nazwa szkoły	adres
SG1	Gimnazjum nr 1 im. Powstańców Śląskich	ul. Konstytucji 3 maja 20
SG2	Gimnazjum nr 2	ul. Krakowska 30
ZS2	Zespół Szkół nr 2- Gimnazjum nr 3	ul. Gliwicka 299
ZS3	Zespół Szkół nr 3- Gimnazjum nr 4	ul. Szkolna 1

/źródło: własne dane internetowe/

Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w latach 2002-2006 w Mikołowie.

Wyszczególnienie	Rok szkolny				
	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007
Liczba uczniów szkół podstawowych, w tym w szkołach specjalnych:	2634 79	2498 75	2342 79	2278 78	2211 75
Liczba uczniów gimnazjum, w tym w szkołach specjalnych:	1457 100	1491 105	1471 118	1430 113	1365 115

/ Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS /

3) Szkoły ponadgimnazjalne – publiczne (licea ogólnokształcące, profilowane, technika, szkoły zasadnicze zawodowe : **5**

I.p.	nazwa szkoły	adres
LO1	I Liceum Ogólnokształcące im. Karola Miarki	ul. Żwirki i Wigury 25
LO2	II Liceum Ogólnokształcące	ul. Pokoju 4
ZSZ	Zespół Szkół technicznych	ul. Rybnicka 44
ZSS1	Zespół Szkół nr 1 Specjalnych	ul. Gliwicka 366
ZSS2	Zespół Szkół nr 2 Specjalnych	ul. Salwatorianów 1

/źródło: własne dane internetowe/

4. Biblioteki publiczne i filie - placówki: **8**

I.p.	nazwa placówki	adres
B1.	Miejska Biblioteka Publiczna	ul. Miarki 5
B 2.	Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 1w Mokrem	ul. Miodowa 2
B 3.	Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 2 w Paniowach	ul. Wolności 10
B 4.	Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 3 w Bujakowie	ul. Górka 60
B 5.	Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 4 Szpital	ul. Okrzei 31
B 6.	Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 5 w Kamionce	ul. Katowicka 122
B 7.	Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 6 w Borowej Wsi	ul. Gliwicka 367
B 8.	Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 7 w Śmitowicach	ul. Gliwicka 102

/źródło: własne dane internetowe/

5. Muzea: - obiekty: **1**

I.p.	nazwa obiektu	adres
M1.	Miejska Placówka Muzealna	ul. Karola Miarki 15

/źródło: własne dane internetowe/

6. Galerie sztuki, instytuty - obiekty: **1**

I.p.	nazwa obiektu	adres
G1.	Instytut Mikołowski	ul. Jana Pawła II 8

/źródło: własne dane internetowe/

7. Domy Kultury, kluby osiedlowe, stowarzyszenia - obiekty: **10**

I.p.	nazwa obiektu	adres
DK1.	Miejski Dom Kultury	ul. Rynek 19
DK 2.	Stowarzyszenie kulturalne „Kontur”	ul. Jana Kochanowskiego 6/6
DK 3.	Mikołowski klub studencki „Fraktal”	ul. Karola Miarki 15
DK 4.	Stowarzyszenie Rozwoju i Wspierania Kultury Masowej i Alternatywnej „Pryzmat”	ul. Juliusza Słowackiego 21/10
DK 5.	Fundacja „Alta Capella Nicopolensis”	ul. Jana Pawła II 8/5
DK 6.	Bractwo Strzeleckie w Mikołowie	
DK 7.	Towarzystwo Społeczno- Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego	ul. Powstańców Śląskich 6
DK 8.	Polskie Stowarzyszenie Animatorów Pedagogiki Celestyna Freinerta	ul. Bandurskiego 1
DK 9.	Stowarzyszenie „Chór Chopin”	ul. Ks. Górka 58
DK 10.	Stowarzyszenie Przyjaciół Mikołowskiego Muzeum Regionalnego	ul. Karola Miarki 15
DK11.	Chór Mokrzanki	ul. Rynek 19
DK12.	Chór Harmonia	
DK13.	Zespół Mikołowianki	ul. Rynek 19

/źródło: własne dane internetowe/

8. Teatry, opery, sale koncertowe - obiekty: **0**

9. Szpitale, przychodnie, poradnie - obiekty: **25**

I.p.	nazwa obiektu	adres
SZ1.	Szpital Powiatowy	ul. Ludwika Waryńskiego 4
SZ 2.	Szpital Św Józefa	ul. Stefana Okrzei 27
SZ 3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Cardio-Dent s.c.”	ul. Pszczyńska 25
SZ 4.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Specjalistyczne Poradnie Lekarskie SPEC”	ul. Powstańców Śląskich 10
SZ 5.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „S-Dent”	ul.gen Henryka Dąbrowskiego 8a
SZ 6.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ośrodek Rehabilitacyjno-Leczniczy Sp. z o.o. w Mikołowie”	ul. Katowicka 22
SZ 7.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Mikołowskie Centrum Usług Medycznych „Med-Mikołów” Sp. z o.o.	ul. Stefana Okrzei 31
SZ 8.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Ortopedii i Osteoporozy „Anima”	ul. Żwirki i Wigury 34/1
SZ 9.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Familia”	ul. Żwirki i Wigury 34/1
SZ 10.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Przychodnia Medycyny Rodzinnej i Specjalistycznej „MARIA-MED”.	ul. Rybnicka 28
SZ 11.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Poradnia Chorób Piersi, Pracownia USG	ul. Pszczyńska 12
SZ 12.	Zakład Lecznictwa Okulistycznego „OPTOMED”	ul. Rynek 20
SZ 13.	Zakład Opieki Zdrowotnej – Przychodnia Zakładowa przy PPHU KUNCAR Sp. z o.o	ul. Gliwicka 366
SZ 14.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Opieki Psychiatrycznej i Psychologicznej „Psyche – Med s.c.”.	ul. Ludwika Waryńskiego 4
SZ 15.	Ośrodek Wczesnej Interwencji Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	ul. Juliusza Słowackiego 21c
SZ 16.	Niepubliczny Stomatologiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Przelotowa 70
SZ 17.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Stomatologii Rodzinnej „Multi-Dent s.c.”	ul. Świętego Wojciecha 2b
SZ 18.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ortodoncja- Stomatologia”	ul. Rynek 8
SZ 19.	„Orto Dent” Kompleksowe Usługi Stomatologiczne	ul. ks.bpa. Władysława Bandurskiego 8/1
SZ 20.	Prywatna Poradnia Stomatologiczna	ul. Rynek 20
SZ 21.	Praktyka Stomatologiczna	ul. Juliusza Słowackiego 10/1
SZ 22.	Gabinet Stomatologiczny R.I.J. Grzesiak	ul. Krokusów 36
SZ 23.	Gabinet Stomatologiczny – lek.stom. Krystyna Jaworska- Szafranec	ul. Św. Wojciecha 30
SZ 24.	Gabinet Stomatologiczny – lek.stom. Małgorzata Kleczauskas - Szafranec	ul. Krakowska 11
SZ 25.	Laboratorium Analityczne Lidia Giera, Aleksandra Szołtys	ul. Żwirki i Wigury 5

SZ26.	Centrum Terapii Jąkania	ul. Brzoskwiniowa 8
SZ27.	Zespół Specjalistycznych Gabinetów Lekarskich LeK	ul. Ks. Szafranka 9

/źródło: własne dane internetowe/

10. Apteki - ogółem obiekty: 9

I.p.	nazwa obiektu	adres
1.	„Przy Starym Kościele”	ul. Stefana Okrzei 14
2.	„Piaستowska”	ul. Konstantego Prusa 14
3.	„Apteka”	Os. Grunwaldzkie 10
4.	„Medica”	ul. 30 lecia 8
5.	„Stara Apteka”	ul. Rynek 5
6.	„Apteka Św. Wojciecha”	ul. kard Stefana Wyszyńskiego 1
7.	Apteka „Nowa”	ul. Żwirki i Wiguy 37
8.	Apteka „Medialis”	ul. Gliwicka 3
9.	Apteka	u. Młyńska 5

/źródło: własne dane internetowe/

11. Lekarze:

- 1) anestezjolodzy - ogółem: 1
- 2) chirurdzy – 6
- 3) lekarze chorób wewnętrznych – 6
- 4) dermatolodzy – 2
- 5) dietetycy – 2
- 6) fizjoterapeuci – 1
- 7) ginekolodzy – 7
- 8) kardiolodzy – 3
- 9) laryngolodzy – 2
- 10) logopedzi – 2
- 11) lekarze medycyny pracy – 1
- 12) psychiatrzy – 1
- 13) psychologodzy – 2
- 14) pulmonolodzy – 1
- 15) radiolodzy – 1
- 16) lekarze rehabilitacji – 6
- 17) stomatolodzy – 24
- 18) urolodzy – 1
- 19) weterynarze – 3
- 20) okuliści - 14

12. Domy , zakłady opieki społecznej, stowarzyszenia - obiekty: 12

I.p.	nazwa obiektu	adres
1.	Miejsci Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Kolejowa 2
2.	Polski Komitet Pomocy Społecznej	Os. Adama Mickiewicza 12
3.	Polski Komitet Opieki Społecznej	Os. Krawczyka 16
4.	Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Powrót”	ul. Konstytucji 3go maja
5.	Mikołowskie Towarzystwo Charytatywne	ul. Podleska 14b
6.	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie Boże” w Borowej Wsi	

7.	Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „Zmiana”	Ul. Bernarda Krawczyka 16
8.	Stowarzyszenie Św. Józefa „Jesteśmy”	ul. S. Okrzei 27
9.	Stowarzyszenie „Uśmiech”	Os. Norwida 2/25
10.	Stowarzyszenie Służb Grup Rodzinnych „Al-Anon” – Al. Anon Grupa Rodzinna „Oleńka”	
11.	Stowarzyszenie SILOE	ul. Waryńskiego 34
12.	Dzienny Dom Pomocy	ul. Rynek 19

/źródło: własne dane internetowe/

13. Obiekty noclegowe – turystyka

1) Hotele - obiekty: **10**

I.p.	nazwa obiektu	adres
1.	Hotel „Pik”	ul. Młyńska 5
2.	Hotel – Restauracja „Mocca D’Oro”	ul. Jana Pawła II 23
3.	Hotel „Pod Wiatrakiem”	ul. Gliwicka 85
4.	Hotel- Restauracja „Sjesta”	ul. Gliwicka 158
5.	Hotel „A&P”	ul. Jasna 1/5
6.	Hotel „Niken II” s.c. Piechulik i s-ka	ul. Gliwicka 39
7.	Hotel „Olszynka”	ul. Katowicka 63
8.	Benefis Sp. z o.o. Motel	ul. Jasna 1-5
9.	„Litwor”- Zajazd-Restauracja	ul. Gliwicka 213

/źródło: własne dane internetowe/

2) Internaty, akademiki- ogółem obiekty: **0**

ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE I TABELARYCZNE NR UT/31

UWARUNKOWANIA – PROBLEMATYKA: GOSPODARKA

A) INFORMACJE OGÓLNE

Tabela nr 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze /region według sektorów, własności, wybranych form prawnych w 2008 r./

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Z ogółem					
		Prywatny	Publiczny	Spółki handlowe		Spółki cywilne	Spółdzielnie	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
				Razem	W tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Województwo	428 920	411 546	17 374	29 267	5 231	37 658	1 187	8 542	323 485
Podregion tyski	35 496	34 457	1 039	2 229	423	3 229	103	538	27 521
Mikołów	3 967	3 849	118	382	68	424	15	57	2 889

/Źródło: Urząd statystyczny w Katowicach, 2010/

Tabela nr 2: Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze region w 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym								
		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	Przemysł		Budownictwo	Handel i naprawy	Hotele i restauracje	transport, gospodarka magazynowa i komunikacja	pośrednictwo finansowe	obsługa nieruchomości i firm
			Razem	W tym przetwórstwo przemysłowe						
Województwo	428 920	5 809	42 362	41 770	46 832	140 791	14 152	31 646	17 219	69 111
Podregion tyski	35 496	534	3 415	3 371	4 518	11 134	1 128	2 917	1 489	5 385
Mikołów	3 967	54	456	449	423	1 167	128	381	187	605

/Źródło: Urząd statystyczny w Katowicach, 2010/

Tabela nr 3. Spółki handlowe według form prawnych w 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Spółki kapitałowe			Spółki osobowe	
		Razem	Akcyjne	Z ograniczoną odpowiedzialnością	Razem	W tym jawne
Województwo	29 267	25 001	1 022	23 979	4 266	3 584
Podregion tyski	2 229	1 871	69	1 802	358	325
Powiat mikołowski	565	469	12	457	96	81

/Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach, 2009/

Tabela nr 4. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wybranych sekcji w 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym							
		przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo	handel i naprawy	hotele i restauracje	transport, gospodarka magazynowa i łączność	pośrednictwo finansowe	nieruchomości i firm	obsługa
Województwo	323 485	30 959	39 104	114 803	10 815	28 242	15 552	43 132	14 910
Podregion tyski	27 521	2 483	3 798	9 180	861	2 533	1 332	3 844	1 351
Powiat mikołowski	6 173	658	782	2 021	229	652	292	774	301

/Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach, 2009/

Na terenie miasta dominuje działalność gospodarcza prowadzona przez osoby fizyczne. Większość firm działa w sektorze usług i handlu, pozostałe w przemyśle i budownictwie. Rolnictwo ma małe znaczenie.

W gospodarce miasta dominuje działalność handlowo - usługowa w drugiej kolejności produkcyjna. Największą dynamikę wzrostu można było obserwować w ostatnich latach w handlu i usługach. W momencie opracowania Studium dane przekrojowe GUS dostępne były dla roku 2006, jednak porównanie liczby osób mających zarejestrowaną działalność gospodarczą w roku 2006 z danymi UM z roku 2008 wskazuje na znaczną dynamikę – wzrost o przeszło 23 %.

Rozwój sektora prywatnego, świadczy o dobrym kierunku zmian w strukturze gospodarczej; można sądzić, iż nie dojdzie do dramatycznych zmian na rynku pracy. Rozwój prywatnej działalności gospodarczej powinien zmierzać w kierunku świadczenia szerokiej gamy usług oraz produkcji wysokich technologii oraz wysokotowarowych.

A) INFORMACJE OGÓLNE

Gminny Plan Gospodarki Odpadami został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Mikołowie z dnia 30.11.2004 Nr XXVIII/149/2004 w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Mikołów na lata 2004 - 2015. W 2006 roku został zaktualizowany i jego obecna wersja została przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Mikołowie Nr XXVIII/419/2004 z dnia 30.11.2004 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Mikołów na lata 2004 - 2015.

Plan Gospodarki Odpadami (PGO) został opracowany zgodnie z polityką ekologiczną państwa, z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego, Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Mikołowskiego.

Górnśląski Związek Metropolitalny, którego Mikołów jest miastem członkowskim, opracował „Strategię rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla miast GZM”. Jednym z celów strategii jest wskazanie najlepszego rozwiązania technologicznego i instytucjonalnego mającego na celu uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miast tworzących GZM, poprzez zorganizowanie kompleksowego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych powstających na terenie GZM w oparciu o odpowiednią infrastrukturę techniczną.

Wdrożenie Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Mikołów ma na celu:

- uporządkowanie pod względem organizacyjnym systemów zbierania i transportu odpadów ze szczególnym uwzględnieniem problemu niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska,
- podniesienie świadomości społecznej mieszkańców,
- podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych,
- inwentaryzację starych składowisk odpadów w celu ich rekultywacji, a także intensyfikację działań w zakresie zamykania, rekultywacji lub modernizacji nieefektywnych lokalnych składowisk odpadów komunalnych, bądź rozbudowa składowisk regionalnych wg standardów UE.

W zakresie odbierania komunalnych nieczystości stałych i płynnych na terenie Mikołowa działają następujące podmioty:

ALBA Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej Sp.z o.o
Ekologiczne Systemy Transportu Aglomeracji „ESTA” Sp. z o. o.,
ALBA ekoserwis Sp. z o.o.,
A.S.A. EKO Polska Sp. z o.o.,
Budowa i Utrzymanie Terenów Zielonych Usługi Transportowe „MIREX”,
PUK van Gansewinkel Górny Śląsk „ESTA” Sp.z o.o.,
Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „MASTER” Sp z o.o.,
Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej ALBA Sp. z o.o.,
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.,
REMONDIS Sp z o.o. Oddział w Sosnowcu,
REMONDIS Sp.z o.o.,
SITA Starol Sp. z o.o.,
STENA Sp. z o.o. Warszawa,
„EKO-ZAG” Sp. z o.o.,
Zakład Usług Komunalnych,
Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.,
Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna,
Sklep Motoryzacyjny Martin Brudek,

Usługi Transportowe ARTEX Artur Kielkowski,
Zakład Rzemieślniczy Czyszczenie Kanalizacji Stanisław Godziek,
SZAMBEX Usługi Komunalne Michał Godziek,
Szalet Serwis s.c. ,G.i K. Błaut Kraków,
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.,
TOI TOI Systemy Sanitarne Sp. z o.o.,
WC SERWIS Spółka jawna, Bańska, Kucharski.

Odpady komunalne do 2002 roku dostarczane były na składowisko w Mokrem.
Zbiórką i wywozem jest objęte 88% mieszkańców miasta.

B) UWARUNKOWANIA

Aktualny stan gospodarki odpadami.

1. Odpady komunalne

Źródłem powstawania odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe
- obiekty użyteczności publicznej oraz infrastruktury, takie jak: handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, obiekty turystyczne, targowiska, oczyszczalnie ścieków i inne.

Ze względu na rodzaje odpady komunalne można podzielić na:

- odpady z gospodarstw domowych,
- odpady z obiektów infrastruktury,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady remontowo – budowlane,
- odpady z ogrodów i parków,
- odpady z czyszczenia ulic i placów,
- odpady niebezpieczne wchodzące w strumień odpadów komunalnych.

W Mikołowie dokonuje się segregacji odpadów komunalnych z:

- zabudowy jednorodzinnej – poprzez odbieranie 1 raz w miesiącu worków do selektywnej zbiórki,
- zabudowy wielorodzinnej – poprzez opróżnianie 92 pojemników 1,1 m³, 4 razy w miesiącu, opróżnianie pojemników do selektywnej zbiórki szkła, papieru, plastiku i puszek aluminiowych.

Odbierane odpady są dowożone na teren Zakładu Przeróbki Odpadów, gdzie prowadzona jest ręczna segregacja i przygotowanie odpadów do transportu, w celu dalszego ich wykorzystania.

Tabela nr 1. Bilans odpadów komunalnych odebranych w 2005 r.

Rodzaj odpadów	zabudowa jednorodzinna	zabudowa wielorodzinna	Razem
Odpady z gospodarstw domowych	3 724,15	3 732,85	7 457
Odpady z infrastruktury	1 427,00	1 200,00	2 627
Razem	5 151,15	4 932,85	10 084

(Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Mikołów)

Niesegregowane odpady komunalne

Odpady te stanowią główny strumień odpadów komunalnych. Bilans odpadów zmieszanych pochodzących z gospodarstw domowych oraz odpadów z obiektów infrastruktury o składzie zbliżonym do odpadów komunalnych wytworzonych w gospodarstwach domowych, sporządzono w oparciu o informacje Urzędu Miasta Mikołów i Zakładu Usług Komunalnych w Mikołowie. Ogółem w 2005 r. wytworzono na terenie Mikołowa 10 084 Mg zmieszanych odpadów komunalnych - unieszkodliwionych poprzez składowanie.

Odpady wielkogabarytowe

Biorąc pod uwagę wartości wskaźnikowe wynikające z bilansu odpadów – masę odpadów wielkogabarytowych dla Miasta Mikołowa szacuje się na 457 Mg/a. Wg danych z ZUK Mikołów ilość odebranych w ramach akcyjnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych wyniosła w 2005 r. 61 Mg.

Odpady biodegradowalne

Do odpadów ulegający biodegradacji należą:

- papier i tektura,
- odpady kuchenne ulegające biodegradacji,
- odpady zielone,
- odzież i tekstylia (z materiałów naturalnych ok. ½ całej masy),
- drewno,
- odpady ulegające biodegradacji (z parków, ogrodów i cmentarzy),
- odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji).

Tabela nr 2. Bilans odpadów biodegradowalnych wytworzonych w 2005 r. (Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Mikołów).

Rodzaj odpadu	masa [Mg]
papier i tektura	81
odpady ulegające biodegradacji (z parków i ogrodów)	508
odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień zmieszanych układów komunalnych	4460
odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	57
RAZEM	5106

Odpady budowlane

Skład morfologiczny komunalnych odpadów remontowo – budowlanych:

- elementy budowlane (gruz ceglany, ceramiczny) – 60%,
- odpady z drewna, szkła i tworzyw – 8%,
- odpady asfaltowe i smołowe – 7%,
- złom metali – 5%,
- gleba i grunt z wykopów – 15%,
- materiały izolacyjne – 5%.

Źródłem tych odpadów są prace remontowo budowlane, rozbiórkowe prowadzone na obiektach istniejących, bądź roboty budowlane związane z nowymi inwestycjami.

Odpady opakowaniowe

W 2005 r. zebrano i przekazano do recyklingu następującą ilość odpadów opakowaniowych [Mg/rok]

Tabela nr 3. Bilans odpadów opakowaniowych zebranych selektywnie i przekazanych do odzysku (Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Mikołów).

	2002	2003	2004	2005
Opakowania z papieru i tektury	-	-	-	18,03
Opakowania z tworzyw sztucznych	-	-	-	74,71
Opakowania z metali	-	-	-	8,97
Opakowania ze szkła	-	-	-	269,97
Razem	266,93	289,08	301,91	371,68

2. Komunalne osady ściekowe

Plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Mikołów oraz Program ochrony środowiska, zakładają rozbudowę sieci oczyszczania ścieków. Rozwój gospodarki wodno – ściekowej w Mikołowie spowoduje wzrost liczby mieszkańców objętych systemem kanalizacji, a tym samym wzrost ilości odprowadzanych i oczyszczanych ścieków jak i powstających osadów ściekowych.

W Mikołowie funkcjonuje nowo wybudowana Oczyszczalnia Ścieków „CENTRUM”, aktualnie obejmująca swoim działaniem zlewnie Śródmieście, część zlewni Kamionka, część zlewni Nowy Świat. Docelowo ma obejmować Gniotek, Śmitowice, Goj i Retę Śmitowicką.

3. Składowisko odpadów komunalnych.

Podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych w województwie śląskim jest składowanie. Odpady komunalne z terenu Mikołowa składowane są na składowiskach odpadów komunalnych w Knurowie i Bełchatowie oraz Tychach.

Nieczynne składowisko odpadów komunalnych

Obiekt zlokalizowany jest w wyrobisku po eksploatacji kamienia wapiennego w dzielnicy Mokre, w północno – zachodniej części Mikołowa. Jest to składowisko nadpoziomowe, wysokość składowanych odpadów dochodzi do ok. 16m. Dno składowiska uszczelnione zostało masą asfaltową natomiast skarpy folią. Jest wyposażone częściowo w drenaż odcieków. Składowisko nie posiada rowu opaskowego, posiada natomiast studnie odgazowujące. Na składowisko dostarczane były odpady komunalne, gruz budowlany, popioły i żużle z lokalnych ciepłowni, odpady zielone, odpady z przemysłu spożywczego, papierni i odlewni żelaza oraz osady z oczyszczalni ścieków. Składowisko działało w latach 1984 – 2002, całkowita powierzchnia składowania wynosi 2,8 ha, powierzchnia części o zakończonej eksploatacji – 2,8 ha. Pojemność całkowita składowiska to 270,0 tys. m³. Obecnie trwa rekultywacja byłego składowiska dofinansowana z Regionalnego Programu Operacyjnego.

4. Szczególne rodzaje odpadów niebezpiecznych

Do odpadów niebezpiecznych wytwarzanych na terenie Mikołowa należą:

• Oleje odpadowe

Głównym źródłem powstawania odpadów olejowych jest przemysł i motoryzacja, ale również gospodarstwa domowe i gastronomia, które zużywają olej jadalny. Przemysł generuje zużyte oleje hydrauliczne, przekładniowe, maszynowe oraz transformatorowe. Segment motoryzacyjny wytwarza odpadowe oleje silnikowe i hydrauliczne.

Poza olejami odpadowymi w praktyce gospodarczej występują odpady zanieczyszczone olejami, tj. zaolejone szlamy z separatorów, zużyte filtry olejowe, zaolejone zużyte sorbenty, trociny, czysciwo oraz opakowania po olejach.

W procesie eksploatacji olejów zachodzą procesy tzw. starzenia, będące wynikiem oddziaływania różnych czynników, takich jak: środowisko, podwyższona temperatura, obciążenia mechaniczne, obecność tlenu, itp. Ich skutkiem jest pogorszenie, a ostatecznie utrata przydatności eksploatacyjnej i konieczność wymiany oleju. Najczęściej spotykanym przypadkiem utraty własności eksploatacyjnych olejów jest zużycie dodatków uszlachetniających oraz gromadzenie się w nich zanieczyszczeń.

Oleje przepracowane w zależności od rodzaju stosowanych dodatków i intensywności eksploatacji, jako zanieczyszczenia mogą zawierać:

- wodę w postaci zemulgowanej,
- lekkie frakcje węglowodorowe,
- produkty starzenia i rozkładu składników węglowodorowych oleju bazowego,
- produkty destrukcji i zużywania się dodatków uszlachetniających oleje smarowe, będące skomplikowanymi mieszaninami związków różnych metali,
- zanieczyszczenia mechaniczne, w tym również produkty erozji układów smarowanych olejami.

Odpady w/w mogą zawierać w swym składzie węglowodory alifatyczne wyższych frakcji, w tym produkty ich rozkładu i utleniania oraz wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne. Ponadto zawierają dodatki wielofunkcyjne, metale ciężkie w postaci związków organicznych i nieorganicznych.

Obecnie gmina zapewnia właściwe warunki do odbierania zużytego oleju od mieszkańców w specjalnie utworzonym stanowisku GPZON.

• Odpady zawierające azbest

Gminne Plany Gospodarki Odpadami zakładają, podobnie jak Krajowy Plan Gospodarki Odpadami, że azbest będzie całkowicie usunięty do 2031 r.

Odpady zawierające azbest usuwany i transportowany przez firmy posiadające stosowne zezwolenia oraz unieszkodliwiany na składowisku KOMART w Knurowie, składowisku Trzemeszno, Świętochłowice i Dąbrowa Górnicza.

Można szacować, że na terenie Miasta Mikołów w zasobach mieszkaniowych znajduje się łącznie ok. 90 000 m² wyrobów zawierających azbest.

• Akumulatory

Zakres stosowania akumulatorów ołowiowych jest szeroki, wykorzystuje się je jako urządzenia rozruchowe silników samochodowych, wózków akumulatorowych, podnośników itp. oraz stosuje się je w zasilaniu awaryjnym instalacji elektrycznych i sygnalizujących w energetyce i górnictwie. Najszersze zastosowanie znajdują akumulatory ołowiowe w transporcie.

Akumulatory niklowo - kadmowe ze względu na swą trwałość wykorzystywane są jako źródła prądu stałego do podtrzymywania zasilania w kolejnictwie, telekomunikacji, górnictwie i hutnictwie. Są one stopniowo wycofywane z użytkowania, zawierają bowiem szkodliwy dla zdrowia kadm. Akumulatory Ni-Cd mają stosunkowo długą żywotność, stąd też trudno określić dokładną ilość ich odpadu.

Obecnie miejscem zbierania tych odpadów jest GPZON Z.U.K. przy ulicy Dzieńdziela.

• Odpady zawierające PCB

PCB zaliczane są do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska. Zabronione jest wprowadzanie PCB do obrotu lub poddawanie ich procesom odzysku. Istnieje obowiązek inwentaryzacji urządzeń (kondensatory i transformatory) zawierających PCB.

Związki PCB występują jako ciecz trudnopalne, charakteryzują się bardzo dobrymi właściwościami dielektrycznymi, w związku z powyższym były szeroko stosowane jako składniki olejów elektroizolacyjnych w transformatrach, kondensatorach jak i w innych urządzeniach o specjalnym zastosowaniu. Nie występują jako naturalne związki - są to syntetyczne chemikalia przemysłowe. W Polsce produkowano kondensatory zawierające PCB do 1981 r. Ponadto, w różnych okresach sprowadzano z zagranicy kondensatory i transformatory z PCB. Problem polichlorowanych bifenili występuje w przypadku urządzeń wyeksploatowanych lub urządzeń przeznaczonych do likwidacji, usuwanych na złomowisku, a następnie przerabianych w hutach. Ponadto urządzenia zawierające PCB są w dalszym ciągu eksploatowane. Polska jako sygnatariusz traktatu stowarzyszeniowego z Unią Europejską, Konwencji Helsińskiej i Sztokholmskiej, zobowiązała się do przeciwdziałania skażeniu środowiska naturalnego związkami polichlorobifenylu.

Znaczne opóźnienie we wprowadzaniu uregulowań prawnych dotyczących PCB w kraju w stosunku do krajów europejskich spowodowało nieprawidłową gospodarkę tymi odpadami. Uznaje się, że w Polsce okresem, w którym najwięcej PCB przedostało się do środowiska były lata 90 - e.

Obecnie zasady regulujące gospodarkę odpadami zawierającymi PCB, zgodnie z ustawodawstwem Unii Europejskiej, zawarte są w ustawie o odpadach, w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz w ustawie o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw, a także w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska(...) (Dz. U. Nr 96 z 1 lipca 2002 poz. 860).

W Mikołowie, jak i na obszarze całego województwa śląskiego nie ma do tej pory rzetelnej inwentaryzacji tych urządzeń, właściwego ich oznakowania, czy też zorganizowanej dekontaminacji oraz unieszkodliwiania tych odpadów.

• Zużyte pojazdy samochodowe

Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy zaliczane są do odpadów niebezpiecznych. Podstawą wyrejestrowania złomowanego samochodu jest uzyskanie zaświadczenia uprawnionego podmiotu prowadzącego działalność w zakresie zbierania i recyklingu zużytych pojazdów. Złomowaniem zużytych pojazdów na terenie Mikołowa aktualnie zajmuje się firma znajdująca się przy ul. Gliwickiej 98.

C) STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA:

Analizując aktualny stan gospodarki odpadami na terenie Mikołowa należy przyjąć następujące cele i założenia strategiczne do osiągnięcia w gospodarce odpadami:

- objęcie wszystkich mieszkańców Mikołowa zorganizowaną zbiórką odpadów, a co za tym idzie wyeliminowanie niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska, uporządkowanie pod względem organizacyjnym systemów zbierania i transportu odpadów komunalnych,
- podnoszenie świadomości mieszkańców Mikołowa w zakresie gospodarki odpadami,
- podnoszenie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Kolejnym istotnym zagadnieniem jest przywrócenie użytkowego charakteru terenom przemysłowym, co wymaga wykonania prac rekultywacyjnych.

W trakcie sporządzania niniejszego opracowania zmianie uległy przepisy dotyczące gospodarki odpadami na podstawie wejścia w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013 nr 0 poz. 21). Ustawa nałożyła na gminy obowiązek przejęcia od 1 lipca 2013 r. odpowiedzialności za gospodarkę odpadami komunalnymi na swym terenie. Tym samym powyższe informacje należy traktować jako opis dotychczasowych zasad gospodarowania odpadami na terenie miasta Mikołowa.

A) UWARUNKOWANIA

Obszary i tereny, w granicach których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, związane z wieloletnimi programami inwestycyjnymi miasta Mikołów, przewidziane do realizacji w latach 2009 - 2011:

- 1) budowa chodnika wzdłuż DW 925 współfinansowana z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego;
- 2) układ komunikacyjny w rejonie Placu 750-lecia;
- 3) budowa łącznika drogowego od ul. Paprotek do ul. Wieczorka w Mikołowie (zrealizowano);
- 4) połączenie centrum miasta Mikołowa z dzielnicą Reta - przebudowa i budowa drogi gminnej 3800093S;
- 5) budowa połączenia drogowego ul. Kolejową z ul. Katowicką w Mikołowie wraz z chodnikami, parkingami - w tym dla komunikacji publicznej z odwodnieniem i oświetleniem;
- 6) budowa dojazdów, dojazdów i parkingów na terenie przyległym do cmentarza od strony ul. Cmentarnej;
- 7) sieć tras rowerowych na terenie powiatu mikołowskiego - infrastruktura aktywnych form turystyki (zrealizowano);
- 8) program likwidacji azbestu;
- 9) modernizacja budynku Rynek 25 (zrealizowano);
- 10) modernizacja budynku wielofunkcyjnego w Bujakowie (w tym sołtysówki), (zrealizowano);
- 11) budowa i rozbudowa sal gimnastycznych szkół podstawowych (zrealizowano);
- 12) zagospodarowanie terenu - boisko wielofunkcyjne przy SP Nr 4 w Mikołowie (zrealizowano);
- 13) poprawa jakości powietrza atmosferycznego w mieście Mikołów - ograniczenie niskiej emisji z budynków użyteczności publicznej;
- 14) zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno - ściekowej miasta Mikołów (w trakcie realizacji);
- 15) rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Mikołowie (zrealizowano);
- 16) modernizacja Parku Planty (zrealizowano);
- 17) rozbudowa Centrum Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie (zrealizowano);
- 18) budowa stawów małej retencji na terenie Śląskiego Ogrodu Botanicznego (zrealizowano);
- 19) rewitalizacja zabytkowego Parku Planty - budowa Domku Parkowego (zrealizowano);
- 20) adaptacja budynku kina na potrzeby Miejskiej Biblioteki Publicznej wraz z kinem studyjnym i sceną kameralną w Mikołowie (zrealizowano);
- 21) budowa hali sportowej i adaptacja budynku Szkoły Podstawowej nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Mikołowie (zrealizowano);
- 22) budowa kompleksu sportowo - rekreacyjnego przy ul. Zawilców w Mikołowie (zrealizowano);
- 23) zaprojektowanie i budowa wielofunkcyjnego boiska - lodowiska w Mikołowie (zrealizowano).

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE
CZĘŚCI UWARUNKOWAŃ
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO